

Trattato yRosh HaShanà

Talmud di Gerusalemme

Versione con testo a fronte

a cura di Luciano Tagliacozzo

ארבעה

ראשי שנים הן באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה ר' לעזר ור' שמעון אומר באחד בתשרי:

כתיב (שמות יב) החדש הזה לכם ראש חדשים לכם הוא ראש ואינו ראש לא לשנים ולא לשמיטים **דף א,א פרק א הלכה א גמרא** ולא ליובלות ולא לנטיעות ולא לירקות ואומר לכם הוא ראש ואינו ראש לא למלכים ולא לרגלים. רבי יעקב בר אחא ר' יסא בשם ר' יוחנן כתיב (דברי הימים ב ג) ויחל לבנות בחדש השני בשנת ד' למלכותו הקיש שנת ארבעה למלכותו לשני שבחדשים מה שני שבחדשים אין מונין אלא מניסן אף שני שבשנת ארבע למלכותו אין מונין אלא מניסן. או אינו אלא שנים בחדש כל מקום שנאמר שנים בחדש פירש. או אינו אלא שנים בשבת לא מצאנו חשבון זה מן התורה והא כתיב (בראשית א) ויהי ערב ויהי בקר יום שני אין למידין מברייתו של עולם. והיי דין הוא שני שבחדשים והיי דין הוא שני שבשנים ר' חנניה ור' מנא חד אמר ויחל לבנות בחדש השני זה שני שבחדשים בשני זה שני שבשנים וחורנה אפילו מיחלף לית בה כלום. ר"ש בר כרסנא בשם רבי אחא שמע לה מן הדא (שמות יב) החדש הזה לכם מיעט ראשון הוא לכם מיעט מיעוט אחד מיעוט לרבות למלכים ולרגלים

Talmud Yerushalmi Trattato Rosh HaShanah

Halachà 1:1

Mishnah

Quattro capodanni sono nell'anno. A Nissan c'è il capodanno dei re e delle feste. Il primo di Elul è il capodanno della decima del bestiame. R. Lazar e R. Shimon dicono: nel primo di Tishri. **Ghemarà:** È scritto nella Torah: (Esodo 12,2) “Questo novilunio sarà per voi il capo di tutti i mesi” è scritto “capo” ma non degli anni e degli anni sabbatico, non per i Giubileo, non per piantare gli alberi o le piante verdi, è scritto “Capo” *Rosh*, ma non capo dei re o delle feste. Rabbi Yaacov Bar Età, R. Yossè in nome di Rabbi Yochanan dicono: che è scritto nel *Tanach* (2 Cronache 3,2): “Cominciò a costruire nel secondo mese nel secondo (giorno è omesso N.d.T.) nell'anno quarto del regno del suo regno” il testo indica che era l'anno quarto del regno, nel secondo dei mesi dell'anno. Qual è il secondo dei mesi? Si conta ovviamente da Nissan, anche il secondo giorno del secondo mese del suo regno, non si può contare salvo che da Nissan. Oppure non vi sono “anni” che soltanto contati dalla luna nuova, ogni volta che la Scrittura dice “anni”. Si spiega che sono dalla luna nuova. Cioè non vi sono anni contati da Shabat, non troviamo questo conteggio nella Torah. Ed è scritto “fu sera e mattino giorno secondo”(Gen. 1,8) il secondo lo impariamo dalla Creazione del mondo. C'è un giudizio che dice che si tratta del secondo del mese, e un giudizio che dice che si tratta del secondo giorno dell'anno”. Ritorniamo anche cambiando tutto. Rabbi Shimon Bar Carsenà in nome di Rabbi Ahà tramanda che si impara dal verso “Questo mese sarà per voi il primo di tutti i mesi” si tratta di un MIUT, ragionamento (dalle 13 regole di Rabbi Yshmael), che deduce dalla pluralità “dei re e delle feste” (il verso dice un apparentemente inutile “Primo di tutti i mesi”, Questa aggiunta pleonastica serve secondo il ragionamento a determinare tutte le feste dell'anno)

1B

דף א, ב. פרק א הלכה א גמרא

וירבה לשנים ולשמיטות וליובלות ולנטיעה ולירקות כהיא דא"ר יעקב בר אחא ר' יסא בשם

ר' יוחנן ויחל לבנות בחדש השני בשני בשנת ארבע למלכותו הקיש שנת ארבע למלכותו לשני שבחדשים מה שנים שבחדשים אין מונין אלא מניסן אף שני שבשנת ארבע למלכותו אין מונין אלא מניסן. ר' יונה ר' יצחק בר נחמן בשם ר' חייה בר יוסף ויחל לבנות בחדש השני זה שני שבחדשים בשני זה שני שבשנים וכשהוא אומר בשנת ארבע למלכותו הקיש שנת ארבע למלכותו לשני שבחדשים מה שני שבחדשים אין מונין אלא מניסן אף שני שבשנת ארבע למלכותו אין מונין אלא מניסן. תני שמואל ופליג (שמות יט) בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים מיכן שמונין חדשים ליציאת מצרים. אין לי אלא חדשים שנים מנין (במדבר ט) וידבר ה' אל משה במדבר סיני בשנה השנית אין לי אלא לשעה לדורות מנין (מלכים א ו) ויהי בשמנים שנה וארבע אמות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים וגו' משנבנה הבית התחילו מונין לבנינו. (מלכים א ט) ויהי מקץ עשרים שנה אשר בנה שלמה את שני הבתים וגו' לא זכו למנות לבנינו התחילו מונין לחרבנו. (יחזקאל מ) בכ"ה שנה לגלותינו בראש השנה בעשור לחדש וגו' לא זכו למנות לעצמו התחילו מונין למליכות שנאמר (חגיי א) בשנת שתים לדריוש (דניאל י) בשנת שלש לכורש מלך פרס. ואומר ויחל לבנות בחדש השני בשני בשנת ארבע למלכותו הקיש שנת ארבע למלכותו לשני שבחדשים מה שני שבחדשים אין מונין אלא מניסן אף שני שבשנת ארבע למלכותו אין מונין אלא מניסן. ר' לעזר בשם ר' חנינה אף למלכי אומות העולם אין מונין אלא מניסן (חגיי א) בששי בשנת שתים לדריוש (זכריה א) בשמיני בשנת שתים לדריוש נאמר בשמיני בשנת שלש. חיפה אמר שמיני נאמר תחילה אלא שאין מוקדם ומאוחר בתורה. א"ר יונה כתיב (חגיי ב) ועתה שימו נא לבבכם מן היום הזה ומעל" מטרם שום אבן אל אבן בהיכל ה' הא כיצד בששי הוסד בשמיני נאמר המקרא הזה. אין תימר כבר שמות יאות אמר חיפה אין תימר לא שמו לא אמר חיפה כלום. התיב רבי יצחק והכתיב (בראשית ח) ויהי באחת ושב מאות שנה בראשון באחד לחדש ותני עלה שנת המבול אינו עולה מן המנין

(1b) e il verso ha un plurale “per gli anni, per gli anni sabbatico e per i Giubilei, per le piantagioni e per le piante verdi. Dice Rabbi Yaacov bar Ahà in nome di Rabbi Yochanan, “cominciò la costruzione nel secondo del mese, nel secondo mese dell’anno quarto dell’anno suo regno” indica il quarto anno del regno cosa è allora “Il secondo giorno del secondo mese”, non si contano i mesi se non da Nissan, , allora anche il secondo giorno dell’anno quarto del regno non si conta se non da Nissan. Rabbi Yonah , R. Yzhaq Bar Nachman in nome di Rabbi Chiyah Bar Josef, “cominciò la costruzione nel secondo del mese ,nel secondo dell’anno quarto del suo regno”. Nel secondo del mese, cosa è il secondo giorno del mese? Non si contano i mesi se non da Nissan, ma anche nel secondo indica il secondo giorno nell’anno quarto del suo regno non si conta se non da Nissan. Tramanda secondo i Maestri della Mishnah, Shemuel e distingue spiegando: “Nel terzo mese, dell’uscita degli ebrei dall’Egitto” da quando contiamo i mesi? Dall’uscita dall’Egitto, (cioè dal mese di Nissan) non ho nella Torah che due casi di “due del mese” . “disse Hashem a Mosè nel deserto del Sinai nell’anno secondo della loro uscita dall’Egitto” (Num. 9) non ho solo il conto delle generazioni come in “Fu nel 480° anno dall’uscita degli israeliti dall’Egitto” (1 Re 6,1) . C’è inoltre il conteggio dalla costruzione del Tempio “fu alla fine del ventesimo anno che Salomone aveva costruito le due Case”, (1 Re 9). Non sembrò degno di contare gli anni dalla distruzione del Tempio. Dice la Scrittura: “Nel venticinquesimo anno del nostro esilio , nel “Rosh HaShanah”, nel 10 del mese ecc.” (Ezech. 40,1) non ritenne degno di contare di per sé stesso il conteggio del Re, come invece è scritto “nell’anno secondo del Re Dario”(Chaggay 1,1), oppure “nell’anno decimo di Ciro re di Persia” (Daniel 10,3), Quindi è scritto: “cominciò a costruire nel secondo del mese, nel secondo giorno dell’anno quarto del suo regno”, cosa è il secondo giorno del mese? Non si conta se non da Nissan anche il secondo giorno dell’anno quarto del suo regno non si conta se non da Nissan. Il mondo intero comincia solo da Nissan. Rabbi Elazar in nome di Rabbi Chaninà dice: anche i re delle nazioni si contano da Nissan, come dice la scrittura , che dice “nel ventiquattresimo giorno, nel sesto mese dell’anno , nell’anno secondo del Re Dario”(Chagay 1,15) e analogamente dice: “nell’ottavo mese nel terzo anno di Dario” (Zech. 1,1) (dice il commento PNEH MOSHE: se tu dicessi che i re delle nazioni si contano non da Nissan, ma da Tishri bisognerebbe dire “nell’ottavo mese, nell’anno terzo”. Il che non è) Cheifa dice è scritto nell’ottavo mese, tale inizio degli anni di regno indica soltanto che non c’è un prima e un dopo nella Torah.. Dice R. Yonah è scritto “ora ponete i vostri cuori da oggi in poi per porre pietra su pietra del Tempio di HaShem” (Chaggay 2,15) qui in che senso è posto “nel sesto” dato che la Scrittura qui dice nell’ottavo? Non dite i nomi dice Cheifa non dite ponete dice Cheifa , in ogni caso. Rabbi Yzhaq era seduto in Yeshivah e disse: “fu nell’anno seicento uno (di Noè), nel primo mese dell’anno, nel primo giorno del mese” (Gen. 8,13), da qui si deduce che gli anni del diluvio non si contano (da Nissan)

2A

דף ב, א פרק א הלכה א גמרא

תפטר כר' אלעזר דר' אלעזר אומר בתשרי נברא העולם והכתיב (נחמיה א) ויהי בחדש ניסן שנת עשרים (שם) ויהי בחדש כסליו שנת עשרים תפטר כר' אלעזר דרבי אלעזר אמר כל שנה שלא נכנסו לה שלשים יום אין מונין אותה שנה שלימה. והכתיב (שמות מ) ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן. אין תימר שנת שלישית היא ע"י שלא נכנסו שלשים יום אין מונין אותה שנה שלימה. והכתיב (במדבר י) ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש והא אית בשתא חמשיין יומין ואין מונין אותה שנה שלימה הדא מן תתובתה דר' יצחק דאינין קשיין בין כמאן דאמר מניסן מונין בין כמאן דאמר מתשרי מונין מה ביניהון אמר ר' יונה שטרות יוצאות ביניהון. לוח מלוח באייר וכתב בה שנייה למלכות מוכר מכירה במרחשון וכתב בה שנייה למלכות מאן דאמר מניסן מונין מלוח קדמה מ"ד מתשרי מונין מכירה קדמה. כיצד למלכים מת באדר ועמד מלך באדר נמנית שנה לזה ושנה לזה. א"ר יונה והיא שנכנס לניסן די לא כן כהדא (מלכים ב טו) וימלך ירח ימים בשומרון

(2 a)

Si conclude dunque come dice Rabbi Eliezer: a Tishrì è stato creato il mondo come è scritto (Neh.1,2) "accadde nel mese di Nissan dell'anno ventesimo" (ib) "fu nel mese di Kislev dell'anno ventesimo", si deduce secondo Rabbi Eliezer che dice ogni anno in cui non si contino almeno 30 giorni non è contato come un anno intero.. Ed è scritto: (Esodo 40,17) "fu nel primo mese dell'anno del secondo anno dall'uscita dall'Egitto, nel primo del mese fu costruito il Tabernacolo", non dire che fosse l'anno terzo, Perché non erano trascorsi 30 giorni dell'anno e non era possibile contare un anno completo. È scritto (Num. 10,11) "fu nell'anno secondo nel secondo mese nel ventesimo giorno" ci sono qui cinquanta giorni di quell'anno e non vengono contati come un anno intero. Dice su ciò Rabbi Yzhaq: questa è una contraddizione, fra chi dice che l'anno viene contato da Nissan e chi dice che l'anno viene contato da Tishrì? Che differenza c'è fra di loro? Dice Rabbi Yonah c'è differenza nella data di stesura dei contratti, che vengono vergati secondo tali norme. Un prestatore fa il proprio prestito nel mese di Yiar, e scrive nel documento che il prestito è fatto nel secondo anno del regno. Poi vende una delle proprietà nel mese di Marcheshvan la vendita sarebbe stata precedente al prestito, e lui ha scritto nel documento che si tratta del secondo anno di regno. Secondo chi dice che l'anno va contato da Nissan il prestito precede la vendita, Se invece si conta gli anni del regno da Tishrì, la vendita precederebbe il prestito. Come si applica questo per i re? Se il re muore durante il mese di Adar, e l'altro re si insedia durante il mese di Adar, si contano gli anni dell'uno e dell'altro re. Rabbi Yonah dice: si tratta del Re che si insedia a Nissan, come è scritto "e regnò un mese in Shomron..." (2 Re 15,13)

2B

דף ב,ב פרק א הלכה א גמרא

אין לך לעמוד על שני מלכי ישראל אלא משני מלכי יהודה ולא על שני מלכי יהודה אלא משני מלכי ישראל. כתיב (מלכים א ב) והימים אשר מלך דוד על כל ישראל ארבעים שנה וגו' וכתוב (שמואל ב ה) בחברון מלך על יהודה שבע שנים וששה חדשים ובירושלם מלך וגו' בכלל חסירים ובפרט יתירים. רבי יצחק בר קצצתה בשם ר' יונה שלשים ושתים ומחצה היו אלא בשביל לחלוק לו כבוד לירושלם הוא מונה אותן שלימות יהודה בי רבי אומר חשבון מרובה בולע לחשבון ממועט. א"ר שמואל בר נחמן (שמואל ב ז) והיה כי ימלאו ימיך אמר לו הקב"ה דוד ימים מליאים אני מונה לך איני מונה לך ימים חסירים שלמה בנך בונה בית המקדש אלא להקריב קרבנות חביב עלי משפט וצדקה שלך יותר מכל הקרבנות שנאמר (משלי כא) עשה צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח. רב חונא אמר כל אותן ששה חדשי שהיה דוד בורח מפני אבשלום בנו בשעירה היה מתכפר כהדיוט. א"ר יודן בי ר' שלום כתיב (מלכים א יא) כי ששת חדשים ישב שם יואב וכל ישראל אמר לו הקב"ה אני אמרתי לך (דברים ב) אל תתגרו במ וביקשת להתגרות במ חייך שאינן נימנין לך. מאן תנא רגלים ר"ש דר"ש אמר שלשה רגלים כסדרן בלבד חג המצות ראשון אשכחת אמר פעמים חמשה פעמים ארבעה פעמים ג'. לפני עצרת חמשה לפני החג ארבעה לפני הפסח שלשה. רבי לעזר בי ר"ש אמר ובלבד חג המצות אחרון אשכחת אמר פעמים שלשה פעמים שנים פעמים אחד. וחכ"א רגל שפגע בו תחילה ובלבד שיעברו עליו רגלי שנה כולה. כתיב (ויקרא כג) מלבד שבתות ה' ומלבד מתנותיכם וגו'. אשר תתנו לה' מה ת"ל שיכול אין ליקרב ברגל אלא קרבנות הרגל בלבד מנין קרבנות היחיד וקרבנות הציבור שהוקדשו ברגל שיבואו ברגל שהוקדשו לפני הרגל שיבואו ברגל תלמוד לומר מלבד שבתות ה'. אשר תתנו לה' אלו עופות ומנחות לרבות את כולם שיהו קריבין ברגל יכול רשות תלמוד לומר (במדבר כט) אלה תעשו לה' במועדיכם אלה קבען חובה שיהו כולן קריבין ברגל. יכול באיזה רגל שירצה ת"ל (דברים יב) ובאת שמה והבאתם שמה אם להתיר שמה אלא זה רגל הראשון שפגעת בו. יכול אם עובר אחד מהן. ולא הביא יהא עובר עליו משום בל תאחר תלמוד לומר אלה תעשו לה' במועדיכם רבי שמעון אומר שלשה רגלים כסדרן כיצד נדר לפני הפסח עד שיעברו עליו פסח ועצרת וחג נדר לפני העצרת עד שיעברו עליו עצרת וחג ופסח ועצרת וחג נדר לפני הפסח עד שיעברו עליו הפסח ועצרת וחג.

(2b)La Scrittura non conta gli anni di regno dei re d'Israele, ma solo gli anni dei re di Giuda che regnarono contemporaneamente a loro, e la Scrittura non conta gli anni dei re di Giuda ma solo in corrispondenza gli anni dei re d'Israele che regnarono contemporaneamente a loro. È scritto (1 Re 2) “gli anni in cui regnò David su tutto Israel furono quaranta anni”, ed è scritto: (2 Sam. 5,5) “in Hebron regnò su Giuda sette anni e sei mesi e in Gerusalemme regnò trentatré anni.” Qui è generalmente riportato in difetto e qui in particolare in forma aggiuntiva. Rabbi Yzhaq bar Kezazata in nome di Rabbi Yonah dice che i trentatré anni erano trentadue e un poco, ma fu riportato trentatré per onore a Gerusalemme, e furono contati come anni completi. Rabbi dice il conteggio maggiorato (trentatré anni) è più esatto del conteggio difettivo (trentadue più un poco). Disse R, Shemuel bar Nachman: è scritto: (2 Sam. 7.,12) “sarà quando saranno pieni i tuoi giorni” . Disse a lui il Santo Benedetto Egli Sia, i tuoi giorni David sono pieni che Io ho contato, non conterò di meno i giorni di tuo figlio Salomone, che costruirà il Santuario solo per portare a Me sacrifici a Me cari, in carità e giustizia che sono più di tutti i sacrifici come è scritto: “(Prov. 21,3): “Chi osserva carità e giustizia sarà prescelto sull'altare di HaShem” ṽRav Hunah disse: tutti quei sei mesi Davide fuggì di fronte ad Assalonne, suo figlio nella foresta e visse come un uomo semplice. Disse R. Yudan Bar R. Shalom è scritto: (1 Re 11,15)” Perché sei mesi ristette là Yoav e tutto Israele”. Gli disse il Santo Benedetto Egli Sia, Io ti ho parlato dicendo “non vagate in queste cose vagando per desiderarle , che non vi facciano deviare”(Deut. 2,5.**DISCUSSIONE SU UN VOTO OFFERTO PRIMA DI UNA FESTA** Cosa insegna R. Shimon sulle feste ? Rabbi Shimon dice le tre feste di pellegrinaggio sono da osservare nell'ordine (in relazione ai voti e alle offerte di pace). La festa delle azzime è la prima: se uno ne ha dimenticata una, (cioè ha dimenticato il voto offerto prima di una festa) disse , a volte (si considera che ne abbia) dimenticato cinque feste, a volte 4, a volte 3. Prima di Shavuot ne ha dimenticato cinque, prima di Succot ne ha dimenticate quattro, prima di Pesach ne ha dimenticate tre. (Perché il ciclo delle feste è un unicum Pesach-Shavuot-Succot, quindi se il voto era da compiere prima di Pesach, si deve aspettare un nuovo ciclo). Rabbi Lazar figlio di Rabbi Shimon disse: soltanto la festa delle azzime . Disse tre volte due volte una volta (formula mnemonica). Disse: la festa che egli ha mancato (come offerta votiva) è per noi l'inizio, e successivamente passeranno per lui tutte le feste dell'anno. È scritto: (Num. 23,35) “Oltre ai Sabati di HaShem oltre ai vostri doni, ai vostri voti e le offerte sacrificali che offrirete ad HaShem”. Che noi diamo ad HaShem cosa vuol dire il verso? Che non si portino nella festa di pellegrinaggio solo i sacrifici che si portano della festa, sia i sacrifici dei singoli che i sacrifici pubblici che si offrano per la festa, che vengano portati a piedi per la festa vuol dire “oltre i sabati di HaShem”. Questi sacrifici vengono offerti ad HaShem ed essi sono i sacrifici di uccelli e i pani di presentazione, per sostituire quelli che sono stati offerti per la festa, ed è permesso. Questo è il significato del verso che dice: (Num. 29,39) . “Questi sacrifici offrirete ad HaShem nelle vostre festività, oltre ai vostri voti e alle offerte spontanee, i vostri Olocausti e le vostre offerte farinacee, vostre libagioni e i vostri Shelamim” .La parola “Queste” stabilisce ‘obbligo, che queste cose vadano sacrificate nelle feste. Si potrebbe pensare che si possa offrire in ogni festa quel che si vuole.La Torah stabilisce: (Deut. 12, 5.6) “Perché solo (*Im el hamaqom*) verso il Luogo scelto da HaShem vostro D-o fra le vostre tribù (...) là nella Sua residenza lo cercherete e andrete. Ivi porterete i vostri olocausti, i vostri sacrifici, le vostre decime e i vostri tributi ecc.” La parola *Im* sta ad indicare il permesso (di sacrificare i sacrifici dei voti). Ma *Im* sta a stabilire l’obbligatorietà, quindi la regolarità (dei sacrifici). Se è così perché è detto “là lo cercherete , andrete e porterete” (Deut. Cit.) : solo per indicare la prima festa che capiti. Se si trasgredisce tralasciando una delle feste. La persona che l’ha fatto avrebbe trasgredito alla mizvah di “non ritardare” (Deut. 23,22). Il verso vuol dire che si fa un’opera verso H' nei tempi stabiliti (dalla Torah). Rabbi Shimon dice, che le tre feste di pellegrinaggio sono complete nel loro ordine, nel senso che un voto fatto prima di Pesach, vale finché non passino Pesach, Shavuot e Succot, un voto fatto prima di Shavuot vale finché non vi passi Shavuot, Succot , ach e Shavuot, un voto fatto prima di Succot vale finché non siano passate Succot , Pesach, Shavuot, e Succot.

3A

בעון קומי ר' אילא עד כדון בעשה בלא תעשה מניין ת"ל (דברים יב) ובאת שמה והבאתם שמה מה אנן דף ג,א פרק א הלכה א גמרא קיימין אם בעשה הרי כבר אמור אלא אם אינו עניין בעשה תניהו עניין בלא תעשה. פסחים בזמן מהו שיעבור אשכחתי תני פסחים בזמן עובר. דלא כן מה אנן אמרין. א"ר שמואל בריה דר' יוסה בי ר' בון שלא תאמר שאם אבד ונמצא מאחר שכיפרו בו הבעלים גופו קרב שלמים. עד כדון צריכה פסחים בזמן מהו שיעבור. בעון קומי ר' זעירא בין רגל לרגל מהו שיעבור התיב ר' בא והתני חגיגה שלא קרבה בראשון תיקרב בשני ומתירין לו לעבור ועוד מן הדא (דברים כג) ועשית בעשה תשמר בלא תעשה כלום הוא עובר על עשה ועל לא תעשה לא עד שיעברו עליו ג' רגלים. ר' אבין בשם רבנן דתמן באומר הרי עלי עולה להביאה בשני בשבת כיון שבא שני בשבת ולא הביאה עובר. שלמה שנתו את מפיל יום האחרון והוא עובר על כל יום ויום

(3 a)

Rispondendo a Rav Ilà che giudicava se fosse una mizvah positiva o negativa, il verso dice "Lì porterai, li porterete". cosa sosteniamo? Se si tratta di una mizvah positiva, si dovrebbe dire "Porterai", ma se non c'è una mizvah positiva è insegnata una mizvah negativa. I sacrifici di Pesachim sono offerti al loro tempo, cosa capita se trascorre il tempo e ci si è dimenticati? Dicono i Maestri della Mishnah lo stesso sacrificio di Pessachim può essere una trasgressione (se è non offerto nei tempi). Ma non di questo parliamo, dice Rav Shemuel b. Rabbi Yossè, figli o di R, Bun, che non si deve dire se è stato annullato; si trova dopo che espirono (con sacrificio) per esso i padroni dell'agnello, e questo stesso viene offerto come sacrificio di pace. Dato che viene giudicato necessario il sacrificio di Pesach a suo tempo cosa succede se si trasgredisce, facendo passare il tempo dovuto? Risponde alla domanda Rabbi Zerà: fra una festa di pellegrinaggio e un'altra festa di pellegrinaggio cosa capita se si fa trascorrere il tempo stabilito? Stabilisce la Yeshiva di R. Ba che i Maestri della Mishnah hanno insegnato che il sacrificio festivo che non viene offerto nel primo giorno può essere offerto nel secondo, ed essi permettono, e ancora su tale questione dice la Torah " (Deut. 23) farai facendo: osserverai anche tutti i divieti" colui che trasgredisce una mizvah positiva ha trasgredito anche una mizvah negativa, (e non ritornerà in regola) finchè non passino per lui 3 feste di pellegrinaggio. Rabbi Abin in nome dei Rabanan tramanda dicendo perciò per me è l'obbligo di portare offerta il giorno secondo dal sabato, affinché su di me sia obbligo di venire al Tempio e portare offerta il giorno secondo dal sabato, e non trasgredisca l'obbligo di portare. Poiché non capiti un altro giorno ed egli trasgredisca giorno dopo giorno.

3B

אין כיני עברו עליו שלשה רגלים את מפיל את רגל האחרון והוא עובר על כל רגל ורגל. ר' בון בר דף ג,ב פרק א הלכה א גמרא חייה בעי שלמה שנתו בעצרת איפשר לומ' הוא אינו כשר ועוב'. כהדא (שמות כג) לא ילין חלב חגי עד בקר ואימורי חול קריבין בי"ט. א"ר אבהו קיימתיה בשחל י"ד להיות בשבת. אין חגיגה באה עמו. אמרת תורה הקריבהו מבעוד יום שלא יבוא לידי בל תלין והכא הקריבהו מבעוד יום שלא יבוא לידי בל תאחר. א"ר חיננא אילו עבר והביא שמא אינו כשר מאחר שאילו עבר והביא כשר עובר. כתיב (דברים ט) לפני ה' אלהיך תאכלנו שנה בשנה שנה לו ושנה לתמורתו שנה לתם ושנה לבעל מום שנה לבכור ושנה לקדשים. שנה בשנה מלמד שהבכור נאכל לשני ימים ולשתי שנים היך עבידא שוחטו בערב ראש השנה ואוכלו ערב ראש השנה ובראש השנה. תני ר' ישמעאל נולד לו מום בט"ו יום בתוך שנתו רשאי לקיימו לאחר שנתו עד ט"ו יום א"ר אילא זאת אומרת

(3 b)

Se non sono passati per una persona tre feste, cade l'ultima festa, e non ha adempiuto all'obbligo) lui ha trasgredirlo ciascuna delle feste. Rabbi Bun bar Chiyah domandò Perché è possibile la ripetizione nella festa di Shavuot, dicendo che non è regolare come qui è scritto (Esodo 23,) : “non rimanga il grasso del sacrificio festivo fino al mattino, e non siano offerte le offerte feriali nel giorno festivo” Dice Rabbi Abahu si anticipa se il giorno 14 (di Adar) capita di Shabat. Non venga offerto un sacrificio festivo in esso. Dice la Torah che le offerte devono essere fatte lo stesso giorno affinché non capitino in un giorno successivo. Dice Rabbi Haninà a loro far portare lì non è permesso, dopo che è passato è permesso ciò che passa. È scritto: “davanti ad H' tuo D-o mangeremo anno per anno”, un anno se lo si è scambiato, un anno per il puro e un anno per l'impuro, un anno per la cosa impura, un anno sacrifici santi. “Un anno” cioè in un anno solo, in quanto il primogenito noi sarà sacrificato a due giorni o a due anni, però sarà fatta la sua macellazione la sera di Rosh HaShanah e nel giorno di Rosh HaShanah. Tramanda Rabbi Yshmael che un animale nuovo nato che abbia un difetto nel quindicesimo giorno del suo primo anno è presentato ad altri per cambiarlo, fino al 15° giorno, ma Rav Ila dice che tale cosa viene detta

4A

שאינן שנתו של בעל מום מחוורת א"ר יוסה מתני' מסייעא לר' אילא הבכור מזמן הזה רשאי לקיימו **דף ד, א פרק א הלכה א גמרא** אפילו ד' וחמש שנים עד שלא הראהו למומחה מה אנן קיימין אם לתם הא כבר אמור אלא אם אינו ענין לתם תניהו ענין לבעל מום. אחד בכור ואחד כל הקדשים עובר עליהם משם רגלים בלא שנה שנה בלא רגלים ניחא רגלים בלא שנה שנה בלא רגלים תמן אמרין תיפותר שהיה מחוסר זמן לפסח. כמה דאת אמר תמן הראוי למקצת שנה ראוי לכולה ואמור אוף הכא הראוי למקצת הפסח ראוי לכולו. א"ר אבא מרי תיפותר שהיתה עצרת הבאה בחמשה ונולד בששה והיתה עצרת הבאה בשבעה ר' בון בר חייה בעא קומי ר' זעירה כתיב (ויקרא כז) לא יבקר בין טוב לרע עבר וביקר מהו שיעבור אמר ליה כל דבר שבא להתיר אינו עובר מה בא להתיר כאן התורה התירה להקדיש בעלי מומין. תמן תנינן ביום השמיני מביא שלש בהמות חטאת ואשם ועולה והדל היה מביא חטאת העוף ועולת העוף. ואין חטאת העוף מחוסרת זמן אצל אשם א"ר לעזר כאן התירה התורה להקדיש מחוסרי זמן. ר' בא בר ממל בעא קומי ר' אימי

(4 a)

Se non fu fatto lo scambio dell'animale difettoso entro l'anno, .Dice R. Yossè che la Mishnah parla di Rabbi Ila il primogenito, in quel tempo i capiscuola tenevano in piedi la questione anche 4 o 5 anni finchè non vedessero una persona pratica. Cosa sosteniamo? Che se non c'è chi sappia argomentare rispetto al puro, c'è chi sappia argomentare verso l'impuro? Un animale che sia primogenito e un altro che non lo sia, tutti animali da sacrificio, se su di loro passa in un anno tutte le feste di pellegrinaggio, senza che vengano offerti anno per anno, senza seguire l'ordine delle feste di feste di pellegrinaggio diciamo che è mancante il tempo di Pesach. Come si dice si insegna che è opportuno un pezzetto del sacrificio di Pesach per ciascuno. Dice Rabbi Abbà mio maestro ,dice che si conclude che se la prossima festa di Shavuot capita di giorno quinto di Sivan, e la luna nuova sarà stata di giorno sesto, il prossimo Shavuot capiterà di giorno settimo.. Rav Bun bar Chiyah domandò di fronte Rabbi Zerà: è scritto (Lev. 27) "non s'interrogherà fra bene e male e non lo scambierà" una volta che è passato si interrogherà se avrà trasgredito un precetto? Gli disse R. Zerà ogni cosa che sia venuta è per essere permessa , non ciò che passa viene permessa. Qui la Torah permette di sacrificare anche un animale difettoso. Quelli del Sud insegnano che nel giorno ottavo (il lebbroso) vengono portate tre buoi per i sacrifici di *Hattat*, *Asham* e *Olà* .il povero portava un sacrificio di un uccello come *Hattat* e un uccello come *Olà*. E il sacrificio di *Hattat* dell'uccello non era mancante del tempo dell'*Asham* . Disse Rabbi Lazar: qui la Torah permette un sacrificio in tempo minore, Rabbi Ba Bar Mamal domandò di fronte a R. Immi:

4 B

כתיב (במדבר ו) בשמיני יבא עבר ולא הביא מהו שיעבור אמר ליה כל דבר שבא להתיר אינו עובר דף ז, ב פרק א הלכה א גמרא מה בא להתיר כהיא דאמר רבי לעזר כאן התירה התורה להקדיש מחוסר זמן. אמר רבי יוסי בי ר' בון כל שבעה אין אומר לו הבא מיכן ואילך אומר לו הבא מתני' פליגא על ר' יוסי בי ר' בון כולהם מתכוונין ומביאין קרבנותיהן ברגל. ניחא נזיר מצורע לא מחוסר כפורים הוא והא תנינן ההלל והשמחה שמונה פתר לה בנזיר. ר' זכריה חתניה דר' לוי בעי רישא אתון פתרין בנזיר וסיפא במצורע. א"ר חנניה בריה דר' הלל לא כבר איתבת תמן ואמר ר' יוסה קיימה ר' אבודמא נחותה בכהנים בשעיר אוף הכא הכהנים בשעיר. רבי חגיגי בעא קומי רבי יוסה כתיב (ויקרא יב) וביום השמיני ימול עבר ולא מל אמר ליה (דברים כג) כי תדר נדר לה' אלהיך לא תאחר לשלמו דבר שהוא ניתן לתשלומין יצא זה שאינו ניתן לתשלומין. לא תאחר לשלמו ולא את חליפיו כהדא דתני (ויקרא יז) ואל פתח אוהל מועד לא הביאו ולא את חליפיו. א"ר יונה

(4b)

è scritto nella Torah : (Num. 6) “nel giorno ottavo il lebbroso porterà” cioè ha portato lui stesso e non farà portare. La Scrittura parla qui di sacrifici di cui si può trasgredire il tempo. Ogni cosa che la Scrittura dà in forma permissiva non deve essere trasgredita. Dice Rabbi Lazar qui la Torah delle cose che sono permesse di offrire in sacrificio con un tempo mancante. Dice Rabbi Yossè B. R. Bun: la Torah (riguardo al Nazireo) non dice tutti i sette giorni, ma il testo dice: pressappoco da qui in poi, si porti sacrificio. La Mishnah dissente in questo da Rabbi Yossè B. Rabbi Bun, volendo si può portare i sacrifici nel tempo stabilito. Così è stabilito che il sacrificio del lebbroso e del Nazireo non si portano in tempo stabilito, sono espiazione e perciò i Maestri della Mishnah insegnano che l'Hallel e la felicità all'ottavo giorno sono permessi nel caso del Nazireo. Rabbi Zachariah porta una Baraita che dice che R. Levi domandò Che è permesso offrire all'inizio della giornata (conclusiva) nel caso del Nazireo, e invece si offre alla fine nel caso del lebbroso. Rispose Rabbi Chanana figlio di R. Hillel quindi non sarà portato , disse allora R. Yossè che l'opinione di Rabbi Abodema riguarda i Cohen è l'offerta del capretto, e anche qui riguarda i Cohen è l'offerta del capretto. Rabbi Hagay di fronte a R. Yossà è scritto (Lev. 12) “e nel giorno settimo sarà circonciso” se è passato è non è circonciso, la Torah dice (Deut. 23) “ se avrai fatto voto verso HaShem tuo D-o non rimandarlo”. La cosa dice di compila e non ritardare o scambiarla ma compierla se Egli ha dato il precetto Perché noi lo compissimo .Non ritardarlo o scambiarla, come insegnano i Maestri della Mishnah: è scritto (Lev. 17) “.davanti alla porta della Tenda della radunanza non portare e non scambiare” dice R. Yonah

5 A

פירשה לוי בן סיוסי קומי רבי באומר הרי עלי עולה ועברו עליה שלשה רגלים והביא אחרת והקריבה **דף ה,א פרק א הלכה א גמרא** מיד הייתי אומר יופטר מן הראשונה לפום כן צריך מימר לא תאחר לשלמו ולא חליפיו. א"ר יוסה אם באומר הרי עלי מיד הוא עובר אלא כן אנן קיימין באומר הרי זה עולה ועברו עליה ב' רגלים והביא אחרת תחתייה ולא הקריבה מיד ועבר עליה רגל שלישי הייתי אומר תצטרף עם תמורה שלשה רגלים לפום כן צריך מימר לא תאחר לשלמו ולא את חליפיו. (דברים כג) כי דרוש ידרשנו אלו חטאות ואשמות ה' אלהיך זה הקדש בדק הבית מעמך זה לקט שכחה ופיאה (שם) והיה בכך חטא ולא בקרבנך חטא. דלא כן מה אנן אמרין. א"ר שמואל בריה דרבי יוסה בי רבי בון שלא תאמר שמא ימצא זבח פסול לפום כן צריך מימר והיה בכך חטא בכך ולא בקרבנך חטא. (שם) מוצא שפתיך תשמר ועשית תשמר ועשית להזהיר ב"ד שיעשוך. רבנן דקיסרין בשם ר' אבינא מיכן למשכון (שם) כאשר נדרת לה' אלהיך נדבה. ויש נדר קרויה נדבה אלא לחייב על כל נדר ונדר ועל כל נדבה ונדבה. אי זהו נדר שאמרו האומר הרי עלי עולה ואיזהו נדבה שאמרו האומר הרי זה עולה. ר' חמא חבריהון דרבנן בעי אמר הרי עלי חזר ואמר הרי זו. רבי חיננא בעי לא מסתברא די לא אמר הרי זו וחזר ואמר הרי עלי איסור חמור חל על איסור קל. אין איסור קל חל על איסור חמור. הוסיפו עליהן שכר בתים ותרומת שקלים. שכר בתים א"ר יונה והוא שאמר שנה זו אבל אם אמר שנה אחת נותן מעת לעת. ותרומת שקלים כהיא דא"ר שמואל בר יצחק כתחילתה (שמות מ) ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן ותני עלה ביום שהוקם המשכן בו ביום נתרמה התרומה. ר' טבי ר' יאשיהו בשם כהנא נאמר כאן חדשי ונאמר להלן חדשי מה חדשי שנאמר להלן אין מונין אלא מניסן אף חדשי שנאמר כאן אין מונין אלא מניסן. א"ר יונה שבק ר' טבי ראשה ואמר סופא דלא כן כהדאי דתני (במדבר כח) זאת עלת חדש בחדשו יכול יהא תורם בכל חדש וחדש ת"ל בחדשו לחדשי בחדש אחד הוא תורם לכל חדשי השנה יכול באי זה חדש שירצה נאמר כאן וחדשי ונאמר להלן חדשי מה חדשי שנאמר להלן אין מונין אלא מניסן אף חדשי שנאמר כאן אין מונין אלא מניסן. תמן תנינן ר"מ אומר באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה בן עזאי אומר

(5 a)

Rabbi Levì Ben Sisì ha esposto un Baraita di fronte a Rabbi dicendo: se a una persona tocca di offrire un sacrificio di *Olà*, e passano due feste, e un altro animale da sacrificio viene offerto allora (prima che passi la terza festa), di solito ho detto che la persona è esente dal dovere offrire il primo animale prima che passi la terza festa. Tuttavia così è stato stabilito dalla Torah scritta. (Deut. 23,22) “non rinviare di completarlo” ciò che significa anche di non scambiarlo con un altro animale. Rabbi Yosah dice: se la Baraita dice che mi spetta (portare una offerta), nell’immediato io ho trasgredito, (se ho passato la terza festa senza offrire il sacrificio promesso), ma così dobbiamo fare, dicendo: “tale animale vale come *Olà* “ e, dopo che siano passate due feste, si porti un altro animale al suo posto, ma non lo sacrifichi subito. Aspetti prima che sia passata la terza festa. Io avevo detto che lo scambio può avvenire dopo che siano passate tre feste, , tuttavia la Torah dice: “non rinviare di completarlo”, per insegnare che si è in obbligo di non rinviare il sacrificio, ma non parla di potere scambiarlo con un animale sostitutivo. (la Baraita continua): riguardo ai sacrifici di *Hattat* e di *Asham* il verso dice: (Deut. 23,24) dice “perché HaShem è tuo D-o”, queste parole, apparentemente inutili, si riferiscono a sacrifici consacrati alle necessità del Tempio, la parola “con te” (*Me'imakh*) si riferisce alla spigolatura, al covone abbandonato e all’angolo del campo destinato ai poveri. Le parole “saranno per te un peccato” (ib.) vogliono intendere che non vi sarà nel tuo sacrificio una trasgressione. Forse non è in questo verso tutto ciò che abbiamo interpretato? Rabbi Shemuel figlio di Rabbi Bun diceva: (che il verso citato è necessario), affinché tu non dica che l’offerta diventi invalida (passate le tre feste). Tuttavia la Torah stabilisce “vi sarà in te un peccato”, ma non dice che vi sarà questo peccato nel tuo sacrificio. “Ciò che si trova sulle tue labbra osserverai e farai” (Deut. 23,24), in modo che chiarisca al tribunale ciò che tu fai per ripagare il voto. I Rabbini di Cesarea in nome di Rabbi Abuna dicono: da qui abbiamo la sicurezza. (del compimento di un voto). (Deut 23,24) “Ciò che prometterai dovrai mantenere, donando quanto avrai fatto voto di offrire ad H’ tuo D-o quel che hai proferito con la bocca”. Perché la Torah chiama il voto “dono”? Solo per rendere l’uomo responsabile per ciascun voto e ciascun dono. Ma di quale offerta votiva si parla nella Baraita? Una persona dice “ con questa è obbligo per me di offrire questa *Olà*. Ma forse è questo specifico animale che viene offerto nella Baraita? Rabbi Chama collega dei Rabanan ha chiesto: se qualcuno dice: “io ho l’obbligo di offrire una offerta” e successivamente ritorna a parlare e dice: “ questo è l’animale santificato per l’offerta” (allora non è sostituibile l’animale). Rabbi Chinana domanda: non è forse più ragionevole che si dica prima “questo è l’animale dedicato a una offerta” e successivamente si ritorni e si dica “sia su di me l’obbligo di offrire una offerta”. Un obbligo più severo rende effettivo un obbligo più leggero, ma non al contrario un obbligo leggero rende effettivo un obbligo più severo. I Hakhamim hanno aggiunto (nelle leggi vincolate dal Capodanno), l’affitto delle, case e la raccolta degli Shekalim per il Tempio. L’affitto delle case (in relazione al 1° di Nissan) Questo vale se il proprietario dice: “quest’anno”. Ma se dice “per un anno”, il proprietario dà un po’ di tempo (da un certo punto dell’anno allo stesso punto dell’anno seguente). La Baraita continua: “L’offerta degli Shekalim”. Rabbi Shemuel Bar Yzhaq dice in questo caso. Come dall’inizio (nel deserto) è detto “fu nel primo mese, nel secondo anno dalla costruzione del Tabernacolo” (Es. 40,17) in questo giorno fu fatta la raccolta dei mezzi-Shekel. Rabbi Tabì dice in nome di Rabbi Yoshyahu, che diceva in nome di Kahana “è stabilito qui “nel mese” .. Una Baraita stabilisce qui: riguardo all’espressione “nel mese” per analogia con Num. 12,2 “Questa luna nuova sarà per voi il capo di tutti i mesi”, e quindi per *Ghezerah Shavah* viene stabilito che non si conti salvo che dalla luna nuova di Nissan. Rabbi Yonah dice: Rabbi Tabì separa la prima parte della Baraita e stabilisce solo l’ultima parte. Ma ciò non è corretto. Il verso dice “questo è il sacrificio di *Olà* del Capomese e del rinnovarsi della luna per tutti i mesi.” (Es. 25,14). Un Capomese vale come regola per tutti i mesi. Si può dire che valga per ogni mese che uno vuole. ED è chiamato qui dalla Torah “Hodesh = luna nuova” per indicare i mesi. Anche lì è detto “Hodesh”. (ciò insegna) che si conta solo da Nissan, e la parola “Hodshè” che qui si trova si riferisce al Capomese di Nissan. In quanto si contano i mesi dell’anno solo da Nissan. Impariamo dalla Mishnah qui: “Rabbi Meir dice: dal primo di Elul è il Capodanno delle decime del bestiame. Il primo di Elul è il Capodanno delle decime del bestiame”. Ben Azai insegna

5 B

האלוליים מתעשרין בפני עצמן. אמר רב חונה טעמיה דר' מאיר עד כאן הן מתמצות לילד מן הישנות דף ה,ב פרק א הלכה א גמרא מיכאן והילך הן מתחילות לילד מן החדשות. ר' יוסי בי ר' בון בשם רב חונה טעמא דר' לעזר ור"ש. (תהילים סה) לבשו כרים הצאן אלו הבכירות ועמקים יעטפו בר אלו האפילות יתרועעו אף ישירו. אלו ואלו נכנסין לדיר להתעשר. אמר בן עזאי הואיל ואלו אומר כך ואלו אומר כך יהו האלוליים מתעשרין בפני עצמן. הא כיצד נולד לו חמשה באב וחמשה באלול וחמשה בתשרי אינן מצטרפין נולד לו חמשה באב וחמשה בתשרי הרי אלו מצטרפין זאת אומרת שבן עזאי חבר ותלמיד היה לו לר' עקיבה ובן עזאי מכריע על דברי תלמידיו. ר' ירמיה ר' מיישא בשם ר' שמואל בר רב יצחק שכן נחלקו עליה אבות העולם מאן אינון אבות העולם תני ר' יונה קומי ר' ירמיה ר' ישמעאל ור' עקיבה. זאת אומרת בן עזאי תלמיד וחבר היה לר' עקיבה אין תימר רבית אית בר נש אמר לרבית הואיל ואלו אמר כן ואלו אמר כן. ר' אבהו בשם ר' שמואל בר רב יצחק שמע מן הדא אמר לו בן עזאי על החלוקין אנו מצטערין אלא שבאת לחלק עלינו את השוין זאת אומרת בן עזאי חבר ותלמיד היה לר' עקיבה אין תימר רביה אית בר נש אמר לרביה. תמן תנינן מאחד בשתרי עד כ"ט באלול הרי אלו מצטרפין חמשה לפני ראש השנה וחמשה לאחר ראש השנה אינן מצטרפין חמשה לפני הגורן וחמשה לאחר הגורן הרי אלו מצטרפין אם כן למה אמרו שלש גרנות למעשר בהמה שעד שלא הגיע הגורן מותר למכור ולשחוט הגיעה הגורן לא ישחוט ואם שחט פטור. א"ר יוסה זאת אומרת מעשר בהמה לא עשו אותו לא כחנט ולא כשליש אין תימר כחנט ניתני כל המעוברים מכ"ט באלול אין תימר כשליש ניתני כל הנולדים עד עשרים ושנים בו. ר' שמי בשם ר' בון בר חייה כשליש עשו אותו כר"ש דר"ש אמר מחוסר זמן נכנס לדיר להתעשר. קם רבי מנא עם ר' שמי א"ל את אמרת הדא מולתא והא תנינן בן עזאי אומר האלוליים מתעשרין בפני עצמן. לא אפילו נולד עד כ"ט באלול. אית לך מימר בן עזאי כר"ש לא כרבנן הוא. כמה דאת אמר על דרבנן מניחן ומעשרן לשנה הבאה והן מתעשרין עם בני שנתן כן את אמר על דבן עזאי מניחן לגורן הבא והן מתעשרין עם בני אלול. אמר רב חונה זאת אומרת ימים שהבכור מחוסר זמן בהן עולין לו מתוך שנתו. אמר רבי מנא ר' יונה אבא שמע לה מן הדא (דברים טז) כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדש לה' אלהיך הא כיצד משעת לידתו את מונה לו

דף ה,ב פרק א הלכה ב משנה

באחד בתשרי ר"ה לשנים ולשמיטין וליובלות ולנטיעה

(5 b) Gli animali nati in Elul sono di per se stessi decima. Rabbi Chunah dice: il senso dell'affermazione di Rabbi Meir, è che fino a questo punto (il 1° di Elul) gli animali hanno una gravidanza che viene a termine nell'anno vecchio, Da qui in poi, la loro gravidanza ha termine nel nuovo anno (cioè dopo il 1° di Nissan). Rabbi Yossè figlio di Rabbi Bun dice in nome di Rabbi Chunah: (Sal.65,14) "i campi sono coperti di greggi, e le valli sono ammantate di raccolto; i campi stessi prorompono in lieti canti di gioia" (cioè le greggi concepiscono a Nissan, e danno le nascite a Elul). "prorompono (*Itro'ahu* che ha la radice foneticamente apparentata con *Teru'à*, che è il suono dello Shofar v. Sh. S. Hirsch) in lieti canti di gioia" e allora entrano a far parte della decima. Ben Azai dice: questi Tannaim dicono così (che capodanno per la decima del bestiame è il 1° di Elul), e questi altri dicono diversamente (che il capodanno per la decima del bestiame è il 1° di Tishri). Comunque i nuovi nati in Elul sono di per sé decime. Come è possibile questa affermazione? Se cinque bestie sono nate nel mese di Av, cinque nel mese di Elul e cinque nel mese di Tishri, non possono essere unite per trarne la decima. Ma se cinque sono nate in Tishri e cinque (successivamente) in Av, queste possono essere messe insieme per trarne la decima. Questa è l'opinione di Ben Azai collega e allievo di Rabbi Aqivah. Ma Ben Azai forse ha mediato fra le opinioni dei suoi studenti? Rabbi Yirmiah, in nome di Rabbi Mesya, in nome di Rabbi Shemuel Bar Rabbi Yzhaq dice: Ben Azai ha espresso tale opinione perché erano in disaccordo su tale questione, i più antichi Maestri della Mishnah (i "Padri del Mondo"). Ma chi sono questi "Padri del Mondo"? Insegna Rabbi Yonah che essi sono Rabbi Yshmael e Rabbi Aqivah. Questa Baraita ci dice che Ben Azai era studente e collega di Rabbi Aqivah, e se tu volessi dire che Rabbi Aqivah era solo suo insegnante, Ben Azai avrebbe usato la formula, di un uomo si rivolge al suo Maestro e non si rivolge dicendo "invece". Rabbi Abahu in nome di Rabbi Shemuel bar Yzhaq deduce da qui, dalla seguente Mishnah (M. Bava Batrà 9:9) : "Ben Azai dice a Rabbi Aqivah: abbiamo pensato su questa disputa ma tu vieni a mettere in dubbio la decisione comune. Se tu dici che Ben Azai era insieme collega e allievo di Rabbi Aqivah, non dire che Rabbi Aqivah fosse suo maestro, perché nessun uomo dice al suo maestro: "ma ora vieni a mettere in discussione la decisione". LA DECIMA DEL BESTIAME-Abbiamo imparato nella Mishnah (Bekhorot 57b) "gli animali nati dal 1° di Tishri al 29 di Elul, (che sarebbe la vigilia di Rosh HaShanah dell'anno seguente), si mettono insieme per trarre la decima degli animali. Ma cinque animali nati prima di una data designata e cinque nati dopo questa data designata si possono mettere insieme per trarne la decima. Perché allora i Hakhamim hanno dato tre date per la decima degli animali? Perché finché non arriva tale data è possibile, ma se arriva la data designata non è possibile macellare l'animale senza trarne la decima. Se uno trasgredisce e macella l'animale senza aver tratto la decima è esente da pena. Rabbi Yosah dice: questa Mishnah ci insegna che la decima del bestiame non è fatta secondo il criterio usato per le decime della frutta, né secondo il criterio di aspettare che il prodotto cresca di un terzo, come si applica per il grano e le olive. Se tu volessi dire che si dovrebbe usare lo stesso criterio della decima della frutta, la Mishnah insegna: "tutti gli animali che sono stati concepiti dal 1° di Tishri al seguente 29 di Elul (si possono raccogliere insieme per trarne la decima)" SE tu volessi dire che bisogna usare il criterio del "terzo" (come grano e olive), allora la Mishnah dice "tutti gli animali che sono nati dal 22 di Elul (M. Maaserot 1,2) .Rabbi Shammai in nome di Rabbi Bun Ben Chiyah. Come il criterio del "terzo" valido per grano e live e secondo la regola di Rabbi Shimon (che gli animali nati prima del 1° di Tishri erano inclusi nelle decime dell'anno), un animale prematuro entra nel conto degli animali dell'anno.

Rabbi Manà rimprovera Rabbi Shammai, dicendogli: veramente ha questa opinione? Rabbi Shammai risponde "si". Rabbi Manà dice a Rabbi Shammai: ma noi abbiamo imparato dalla Mishnah" così ha detto Ben Azai : gli animali nati in Elul sono di per sé stessi decimati" . Non comprende persino quelli nati il 29 di Elul? È possibile dire che Ben Azai è in accordo con Rabbi Shimon e non con i Rabanan? (no, evidentemente) Come tu dici sulla opinione dei Rabanan, chi ha animali nati il 29 di Elul li mantiene e ne trae decima l'anno seguente. E questi sono quelli che sono decimati insieme con gli altri animali nati nel loro anno,. Così tu puoi dire in riguardo alla opinione di Ben Azai, che uno che ha animali che sono nati dopo il 22 di Elul li lascia fino alla data designata successivamente, il 29 di Adar. E sono messi insieme per la decima agli altri animali nati in Elul. Rabbi Chunah ha detto: i giorni che il primogenito degli animali viene considerato prematuro , sono considerati nel conto del primo anno. Rabbi Manà dice: mio padre Rabbi Yonah deduce questa regola dal seguente verso: (Deut.15,19) "Ogni primogenito di sesso maschile che nascerà nel tuo bestiame grosso e minuto lo consacrerai ad HaShem tuo D-o". come va interpretato questo verso?: dal momento in cui il primogenito è nato conterà il primo anno. **Halachà 2,1: Mishnah-** Dal primo di Tishrì è il Capodanno degli anni, degli anni sabbatici, della piantagione degli alberi e delle piante.

6 A

ולירקות באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי ובית הלל אומרין בט"ו בו

דף ו,א פרק א הלכה ב משנה

ולירקות באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי ובית הלל אומרין בט"ו בו

שנים מניין כתוב אחד אומר (שמות כג) וחג האסיף בצאת השנה וכתוב אחד אומר (שמות לד) וחג דף ו,א פרק א הלכה ב גמרא האסיף תקופת השנה אי זהו חדש שיש בו חג ותקופה ואסיף ושנה יוצא בו אי זה זה תשרי אין תימר טבת אית ביה תקופה ולית ביה חג ואסיף אין תימר ניסן אית ביה תקופה וחג לית ביה אסיף אין תימר תמוז אית ביה תקופה ואסיף ולית ביה חג ואי זה זה זה תשרי. אומרין חברייא קומי ר' יונה ויהא תמוז אמר לון כתיב בחדש השביעי ואתון אומרין הכין. אומרין ליה ויהא תמוז אמר לון מיכן והילך על שמות חדשים את רבים עלי דא"ר חנינה שמות חדשים עלו בידם מבבל. בראשונה בירח האיתנים שבו נולדו אבות מתו אבות נפקדו אימהות. בראשונה (מלכים א ו) בירח בול שבו העלה נובל והארץ עשויה בולות בולות. שבו בוללים לבהמה מתוך הבית. בראשונה (שם) בירח זיו שבו זיוו של עולם הצמחים ניכרין והאילנות ניכרין. מיכן והילך (נחמיה ב) ויהי בחדש ניסן שנת עשרים (נחמיה א) ויהי בחדש כסליו שנת עשרים (אסתר ב) בחדש העשירי הוא חדש טבת. רשב"ל אמר אף שמות המלאכים עלו בידן מבבל. בראשונה (ישעיהו ו) ויעף אלי אחד מן השרפים (שם) שרפים עומדים ממעל לו מיכן והילך (דניאל ט) והאיש גבריאל (דניאל י) כי אם מיכאל שרכם. לשמיטות מנין (דברים טו) מקץ שבע שנים תעשה שמטה מה שנים מתשרי אף שמיטות מתשרי. ליובלות מנין (ויקרא כה) וספרת לך שבע שבתות שנים שבע פעמים מה שנים ושמיטין משתרי אף יובלות מתשרי התיבון והכתיב (שם) והעברת שופר תרועה בחדש השביעי וגו'. ר' יונה ור' יוסה תריהון בשם רבי שמואל בר רב יצחק כדי שיהו כל חדשי השנה שוין לא יהא חדש אחד נחלק לב' שנים התיבון והתנינן באחד בשבט ר"ה לאילן כדברי ב"ש ב"ה אומרין בט"ו בו הרי אין כל חדשי השנה שוין וחדש אחד נחלק לב' שנים. כיצד לנטיעה תני הנוטע והמבריך והמרכיב ל' יום לפני ר"ה ועלתה לו שנה שלימה מותר לקיימו בשביעית פחות מל' יום לפני ר"ה ולא עלתה לו שנה שלימה אסור לקיימן בשביעית אבל אמרו פירות נטיעה זו אסורין עד ט"ו בשבט. מ"ט ר' יסא בשם ר' יוחנן (ויקרא יט) ובשנה הרביעית

(6 a)

Al primo di Shevat è il Capodanno degli alberi, secondo le parole della Scuola di Shammai, ma la Scuola di Hillel dice: il 15 di Shevat. **Ghemarà** : a dove si ricava che gli anni si contano (dal 1° di Tishri)? Dal verso che dice: (Esodo 23,16) “la festa del raccolto sul finire dell’anno”, e un altro verso dice (Esodo 34,22) “la festa tunnale al termine dell’anno”,. Ora qual è il mese che contiene in sé sia la festa (Hag) che il cambio di stagione? È Tishri. Se tu dicessi che è Tevet il mese del cambio di stagione (dall’autunno all’inverno) ma non contiene la festa (Hag) , né il raccolto. Se tu dicessi che è Nissan il mese da cui si conta, questo contiene il cambio di stagione e la festa (Hag), ma non il raccolto. Se dicessi che è Tamuz il mese da cui contare, Tamuz contiene il cambio di stagione (dalla primavera all’estate) e (in parte) il raccolto, ma non contiene alcuna festa (Hag). Quindi questo mese è Tishri! Gli allievi domandarono di fronte a Rabbi Yonah: ma il mese riferito dalla Scrittura sarebbe Tamuz! (Rabbi Yonah risponde) è scritto: (Lev. 23,41) “la festeggerete nel settimo mese”, e voi dite invece così? **I NOMI DEI MESI, I NOMI DEGLI ANGELI** Da qui state discutendo con me sul nome dei mesi? Ma ha detto Rabbi Chaninà: il nome dei mesi è venuto al tempo del ritorno da Babilonia. All’inizio (la Scrittura dice “del mese di *Etanim* (dei grandi eroi)”(1° Re 8,2) . Poiché in questo mese nacquero i Patriarchi, morirono i Patriarchi, furono ricordate (uscirono incinte) le matriarche (Sarah e Rachel). All’inizio la Torah si riferisce al “mese di Bul” (1° Re 6,38), perché allora le foglie appassiscono, e la terra forma le zolle. E uno provvede al cibo per gli animali (*bolel*) dentro la casa. All’inizio si parla del mese “dello splendore (*Ziv*)” perché in esso appare lo splendore del mondo, le gemme sbocciano e gli alberi fanno le gemme dei frutti. Da allora (dopo l’esilio di Babilonia) la Scrittura dice: “accadde nel mese di Nissan del decimo anno) (Neh. 2,1); oppure “era nel mese di Kislev del ventesimo anno” ((Neh. 1,1) e ancora “nel decimo mese che è il mese di Tevet) (Ester 2,16). Anche i nomi degli angeli vennero da Babilonia. All’inizio la scrittura dice: “Volò uno dei Serafini” (Isaia 6,6) oppure “I Serafini erano in piedi in alto, al Suo servizio” (Isaia 6,2) Poi è detto : “Io dicevo la preghiera e l’uomo Gabriel che avevo visto volò” (Dan. 99,21) “nessuno sostiene contro di essi , tranne Michael, vostro principe”(Dan. 10,21). Dice la Mishnah (il primo di Tishri è il Capodanno) per gli anni sabbatici. Da dove si trae questo? È scritto (Deut. 15,1) “al termine di sette anni tu farai l’anno sabbatico”. Dato che l’anno comincia in Tishri così l’anno sabbatico comincia dal 1° di Tishri. Dice la Mishnah: “è il Rosh HaShanah per i Giubilei”. Da dove è tratto? La Torah dice: (Lev. 25,9) “e conterai sette settimane di anni , sette anni sette volte, e la durata delle sette settimane di anni ti risulterà di quarantanove anni”. Come gli anni e gli anni sabbatici si contano da Tishri, così lo Yovel parte da Tishri. Gli allievi domandarono: “allora suonerai lo Shofar nel settimo mese, il dieci del mese, nel giorno dell’Espiazione sonerete lo Shofar in tutto il vostro paese”. Un mese solo non si può dividere fra due anni. (Perciò il Giubileo comincia dal 1° di Tishri). Gli allievi compresero (e Rabbi Yonah continuò) Ma la nostra Mishnah dice nel primo di Shevat è il Capodanno degli alberi, secondo la Scuola di Shammai, ma la Scuola di Hillel dice: il 15 di Shevat. Quindi i mesi dell’anno non sono uguali, e un mese è diviso fra due anni. Come si sa che il 1° di Tishri è il Capodanno per la piantagione degli alberelli? Dice una *Baraita* se uno pianta un albero oppure mette la talea (di una vite) trenta giorni prima di Rosh HaShanah, quando arriva Rosh HaShanah è contato come un anno intero. Se è piantato alla fine del ciclo della Shemittà (prima di un anno sabbatico) è permesso mantenerlo durante l’anno settimo. Meno di trenta giorni prima di Rosh HaShanah non viene contato un anno intero nei riguardi della *Orlah* (il quarto anno degli alberi), ma è permesso di mantenerlo nell’anno settimo. Meno di trenta giorni prima di Rosh HaShanah, non è contato un anno intero quando arriva Rosh HaShanah (per la *Orlah*) ed è proibito mantenerlo nell’anno settimo. Ma i Hakhamim hanno detto: i frutti di questo albero sono proibiti fino al quindicesimo di Shevat del quarto anno. Quale è la fonte? Rabbi Yosah in nome di Rabbi Yohanan dice: (Lev. 19,24) “e nel quarto anno tutti i frutti saranno sacri”. (Quindi per una parte dell’anno quarto saranno sacri).

6 B

מה את ש"מ אמר רבי זעירא (ויקרא יט) שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל ובשנה. אמר רבי בא דף ו, ב פרק א הלכה ב גמרא בר ממל קומי ר' זעירה גראים דברים בשנטעו שלשים יום לפני ר"ה אבל אם נטעו פחות משלשים יום לפני ר"ה. איתא חמי שנה שלימה לא עלתה לו ואת אמר הכין. א"ל ואין כיני ואפילו נטעו שלשים יום לפני ר"ה יהא אסור עד ל' יום לפני ר"ה. מאי כדון א"ר מנא מכיון שהוא עומד בתוך שנתו של אילן משלים שנתו. כיצד לירקות לקט ממנו ישראל ערב ר"ה עד שלא חשיכה ועכו"ם משחשיכה מעשר מזה בפני עצמו ומזה בפני עצמו. ר' זעירה רבי אילא רבי לעזר בשם רבי הושעיה חד אמר כבר יצאו רוב גשמי שנה כולה וכבר רובה של תקופה מבחוץ וחרונה אמר עד כאן הן חיינ ממי השנה שעברה מיכן והילך הן חיינ ממי השנה הבאה ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא מן מה דא"ר יסא ר' אילא רבי לעזר בשם רבי הושעיה כבר יצא רוב גשמי השנה כולה וכבר רוב התקופה מבחוץ הוי רבי זעירה דו אמר עד כאן הן חיינ ממי השנה שעבר מיכן והילך הן חיינ ממי השנה הבאה. מעשה בר"ע שלקט אתרוג ונתן עליו חומרי ב"ש וחומרי ב"ה. ולמה לי אתרוג אפילו שאר כל האילן. תני כחומרי רבנן גמליאל וכחומרי ר"א רבן גמליאל ור' ליעזר על דב"ה אינון הוי. א"ר יוסה בי רבי בון תיפתר שחנט קודם לט"ו בשבט של שנייה ונכנסה שלישית על דעתיה דרבנן גמליאל עישורי עני על דעתיה דר' אליעזר עישורי שני

(6 b)

Cosa impari da questo verso? **IL CAPODANNO DEGLI ALBERI** Rabbi Zerà dice: (Lev. 19,23) “Quando sarete entrati nel paese e avrete piantato ogni specie di alberi fruttiferi, dovete precludervi i suoi primi frutti; per tre anni saranno preclusi, non saranno mangiati, e nel quarto anno”. Rabbi Ba Bar Mamal ha detto, di fronte a Rabbi Zerà: queste parole sono valide se uno pianta un alberello trenta giorni prima di Rosh HaShanah. Ma se uno pianta l'alberello meno di trenta giorni da Rosh HaShanah, vedi bene, per lui si compie un anno intero nel primo anno, e tu dici che è pronto (dal 15 di Shevat) Rabbi Zerà dice a Rabbi Ba Bar Mamal: ma se è così, persino l'albero piantato trenta giorni prima di Rosh HaShanah, i suoi frutti saranno proibiti fino a trenta giorni prima di Rosh HaShanah (nel quarto anno). Perché è stato giudicato (che i frutti sono proibiti solo fino al 15 di Shevat)? Rabbi Manà dice: poiché l'albero è in piedi durante l'anno dell'albero, è completo alla fine del terzo anno (quindi il Capodanno degli alberi è il 15 di Shevat e non occorre estendere la proibizione degli alberi *Orlah* oltre tale data). In che senso (il primo di Tishri) è il capodanno per le piante? Se un ebreo raccoglie piante la vigilia di Rosh HaShanah prima dell'imbrunire, e un non ebreo raccoglie dopo l'imbrunire, la decima del primo riguarda la sua raccolta di vegetali, e la decima del secondo dalla propria raccolta. Rabbi Zerà, Rabbi Ila, Rabbi Lazar, in nome di Rabbi Hoshià discutono fra loro: Uno di loro dice (che il Capodanno degli alberi è in Shevat) perché in tale mese sono passate la maggioranza delle piogge, e la maggioranza della stagione invernale. L'altro dice che fin qui gli alberi hanno tratto vita dall'acqua dell'anno precedente, e da qui in poi traggono vita dall'acqua dell'anno seguente. Noi non sappiamo chi sostiene una opinione e chi l'altra. Ma Rabbi Yassà ha detto, in nome di Rabbi Illà citando Rabbi Lazar che Rabbi Hoshià diceva che la maggioranza delle piogge dell'anno erano passate (nel mese di Shevat) e la maggior parte della stagione invernale è finita. Quindi Rabbi Zerà è uno di quelli che ha stabilito (che Shevat è il Capodanno degli alberi) perché fin lì gli alberi hanno tratto vita dalle acque dell'anno che è passato, da quel momento in poi gli alberi traggono vita dalle acque dell'anno. Accadde con Rabbi Akivah, che egli prese il frutto di un albero di cedro (*Etrog*) il primo di Shevat nel terzo anno del ciclo sabbatico, accogliendo su di sé sia le opinioni stringenti della Scuola di Shammai che le opinioni stringenti della Scuola di Hillel. Ma perché proprio lo *Etrog*? Persino gli altri alberi hanno la stessa legge. È detto in una Baraita: egli aveva agito secondo le opinioni stringenti di Rabban Gamliel e secondo le opinioni stringenti di Rabbi Eliezer. Ma Rabban Gamliel e Rabbi Eliezer non erano ambedue della Scuola di Hillel? (La Mishnah Bicchurim 2,4 cita una disputa fra Rabban Gamliel e Rabbi Eliezer rispetto allo *Etrog*). Rabbi Yosah figlio di Rabbi Bun dice: interpretate la Baraita precedente come un insegnamento: quando il frutto dello *Etrog* viene prima del quindicesimo di Shevat appartiene come decima al secondo anno del ciclo di *Shemittà*, quando viene prelevato dopo il 15 di Shevat appartiene al terzo anno del ciclo di *Shemittà*. D'accordo con Rabban Gamliel, la sua decima è *Maaser Ani* (decima del povero). D'accordo con Rabbi Eliezer la sua decima è *Maaser Sheni* (seconda decima). Cosa fece Rabbi Aqivah?

7 A

מה עשה קרא שם על מעשר שבו ופדייו ונתנו לעני דף ז, א פרק א הלכה ב גמרא

בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן ובראש השנה כל באי העולם דף ז, א פרק א הלכה ג משנה עוברין לפניו כבני מרון שנאמר (תהילים לג) היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם ובחג נידונין על המים

אית תניי תני כולהם נידונין בראש השנה וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם בר"ה. אית תניי תני דף ז, א פרק א הלכה ג גמרא כולהם נידונין בראש השנה וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם ביה"כ. אית תניי תני כולהם נידונין בר"ה וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם בזמנו. אית תניי תני כל אחד ואחד נידון בזמנו וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם בזמנו. מתני' כמאן דאמר כולהם נידונין בר"ה וגזר דינו של כל אחד ואחד מתחתם בזמנו. דתנינן ובחג נידונין על המים. מילתיה דרב אמרה כולהם נידונין בר"ה וגזר דינו של אחד מהן מתחתם בר"ה. דתני בתקיעתא דרב זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב. ועל המדינות בו יאמר אי זו לחרב ואי זו לשלום אי זו לרעב ואי זו לשובע ובריות בו יפקדו להזכירם לחיים ולמות ודלא כר' יוסה דר' יוסה אמר יחיד נידון בכל שעה מה טעמא (איוב ז) ותפקדנו לבקרים לרגעים תבחננו ותפקדנו לבקרים זו פרנסתו לרגעים תבחננו זו אכילתו. ר' יצחק רבה בשם ר' מלך וציבור נידונין בכל יום מה טעמא (מלכים א ח) לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו. א"ר לוי (תהילים ט) והוא ישפט תבל בצדק ידין לאומים במישרים הקב"ה דן את ישראל ביום בשעה שהן עסוקין במצות ואת האומות בלילה בשעה שהן בטילין מן המצות. שמואל אמר מי שהוא דן את ישראל הוא דן את האומות מה מקיים שמואל ידין לאומים במישרים דנן ככשירים שבהן. מזכיר להם מעשה יתרו מזכיר להן מעשה רחב הזונה. ר' חייה בר בא בעי תבואה שלקה בערב הפסח מאי זה דין לוקה. אין תימר משתא דעלת עד כדון לא עלת אין תימר משתא דנפקת הכן הוות מורכה כל שתא מלקי כדון. אלו שמתים מראש השנה ועד יום הכיפורים מאי זה דין הם מתים אין תימר משתא דעלת עד כדון לא עלת אין תימר בשתא דנפקא הכן הוון מורכין כל שתא ממות כדון. ולא שמיע דא"ר קרוספא בשם ר' יוחנן שלש פינקסיות הם אחת של צדיקים גמורין ואחת של רשעים גמורין ואחת של בינוניים זה של צדיקים גמורין כבר נטלו איפופסי של חיים מראש השנה זה של רשעים גמורין כבר נטלו איפופיס שלהן מראש השנה של בינוניים כבר ניתן להן עשרת ימי תשובה שבין ראש השנה ליום הכיפורים אם עשו תשובה נכתבין עם הצדיקים ואם לאו נכתבין עם הרשעים. מ"ט (תהילים סט) ימחו מספר אלו הרשעים חיים אלו הצדיקים ועם צדיקים אל יכתבו אלו הבינוניים. רבי חנניה חבריהון דרבנן בעי

(7 a)

Cosa fece R. Akivah? designò il *Maaser Sheni* da versare sul frutto, lo riscattò, e il suo riscatto lo diede a un povero (come decima del povero). **Halachà 3,1- Mishnah:** In quattro occasioni dell'anno il mondo viene giudicato. A Pesach per il raccolto di grano. A Shavuot per la frutta degli alberi. A Rosh HaShanah chiunque sia venuto al mondo passa davanti a Lui, come i figli del montone (*Benè Maron*), come è scritto "Colui che ha creato tutte le menti insieme, Egli comprende tutte le loro azioni" (Sal. 33,15). A Succot si viene giudicati per l'acqua. **Ghemarà:** C'è un Maestro della Mishnah che ha insegnato: tutte le materie sono giudicate a Rosh HaShanah., e la sentenza su ciascuno viene emessa a Rosh HaShanah". Un altro Maestro della Mishnah ha insegnato: "ciascuno viene giudicato a Rosh HaShanah e la sentenza per ciascuno viene emessa al suo tempo". La nostra Mishnah è d'accordo con chi dice che ciascuno viene giudicato a Rosh HaShanah e la sentenza per ciascuno è emessa al suo tempo. Noi leggiamo nella nostra Mishnah: "A Succot si viene giudicati per l'acqua". L'opinione di Rav implica che tutti sono giudicati a Rosh HaShanah e la sentenza per ciascuno è emessa a Rosh HaShanah, secondo la Baraita durante il suono dello Shofar (della preghiera di Mussaf). Questo è il giorno dell'inizio delle tue opere, ricordo del primo giorno della Creazione perché la Scrittura dice "Perché è statuto per Israele, giudizio del D-o di Giacobbe" (Sal. 81, 5). Sulle province rispetto a tale giorno è detto: che sia questa destinata alla spada e questa alla pace. Questa alla carestia e questa alla abbondanza. E tutte le creature sono chiamate a ricordarsi della vita e della morte. Ma non è questa l'opinione di Rabbi Yosah, e Rabbi Yosah dice: ciascuno viene giudicato ogni momento. Qual è la fonte? È scritto (Job 7,18) : "Lo visiti ogni mattina, lo metti alla prova ogni momento". Ogni momento, si riferisce alla sua sussistenza. Rabbi Yzhaq il Grande in nome di Rabbi dice: un re e una comunità sono giudicati ogni giorno. Dice Rabbi Levi dice: (Sal. 9,9) "Giudica il mondo con integrità, darà sentenza sulle nazioni con rettitudine". Il Santo, Benedetto Egli Sia giudica il suo popolo Israele durante il giorno, quando essi sono occupati a fare le Mizvot. Giudica le nazioni nottetempo quando si astengono da fare trasgressioni. Shemuel dice: , per chi è scritto: "giudica le nazioni con rettitudine"? Giudica le nazioni secondo i Giusti che stanno fra di loro. Ricorda per loro le opere di Yitrò, ricorda per loro le opere di Rachav la locandiera. Rabbi Chiyah Bar Ba domanda: il grano che viene raccolto la vigilia di Pesach, da quale giudizio viene giudicato? Tu puoi dire che va nel giudizio dell'anno seguente, (ciò non è possibile) perché l'anno non è ancora cominciato. Se tu dici che è il grano lasciato per tutto l'anno, e che è giudicato ora. **IL GIUDIZIO DI ROSH HASHANAH** Coloro che muoiono fra Rosh HaShanah e Yom Kippur, per il giudizio di che anno essi muoiono? Se tu dici, per il giudizio dell'anno che sta cominciando (è impossibile), perché l'anno non è ancora cominciato. Perché allora sono stati risparmiati tutto l'anno e muoiono solo (ora) durante il giudizio? (Rabbi Chiyah) non ha imparato ciò che Rabbi Peruspà ha detto in nome di Rabbi Yochanan? **I TRE LIBRI DI ROSH HASHANAH** Ci sono tre libri aperti a Rosh HaShanah : uno per i Giusti perfetti, uno per i malvagi completi, e uno per le persone intermedie (*Benonim*). Quelli che sono scritti fra i Giusti perfetti, hanno la loro sentenza di vita a Rosh HaShanah, quelli che sono scritti fra i malvagi completi hanno la loro sentenza di morte a Rosh HaShanah. Quelli che sono scritti fra gli intermedi, vengono dati aloro dieci giorni per il pentimento fra Rosh HaShanah e Yom Kippur. Se essi fanno *Teshuvah* vengono scritti fra i Giusti, altrimenti, vengono scritti fra i malvagi. Qual è la fonte? La Scrittura dice: (Sal. 69,29) "Vengano cancellati dal libro della vita" Questi sono i malvagi. "Il libro della vita" : si riferisce ai Giusti. "e non siano scritti con i Retti" , questo vale per i *Benonim*. Rabbi Chananià collega dei Rabanan, domanda:

7 B

ואין הקב"ה רואה את הנולד. ולא שמיע דא"ר סימון בשם רבי יהושע בן לוי אין הקב"ה דן את האדם דף ז,ב פרק א הלכה ג גמרא אלא בשעה שהוא עומד בה מ"ט (בראשית כא) אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם. א"ר לוי כתיב (תהילים ה) לא יתיצבו הוללים לנגד עיניך למה ששנאת כל פועלי און דרש ר' יששכר דכפר מנדי (איוב יד) כי הוא ידע מתי שוא וירא און ולא יתבונן. א"ר יהושע בן לוי (איוב ח) אם זך וישר הייתה אין כתיב כאן אלא אם זך וישר אתה א"ר חיייה בר בא (משלי ל) זרזיר מתנים או תיש ומלך אלקום עמו. בנוהג שבעולם זה מבקש לנצח זרזירו וזה מבקש לנצח זרזירו אבל הקב"ה אינו כן אלא ומלך אלקום עמו לא בעי תקום על דידיה (תהילים קג) כי לא לנצח יריב ולא לנצח יריב. א"ר לעזר פדא בסיליוס או נימוס או גריפות. בנוהג שבעולם מלך בשר ודם גוזר גזירה. רצה מקיימה רצו אחרים מקיימים אותה אבל הקב"ה אינו כן אלא גוזר גזירה ומקיימה תחילה מאי טעמא ושמרו את משמרתני אני ה' אני הוא ששימרתני מצותיה של תורה תחילה. א"ר סימון כתיב (תהילים יט) מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני ה' אני הוא שקיימתי עמודת זקן תחילה. א"ר סימון כתיב (דברים ד) ומי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים צדיקים וגו' ר' חמא בי ר' חנינה ור' הושעיה חד אמר אי זו אומה כאומה הזאת בנוהג שבעולם אדם יודע שיש לו דין לובש שחורים ומתעטף שחורים ומגדל זקנו שאינו יודע היאך דינו יוצא אבל ישראל אינו כן אלא לובשים לבנים ומתעטפן לבנים ומגלחין זקנם ואוכלין ושותין ושמחים יודעין שהקב"ה עושה להן ניסים. וחורנה אמר אי זו אומה כאומה הזאת בנוהג שבעולם השלטון אומר הדין היום והליסטים אומר למחר הדין למי שומעין לא לשלטון אבל הקב"ה אינו כן אמרו ב"ד היום ראש השנה הקב"ה אומר למלאכי השרת העמידו בימה יעמדו סניגורין יעמדו קטיגורין שאמרו בני היום ראש השנה. נמלכו ב"ד לעברה למחר הקב"ה אומר למלאכתי השרת העבירו בימה יעברו סניגורין יעברו קטיגורין שנמלכו בני לעברה למחר מ"ט (תהילים פא) כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב אם אינו חוק לישראל כביכול אינו משפט לאלהי יעקב. ר' קריספא בשם ר' יוחנן לשעבר (ויקרא כג) אלה מועדי ה' מיכן ואילך אשר תקראו אותם. א"ר אילא אם קריתם אותם הם מועדי ואם לאו אינן מועדי. אמר ר' סימון כתיב (תהילים מ) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. א"ר לוי למלך שהיה לו אירלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו. אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו אמר רבי חיייה בר בא לנגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו אמר ר' יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרם לו ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו: ובראש השנה כל באי העולם עוברין (7 b) לפניו כבני מרון. ר' אחא אמר כהדין דירין ורבנן אמרי כהדא במגנימין

Il Santo Benedetto Egli Sia non vede il futuro? (Rispondono a Rabbi Chananià): Non ha egli imparato da quel che dice Rabbi Simon, in nome di Rabbi Yehoshuà Ben Levi? Il Santo Benedetto Egli Sia giudica l'uomo quale è nel momento presente. Qual è la fonte? (Gen. 21,17) "Che hai Hagar, non temere, D-o ha ascoltato la voce del ragazzo là dove si trova". (D-o non giudicò Hagar per i discendenti di Ismaele) Dice Rabbi Levi: è scritto anche: "Gli insensati non possono stare davanti ai Tuoi occhi". Poiché Egli odia tutti quelli che fanno statue di pietra. Rabbi Issakhar del villaggio di Mandi interpreta il seguente verso: (Job 11,11) "Poiché Egli conosce la gente falsa. Riconosce l'iniquità e non ha dubbi sulla sentenza." Dice Rabbi Yehoshuà Ben Levi: è scritto: (Job 8,6) "Se tu veramente sei puro e retto, Egli certo veglierà su di te e restituirà la felicità alla tua dimora". Rabbi Chiyah dice: (Prov. 30,31) "Vi sono tre che procedono forti passi: il leone, prode fra gli animali, il caprone, il re che incede alla testa del suo popolo". Il primo, il leone ha bisogno della sua prodezza per la vittoria. Anche il secondo, il caprone, ha bisogno della sua prodezza per la vittoria. Ma il Santo, Benedetto Egli Sia, (Il Re dei Re) non è così Egli non ha bisogno di stare fermo di fronte a colui (che sta per punire). Perché è scritto: (Sal. 103,9) "Perché non contenderà per sempre (*LaNezach* = per vincere)." Cioè il Signore non lotta per uscire vittorioso. Dice Rabbi Elazar, per il re non c'è legge orale o scritta. Nell'uso mondano, quando un re in carne e ossa emette un decreto, se lui vuole lo osserva, ma vuole che tutti gli altri lo osservino. Ma il Santo Benedetto Egli Sia, non è così. Emette un decreto (la Torah) ed Egli stesso lo osserva dall'inizio. Qual è la fonte? La Torah dice: (Lev. 22,9) "Essi osserveranno la mia legge, non incorreranno in peccato a causa delle cose sacre e vi moriranno. Io Sono HaShem". Cioè Io sono il primo che ha osservato i miei comandamenti. **L'OBBLIGO DI ALZARSI DINANZI AGLI ANZIANI** Rabbi Simon dice, è scritto nella Torah: (Lev. 19,32) "Alzati di fronte alla canizie ed onora il vecchio, e abbi timore del tuo D-o; Io sono HaShem tuo D-o" è scritto in aggiunta "Io sono HaShem" che ha stabilito l'ordinanza di levarsi di fronte all'anziano. Rabbi Simon dice: (Deut. 4,8) è scritto: "Chi è il popolo grande per cui sono stabiliti giuste leggi e statuti" Rabbi Chama, il figlio di Rabbi Chaninà, e Rabbi Hoshaià discutono dell'interpretazione del verso. Uno dice: quale nazione è come tale nazione negli usi del mondo? Quando una persona va in giudizio si veste di nero, si mette un mantello nero lascia crescere la sua barba, ma il popolo d'Israele non fa così, ma, (per Rosh HaShanah) si veste di bianco, cura la propria barba mangia, beve ed è felice, perché sa che il Santo Benedetto Egli Sia opera miracoli per lui. L'altro dice: quale nazione è come questa nelle vie del mondo? Se chi governa dichiara che il giudizio è per oggi, e gli accusati rimandano a domani il giudizio, chi bisogna ascoltare? Forse non il governante? Eppure il Santo Benedetto Egli Sia, non è così: se il Beth Din dice che oggi è Rosh HaShanah, il Santo Benedetto Egli Sia dice agli angeli del servizio, mettete un palco, si alzi il difensore, si alzi l'accusatore. Perch'ei figli hanno detto che oggi è Rosh HaShanah. Se il Beth Din rinvia all'indomani, il Santo Benedetto Egli Sia, chiama gli angeli del servizio, dicendo: rimuovete il palco, perché i miei figli hanno deciso di rinviare (Rosh HaShanah) a domani. Qual è la fonte? È scritto: (Sal. 81,5) "Perché ciò che è legge per Israele è norma stabilita per il D-o di Giacobbe". Rabbi Kerispà in nome di Rabbi Yochanan dice: in passato la prima parte del verso valeva "Queste sono le feste di HaShem" (Lev. 23,4) da allora in poi è detto "che voi proclamerete al suo tempo" (ib.) Rabbi Illà dice: se voi le proclamerete esse sono le feste, altrimenti non sono le feste. Rabbi Simon dice: (Sal. 40,6) "Grandi hai fatto, o HaShem, i Tuoi prodigi e i Tuoi pensieri verso di noi": Cioè: in passato Tu hai fatto grandi, ma da allora in poi i Tuoi prodigi e i Tuoi pensieri sono stati dati a noi". Rabbi Levi dice: è paragonabile a un re che ha un orologio, quando suo figlio cresce Egli lo regala a lui. Rabbi Yosah Bar Chaninah dice: è come un figlio che ha un uomo che avvisi l'ora, quando il figlio cresce lo dona a lui. Rabbi Ahà dice: è come un re che abbia un anello, quando il figlio cresce glielo regala. Rabbi Chiyah Bar Ba dice: è paragonabile a un falegname che abbia gli strumenti di falegnameria, quando il figlio fa l'età giusta li trasmette al figlio. I Rabanan hanno detto: è paragonabile a un medico che abbia una borsa piena di medicinali, quando il figlio cresce li dà a lui. (Dice la Mishnah): A Rosh HaShanah tutte le creature del mondo passano di fronte a Lui come i figli del montone (*Benè maron*): Rabbi Ahà dice come (le pecore) che debbono essere tosate. Ma i Rabbini dicono, come quelle che passano per *Bamagnimin* (come di fronte alla corte).

8 A

דף ח,א פרק א הלכה ג גמרא

מה טעמא (תהילים לג) היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם. א"ר לוי היוצר יחד לבם כבר הבין את כל מעשיהם. אמר רבי לעזר בנוהג שבעולם מה נוח ליוצר הזה לעשות מאה קנקנים או להסתכל בהן לא להסתכל בהן. אמר רבי ברכיה יוצרן רוצה שיהא ליבן יחיד אליו. אמר רבי אבון מי שהוא יחיד בעולמו כבר הבין את כל מעשיהן: ובחג נידונין על המים. מתניתין דרבי עקיבה דרבי עקיבה אמר ניסוך המים דבר תורה. בשני (במדבר כט) ונסכיהם בששי ונסכיה בשביעי כמשפטם מ"ם יו"ד מ"ם מים. אמרה התורה הבא שעורים ביכורים בפסח שתתברך לפניך התבואה הבא חיטים בכורים בעצרת שיתברכו לפניך פירות האילן. אמור מעתה ניסוך המים בחג שיתברכו לפניך המים. תני רשב"י הרי שהיו ישראל כשירין בר"ה ונגזרו להם גשמים מרובין ובסוף חטאו. לפחות מהן א"א שכבר נגזר גזרה מה הקב"ה עושה מפזרן לימים ולמדברות ולנהרות כי שלא תיהנה הארץ מהן. מה טעם (איוב לח) להמטיר על ארץ לא איש מדבר לא אדם בו. הרי שלא היו ישראל כשירין בר"ה ונגזרו להן גשמים מעוטים ובסוף עשו תשובה להוסיף עליהן א"א שכבר נגזרה גזירה מה הקב"ה עושה להן מורידן כדי הארץ ומשיב עמהן טללים ורוחות כדי שתיהנה הארץ מהן מ"ט (תהילים סה) תלמי' רוח נחת גדודיה ברביבים תמוגגנה צמחה תברך. (איוב כד) ציה גם חם יגזלו מימי שלג שאול חטאו עונות שעשו ישראל בקייץ גזלו מהן מימי השלג. כתיב (דברים יא) תמיד עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה כהנא אמר מרשית כתיב ועד אחרית שנה מדוה לה בראשה ויהב לה:

על ששה חדשים השלוחין יוצאין על ניסן מפני הפסח ועל אב מפני התענית ועל אלול מפני ראש השנה **דף ח,א פרק א הלכה ד משנה** ועל תשרי מפני תקנת המועדות ועל כסליו מפני חנוכה ועל אדר מפני הפורים וכשב"ה קיים יוצאין אף על אייר מפני פסח קטן

ויצאו אף על העצרת עצרת חנוכה היא. אשכחתי אמר פעמים חמשה פעמים ששה פעמים **דף ח,א פרק א הלכה ד גמרא** 'שבעה. שלימים ה' כסדרן ו' חסירין ז

(8 a)

Qual è il significato di questo verso? (Sal. 33,15) “Egli che ha formato il cuore (le menti) di tutti loro, che comprende tutte le loro azioni”. Rabbi Elazar dice: nelle vie del mondo, qual è la cosa più semplice, fare cento vasi o guardare dentro di essi? Non è più facile guardare dentro di essi? Rabbi Berechià dice: il Formatore vuole che i loro cuori siano unificati in Lui. Rabbi Abhun dice: Chi è Uno nel Suo mondo può comprendere tutti i loro pensieri. (Dice la Mishnah): nella festa di Succot essi sono giudicati per le acque. La nostra Mishnah è d'accordo con Rabbi Aqivah. Rabbi Aqivah infatti dice: la libagione con l'acqua è un precetto dalla Torah scritta. Infatti in connessione con la libagione del secondo giorno di Succot è scritto: *Veniskehem* (Num. 29,19) con la “**Mem**” come finale. In connessione col secondo giorno è scritto: *Veniskeyha* con una “**Yud**” superflua. In connessione con il settimo giorno è detto: *Kemishpatam* che finisce in “**Mem**”. Dunque **Me”m Yu”d Me”m**. Cioè **MAYM** = acqua- La Torah dice di portare di portare la primizia dell'orzo di Pesach, in quanto il grano ti porterà la benedizione. Portate le primizie del frumento a Shavuot, così i frutti del grano ti porteranno benedizione. Ora, dici: portate la libagione d'acqua a Succot, così l'acqua vi sarà di benedizione. Tramanda Rabbi Shimon Ben Yochai la seguente Baraita: nel caso in cui Israele è puro di Rosh HaShanah, sono decretate per lui grandi piogge. Ma se hanno infine peccato: diminuisce per loro la pioggia, e questo non è possibile, perché il decreto è stato dato. Cosa fa allora il Santo, Benedetto Egli Sia? Fa spargere la pioggia sul mare, sui deserti sui fiumi, in modo che non benefichi la terra. Qual è la fonte? . è scritto: (Job 38,26) “fa piovere su terra disabitata, su deserti ove non c'è nessun uomo”. Nel caso in cui gli israeliti non sono puri di Rosh HaShanah, sono decretate per loro poche piogge. Far crescere le piogge è impossibile, perché così è stato decretato. Cosa fa il Santo Benedetto Egli Sia? Ne porta abbastanza sulla terra, e porta su di essa la rugiada, in modo che la terra sia beneficata. Qual è la fonte? (Sal. 65,11) “Tu irrighi i solchi, Tu abbassi le zolle più alte, con gocce di pioggia forte Tu sciogli la terra e Tu benedici la vegetazione”. Ed è scritto anche: (Job 24,19) “Come siccità e calore assorbono l'acqua allo sciogliersi delle nevi, così la tomba inghiottisce chi ha commesso colpe”. Questo per i peccati che gli israeliti commisero in estate, fu tolta loro l'acqua dello scioglimento delle nevi. È scritto: (Deut. 11,12) “Una terra di cui HaShem si prende cura, sulla quale continuamente si posano gli occhi di HaShem dal principio alla fine dell'anno”. **Halachà 1,4 Mishnah:** Al Capomese di sei mesi, i messaggeri vengono inviati. All'inizio di Elul per Rosh HaShanah, al principio di Tishri per la determinazione delle feste, al principio di Kislev per Hanukkah al principio di Adar per Purim. Quando il Tempio era in piedi uscivano anche in Yiar per Pesach Shenì. **Ghemarà** Ma i messaggeri uscivano anche (all'inizio di Sivan) per Shavuot. La data di Shavuot è fissata ma alle volte trovi che Shavuot cade il 5 di Sivan, alle volte il 6 alle volte il 7. Quando i mesi sono pieni (di 30 giorni) cade il 5. Quando (Nissan e Yiar) seguono il loro ordine (cioè Nissan è pieno e Yiar è mancante) Shavuot cade il 6 di Sivan. Quando ambedue sono mancanti cade il 7 di Sivan.

8 B

לא כבר יצאו באלול אלא בגין מודעא דאיתקדש ירחא. אמר ר' יהושע בן לוי אנא עריב לאילין דאזלין דף ת,ב פרק א הלכה ז גמרא לגימורין דלית חד מינהון מיית מי אזל תמן חשין לצומא רבה תרין יומין. אמר לון רב חסדא למה אתם מכניסין עצמכם למספק הזה חזקה שאין בית דין מתעצלים בו. אבוב דר' שמואל בר רב יצחק חש על גרמיה וצם תרין יומין אפסק כרוכה ודמך

על שני חדשים מחללין את השבת על ניסן ועל תשרי שבהן השלוחין יוצאין לסוריא ובהן היו מתקנין דף ת,ב פרק א הלכה ה משנה את המועדות וכשבית המקדש קיים מחללין אף על כולן מפני תקנת' הקרבן. בין שנראה בעליל ובין שלא נראה בעליל מחללין עליו את השבת רבי יוסי אומר אם נראה בעליל אין מחללין עליו את השבת. מעשה שעברו יותר מארבעים זוג ועיכבן רבי עקיבה בלוד שלח לו רבן גמליאל אם מעכב אתה את הרבים נמצאת מכשולן לעתיד לבוא

מהו בעליל מפורסם כמה דאת אמר (תהילים יב) כסף צרוף בעליל לארץ מזקק שבעתים. מעשה דף ת,ב פרק א הלכה ה גמרא שעברו יותר מארבעים זוג ועיכבן ר"ע בלוד מפני שהן מ' זוג אבל אם היה זוג אחד לא היה מעכבו שלח לו ר"ג אם מעכב אתה את הרבים נמצאת מכשולן לעתיד לבוא. לא נמצאת מעכבת את הרבים מלעשות דבר מצוה וכל המעכב את הרבים מלעשות דבר מצוה צריך נידוי. אמר ר' יהודה הנחתום ח"ו לא נתנדה ר' עקיבה אלא ראש גדר היה. ושלח ר' גמליאל והעבירו מראשיתו

אב ובנו שראו את החדש ילכו לא שמצטרפין זה עם זה אלא שמא יפסל אחד מהן יצטרף השני עם אחר דף ת,ב פרק א הלכה ו משנה ר"ש אומר אב ובנו וכל הקרובים כשירין לעדות החדש א"ר יוסי מעשה בטוביה הרופא שראה את החדש בירושלם הוא ובנו ועבדו משוחרר וקיבלו הכהנים אותו ואת בנו ופסלו את עבדו וכשבאו לב"ד קבלו אותו ואת עבדו ופסלו את בנו

טעם דר"ש כתחילתה (שמות יב) ויאמר ה' אל משה ואל אהרן החדש הזה לכם ראש חדשים וגו'. קיבלו דף ת,ב פרק א הלכה ו גמרא הכהנים אותו ואת בנו ופסלו את עבדו משם פסול וכשבאו לב"ד קיבלו אותו ואת עבדו ופסלו את בנו משם קרוב

אלו הן הפסולין המשחק בקוביא והמלוה בריבית דף ת,ב פרק א הלכה ז משנה

(8 b)

Ma allora non escono al principio di Elul (per annunciare Rosh HaShanah)? Escono solo per far sapere che il mese è stato santificato. Rabbi Yehoshua Ben Levi dice: io garantisco che nessuno dei messaggeri che va a *Nemorin* nessuno di questi morirà. (*Nemorin* è il primo posto di cambio in *Suria*). In Babilonia sono scrupolosi di osservare il Gran Digiuno (Yom Kippur) per due giorni. Rav dice loro: avete inventato voi stessi questa situazione pericolosa? Con la presunzione che il Beth Din non lo avrebbe rimandato? Il padre di Rabbi Shemuel Bar Rav Yzhaq stabilì da sé (la data di Kippur) e digiunò per due giorni, gli scoppiò l'intestino e morì.

Halachà 5,1 Mishnah: Per due mesi vengono abrogate le leggi dello Shabat. Per il novilunio di Nissan e per il novilunio di Tishri, perché in questi i messaggeri andavano in Suria, e da quelli il Beth Din sapeva fissare quasi tutte le feste. Quando il Tempio era in piedi, si abrogava le leggi sabbatiche per tutti i noviluni. Rabbi Yossè dice a riguardo di ciò: se la luna è chiaramente visibile, (i testimoni) non possono violare le leggi dello Shabat. Accadde una volta che passarono più di 40 coppie di testimoni, e Rabbi Aqivah li trattenne a Lod. Rabban Gamliel gli inviò (il seguente messaggio): Se tu tratti la gente, li induci in errore per l'avvenire. **Ghemarà:** Cosa significa "BA'ALIL"?: significa largamente risaputo, come tu dici (Sal. 12,7) "I detti di HaShem sono puri, paragonabili all'argento purificato nel crogiuolo che sta sulla terra, raffinato sette volte", La Mishnah dice "passarono più di 40 coppie di testimoni, e li trattenne Rabbi Aqivah a Lod". Li trattenne perché erano quaranta pia. Se era un paio solo, non avrebbe trattenuto i due testimoni. Dice la Mishnah: "Rabban Gamliel gli inviò il seguente messaggio: se tu tratti la gente, li induci in errore in futuro". (Rabban Gamliel disse) : non emerge che hai trattenuto la gente dal fare una Mizvah? (quella di testimoniare la luna nuova). Ma chiunque trattenga la gente da fare una Mizvah è soggetto alla scomunica (*Niddui*). Rabbi Yehudah il fornaio dice: il Cielo guardi! Rabbi Aqivah sicuramente non sarebbe stato scomunicato! Ma c'era il capo del *Gheder* (accampamento) . Ma Rabban Gamliel mandò il messaggio per rimuoverlo dalla carica..

Halachà 6,1: Mishnah: Se padre e figlio hanno visto la luna nuova, vadano entrambi. Non perché possono essere considerati due testimoni; ma perché se uno dei due venisse considerato invalido a testimoniare, il secondo può essere associato a un altro testimone. Rabbi Shimon dice, padre e figlio o familiari sono validi riguardo alla luna nuova. Rabbi Yossè dice: accadde a Toviah il guaritore, che videro la luna nuova a Yerushalaim lui e suo figlio e il loro servo cananeo emancipato. I Cohanim accettarono la testimonianza sua e di suo figlio, e squalificarono il servo cananeo. Ma quando andarono di fronte al Beth Din, i giudici accettarono lui e il suo servo cananeo come testimoni, e squalificarono suo figlio. **Ghemarà:** Il ragionamento di Rabbi Shimon fu che essi avevano visto "dall'inizio" la luna nuova, come è scritto nella Torah: (Esodo 12, 1 sg.) " Disse HaShem a Moshè ed ad Aaron: questo capomese è per voi il capo di tutti i mesi". La Mishnah dice: "I Cohanim accettarono la sua testimonianza e quella di suo figlio, e squalificarono il servo cananeo". Perché invalido. Continua la Mishnah: "quando andarono di fronte al Beth Din, i giudici accettarono lui e il suo servo cananeo e squalificarono suo figlio",. Perché erano consanguinei stretti. **Halachà 7,1 Mishnah:** Queste sono le persone invalide a testimoniare . I giocatori a dadi. Chi dà prestito a usura.

9 A

ומפריחי יונים וסוחרי שביעית ועבדים זה הכלל כל עדות שאין האשה כשירה לה אף הן אינן כשירין דף ט, א פרק א הלכה ז משנה

זה המשחק בפסיפסין. אחד המשחק בפסיפסין ואחד המשחק בקליפי אגוזים ורימונים מאימתי מקבלין דף ט, א פרק א הלכה ז גמרא אותו משישבור את פסיפסיו ויבדק ויחזור בו חזרה גמורה. מלוה בריבית זה שהוא מלוה בריבית מאימתי מקבלין אותם משיקרע את שטרותיו ויבדק ויחזור חזרה גמורה. מפריחי יונים זה שהוא ממרה יונים ואחד ממרה שאר בהמה חיה ועוף מאימתי מקבלין אותו משישבור את פגימיו ויבדק ויחזור בו חזרה גמורה. סוחר שביעית זה תגור שביעית אי זהו סוחר שביעית זה שהוא יושב ובטל כל שני שבוע כיון שהגיעה שביעית התחילה מפשיט את ידיו ונושא ונותן בפירות עבירה מאימתי מקבלין אותו משתגיע שביעית אחר ויבדק ויחזור בו חזרה גמורה. תני רבי יוסי אומר שני שביעיות. תני בשם ר' נחמיה חזירת ממון לא חזירת דברים ויאמר הא לכם מאתים זוז וחלקום לעניים מה שנשתכרתי מפירות עבירה. הוסיפו עליהן הרועים והחמסנים והגזלנים וכל החשודין על הממון עדותן בטילה. א"ר אבהו ובלבד ברועים בהמה דקה. אמר רב חונה מאן תנא מפריחי יונים ר' ליעזר דתנינן תמן שנים בשם ר' לעזר יוצא היא אשה בעיר של זהב. מפריחי יונים פסולין מן העדות. א"ר מנא קומי ר' יוסה כל ההיא דסנהדרין כר' ליעזר א"ל דברי הכל היא מהו דברי הכל היא. הכא א"ר יוסה יודעין אנו שהוא פסול מעדות ממון מה בא להעיד כשם שהוא פסול מעדות ממון כך הוא פסול מעדות נפשות. ועידי החדש כעידי נפשות אינון והא תני זה הכלל כל עדות שאין האשה כשירה לה אף הן אינן כשירין לה מאן תניתה רבנן. רבנן כר' ליעזר מודיי ליה פליגינן עלויי. רבי יונה בשם רב חונה כולהן דרבי ליעזר אתיין אילין פלוגותה כאילין פלוגותה דתני עד זומם פסול בכל עדות שבתורה דברי ר"מ א"ר יוסי אימתי בזמן שנמצא זומם בעדות

(9 a)

Chi scommette su gare sui colombi. Chi commercia prodotti dell'anno settimo e gli schiavi. Questa è la regola generale: per ogni testimonianza per cui non è valida una donna, essi non sono adatti. **Ghemarà:** Dice la Mishnah "questi sono le persone invalide a testimoniare ecc." "I giocatori di dadi". Coloro che giocano con dadi di legno. Coloro che giocano con dadi di legno o di gusci di noci o melograni. Li si accetta solo se hanno smesso di giocare e hanno fatto un cambiamento completo. "Chi dà prestito a usura". Si riferisce a coloro che prestano ad interesse. Quando li si può accettare come testimoni? Quando hanno stracciato i documenti di prestito, sono esaminati, e hanno fatto un cambiamento completo. "Chi scommette su gare di colombi". Si riferisce a chi incita i colombi o un altro animale domestico, un animale selvatico, oppure uccelli. Quando li si può accettare come testimoni? Quando rompono le loro bacchette, sono esaminati e hanno cambiato comportamento. "chi commercia prodotti dell'anno settimo". Si riferisce a chi produce prodotti agricoli nell'anno settimo o a uno che è commerciante di prodotti dell'anno sabbatico? Chi si ferma tutti gli altri anni del ciclo sabbatico, e stende la propria mano e commercia nell'anno settimo. quando si può accettare la sua testimonianza? Quando arriva un altro anno sabbatico ed egli ha fatto un cambiamento completo. Rabbi Yossè invece dice, dopo due anni sabbatici. È tramandato dai Maestri della Mishnah in nome di Rabbi Nechemiah; solo chi restituisce i soldi, non chi è cambiato solo a parole. E dice: qui sono 200 Zuz dividete fra i poveri ciò che ho guadagnato dai prodotti proibiti. I Hakhamim aggiungono a quelli vietati dalla Mishnah: i pastori, coloro che vendono senza il consenso dei proprietari, i ladri, tutti coloro sospetti di imbrogli in materia monetaria, la loro testimonianza è invalida. Rabbi Abahu dice: si applica solo ai pastori di bestiame minuto. Dice Rabbi Chunah: chi è quel Tannà che ha insegnato di squalificare chi "fa volare i colombi"? È Rabbi Eliezer, come abbiamo imparato (M. Eduyot 2,7) : Due regole ha dato Rabbi Eliezer "una donna che va fuori della "città d'oro (Yerushalaim) " di Shabat e chi fa volare i colombi sono invalidi come testimoni". Dice Rabbi Manà dice in presenza di Rabbi Yosah: tutte le opinioni della Mishnah Sanhedrin (riguardo alle testimonianze) sono secondo Rabbi Eliezer? Rabbi Yossè risponde: no, sono secondo la collettività dei Hakhamim. Cosa è secondo l'opinione di tutti? Rabbi Yosah dice : "noi sappiamo che è invalido per qualsiasi testimonianza riguardante i soldi".. Cosa viene a testimoniare che come è invalido per testimoniare in una causa monetaria, così analogamente è invalido a testimoniare in cause capitali. Abbiamo imparato "questa è la regola: tutte le testimonianze per cui è invalida una donna così sono invalidi (queste categorie succitate). Chi ha insegnato questa regola? I Rabanan. Ma i Rabanan sono d'accordo con Rabbi Eliezer oppure dissentono da lui? Rabbi Yonah in nome di Rabbi Chunah dice: tutti sono dell'opinione di Rabbi Eliezer. Queste discussioni sulle divergenze di opinioni sono parallele ad analoghe discussioni. Come insegna una Baraita: Uno che è sospettato di aver testimoniato falsamente su un caso monetario, è squalificato da tutte le testimonianze che sono nella Torah. Secondo le parole di Rabbi Meir. Rabbi Yossè dice invece: quando una persona sospettata di aver testimoniato il falso in un caso monetario è invalido? Quando si trova che è un testimone falso in una testimonianza di un processo

9 B

נפשות אבל אם נמצא זומם בעדות ממון על הממון נחשד ומממון נפסל ואתייה דר' יוסי כרבנן ודר' מ' דף ט,ב פרק א הלכה ז גמרא
כר' אליעזר:

מי שראה את החדש ואינו יכול להלך מוליכין אותו על החמור אפילו במטה אם צודה להן לוקחין בידן דף ט,ב פרק א הלכה ח משנה
מקלות ואם היתה דרך רחוקה לוקחין בידן מזונות שעל מהלך לילה ויום מחללין את השבת ויוצאין לעדות החדש שנאמר (ויקרא כג)
:אלה מועדי ה' מקראי קדש

א"ר יצחק דיברה התורה בכל לשון (בראשית כד) והאיש משתאה לה כל גרב שהוא מחזיק סאתים אם דף ט,ב פרק א הלכה ח גמרא
צודה להם לוקחים בידן מקלות. יכול כשם שמחללין את השבת להעיד עליהן כך מחללין את השבת עליהן להודיע שנתקיימו ת"ל
(ויקרא כג) אשר תקראו על קריאתן את מחלל את השבת אין את מחלל השבת להודיע שנתקיימו רשב"ל בעי קצירת העומר מהו
שתדחה את השבת ביום התיב ר' אביי והא תנינן מצותו לקצור בלילה נקצר ביום כשר ודוחה השבת. ולא קיבלה. א"ר אחא חזר
רשב"ל מן הדא כיון שחשיכה אמר להן בא השמש אומר הין בא השמש אומר הין מה אנן קיימין אם ללילה כבר הוא אומר אלא אם
אינו ענין ללילה תניהו ענין ליום.

(9 b)

capitale. Ma se è un testimone falso in un caso monetario, per quanto riguarda cause monetarie è sospetto, ed è squalificato solo come testimone in cause monetarie. La regola di Rabbi Yossè è in accordo con i Rabanan, e la regola di Rabbi Meir è d'accordo con Rabbi Eliezer. **Halachà 8, 1- Mishnah** :Se uno ha visto la luna nuova e non può camminare, lo si fa cavalcare un asino o lo si trasporta in lettiga. Se c'è paura di agguati si possono prendere con sé dei bastoni. Se la via è lunga si prendono con sé delle vettovaglie; perché se la distanza da Yerushalaim è tale da poter essere percorsa in un giorno e una notte, è permesso abrogare le leggi dello Shabat e recarsi a testimoniare sulla luna nuova, come dice la Torah: "Queste sono le feste di HaShem, sante convocazioni, che voi proclamerete al loro tempo" (Lev. 23,4).: **Ghemarà** : Dice Rabbi Yzhaq: la Torah si esprime in ogni lingua, e l'umo rimane attonito da essa. Dice la Mishnah (Terumot 10,8) "Ogni botte che contenga due SEAH". ..(altro esempio) la Mishnah dice: "Se si temono agguati, si prendono dei bastoni, per proclamare la Luna Nuova potrete trasgredire lo Shabat.". Si potrebbe pensare che si possa trasgredire le leggi dello Shabat per testimoniare su la luna nuova. Ma può essere trasgredito lo Shabat in tale caso per informare che vanno stabilite (le feste), come dice il verso (cit.) "Che voi proclamerete". Per proclamarle, dovrete poter trasgredire lo Shabat. (solo per designare il Capomese). Ma Rabbi Shimon Ben Laqish domanda? Com'è la legge rispetto allo Omer, si può trasgredire lo Shabat? Rabbi Ahà dice: Shimon Ben Laqish ritirò la propria domanda. Una volta che è calato il buio dice a loro: è tramontato il sole? Ed essi dicono "Sì", (egli ripete "è tramontato il sole" ed essi ripetono "Sì". Cosa sosteniamo qui? All'imbrunire (16° di Nissan) è stato stabilito (l'inizio del conteggio dell'Omer). Ma Se la regola della Mishnah non è applicabile all'imbrunire lo si può interpretare rispetto al giorno

10 A

דבר שהוא דוחה את השבת ביום מכשירין מהו שידחו את השבת בלילה והתנינן העמידו עושה חביתין דף י, א פרק א הלכה ח גמרא לעשות חביתין. תיפטר בחול. תנא ר' חייה בר אדא זה סדר תמיד לעבודת בית אלהינו בין בחול ובין בשבת והתנינן קצרוהו ונתנוהו בקופות הביאוהו לעזרה והיו מהבהבין אותו באור כדי לקיים בו מצות קלי דברי ר' מאיר רבי יוסי אומר מכיון שהתחיל במצוה אומרים לו מרק. התיב ר' יודן קפודקייא קומי ר' יוסה הגע עצמך שבא מן העלייה מכיון שהתחיל במצוה אין אומרין לו מרק. התיב ר' יעקב בר סוסיי והתנינן שעל מהלך לילה ויום מחללין את השבת ויוצאין לעדות החדש אמר להן, מכיון שהיום צריך ללילה ולילה צריך ליום כמו שכולו יום. אמר ר' יודה בי רבי בון ולא למפריעו הוא קדוש מכיון שהוא קדוש למפריעו הוא יום הוא לילה

(10 a)

Questa Mizvah sovrasta lo Shabat. Qual è la legge , quando capita che l'Omer sovrasta la notte di Shabat? Abbiamo imparato nella Mishnah (M. Tamid 1,3): “si designano fra i Kohanim quelli che facciano i sacrifici d'obbligo” (quindi solo questi, per il loro compito possono trasgredire lo Shabat). Si può interpretare che tale nomina avviene solo per i giorni profani. Rabbi Chiyah Bar Addà insegna in una Baraita: Questo è l'ordine del sacrificio quotidiano nel Servizio della Casa di D-o, sia nei giorni feriali che nello Shabat”.Ma abbiamo imparato in una Mishnah (Menachot 66a): essi lo prendevano (lo Omer d'orzo) e lo mettevano in un canestro, e lo portavano nel cortile del Tempio. E lo bruciavano nel fuoco, per fare la Mizvah di arrostarlo, secondo le parole di Rabbi Meir. Rabbi Yosah dice: quando una persona fa una Mizvah gli si dice “finiscila”. Rabbi Yudan di Cappadocia di fronte a Rabbi Yosah dice: finchè una persona non ha iniziato a fare una Mizvah non gli si dice “Finiscila”. Rabbi Yaakov bar Sossi risponde di fronte a Rabbi Yosah: abbiamo imparato dalla Mishnah, che a causa (di un percorso) di un giorno e una notte, si può trasgredire lo Shabat, essendo la notte e il giorno un giorno completo. Rabbi Yossè figlio di Rabbi Bun dice: , ma non lo si può santificare retroattivamente? Poiché la notte è retroattivamente Rosh Hodesh. Sia il giorno che la notte sono la stessa cosa.

10 B

פרק ב מסכת ראש השנה

אם אינן מכירין אותו משלחין עמו אחר להעידו. בראשונה היו מקבלין עדות החדש מכל האדם דף י, ב פרק ב הלכה א משנה משקילקלו המינים התקינו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירין. בראשונה היו משיאין משואות משקילקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין:

א"ר יונה הכין צורכה מיתני בראשונה היו מקבלין עדות החדש מכל אדם אם אינן מכירין אותו היו דף י, ב פרק ב הלכה א גמרא משלחין עמו אחר להעידו אמר ר' יוסה אפילו כמתניתין אתיא היא אם אינן מכירין אותו משלחין עמו אחר להעידו למה שבראשונה היו מקבלין עדות החדש מכל אדם. ועד אחד נאמן. משלך נתנו לך בדין היה שלא יהו צריכין עדים והן אמרו שיהו צריכין עדים והן אמרו עד אחד נאמן. עד אחד מהו שיהא נאמן כשנים היך עבידה היו שנים אחד הכל מכירין אותו ואחד אין אדם מכירו. חבירו מכירו חבירו מהו שיצטרף עם אחד מן השוק להעיד עליו ר' זעירה רב חונה בשם רב

(10 b)

CAP. 2

Halachà 1,2- Mishnah: Se il Sanhedrin non conosce il testimone, si mandano altre persone per testimoniare la sua validità. Una volta si accettava la testimonianza del novilunio da chiunque. Ma da quando i *Kutim* (i samaritani, ma nel Talmud Bavli è riportato i *Minim* , gli eretici) provocarono errori, i Hakhamim stabilirono che non si accettasse la testimonianza se non da persone conosciute. **Ghemarà : (VALIDITÀ DEI TESTIMONI).** Dice la Mishnah “Se il Sanhedrin non conosce ecc.” Rabbi Yonah dice: questo è quello che la Mishnah insegna: “Una volta si accettava la testimonianza di chiunque”. Se (i membri del Sanhedrin) non conoscono il testimone, (il Beth Din) della sua città gli invia con lui un altro per testimoniare su di lui. Rabbi Yosah dice: persino in accordo con questa Mishnah il ragionamento procede così. Se non lo conoscono, viene mandato un altro ebreo a testimoniare. Perché è necessario? Perché all’origine i membri del Sanhedrin accettavano la testimonianza di qualsiasi ebreo. Ma è creduta la testimonianza di questa sola persona? I Hakhamim insegnano cosa è giusto per te. Secondo la legge (della Torah) non sarebbero stati necessari testimoni. Così stabilirono i Hakhamim che una singola testimonianza fosse sufficiente. Rispetto alla testimonianza di un singolo qual’è la legge che si debba credere a due testimoni? Se vi sono due testimoni, uno viene riconosciuto in tutta la sua testimonianza, e un altro non è persona conosciuta, ma il suo compagno può riconoscerlo (come testimone valido)? (lo impariamo da questo caso): se vi sono due testimoni (ad un affare di commercio) uno riconosce (la sua firma sul documento) e l’altro riconosce lui. (Qual’è la legge, per cui ci si può unire con un altro del mercato, per testimoniare su una testimonianza?) Rabbi Zerà, in nome di Rabbi Chunah , in nome di Rav dice:

11 a

אין הוא ואחר מצטרפין על חתימת העד השני. לא צורכה די לא היו שנים אחד הכל מכירין כתב ידו דף יא, א פרק ב הלכה א גמרא ואחד אין אדם מכירו חבירו מכירו מהו שיעשה כאחד מן השוק להעיד עליו אם כן נמצאת כל העדות מתקיימת בעד אחד. א"ר יודן ויאות אילו שנים שיצאו מעיר אחת שרובה עכו"ם כגון הדא סוסיתה אחד הכל מכירין אותו שהוא ישראל ואחד אין אדם מכירו חבירו מכירו מהו שיעשה כאחד מן השוק להעיד עליו אם אומר את כן לא נמצאת כל העדות מתקיימת בעד אחד והכא נמצאת כל העדות מתקיימת בעד אחד. תמן תנינן אמר להן הממונה צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה אם הגיע הרואה אומר ברקי מהו ברקי ברקת תמן אמרי ברק ברקא הנהר מנהרא. ועד אחד נאמן שנייא היא הכא שאין את יכול לעמוד עליו. וחש לומר עד דהוא עליל ונפק הוא מנהרא. חכימא היא מילתה. אמר עד אחד נולד איש פלוני בשבת מלין אותו על פיו חשיכה מוצאי שבת מטלטלין אותו על פיו. ר' אמי מטלטל על פומה דמלייתה רבי מתנייה מטלטל על איבריתה דזהרא ר' אימי מל על פי נשים דאמרן שמשא הוות על סוסיתה. מכירו מכירו מהו לחלל עליהן את השבת נישמענה מן הדא א"ר נהוראי כאן שנייה מעשה שירדתי להעיד על עד אחד באושא ולא היו צריכין לי אלא עילה בקשתי להקביל פני חבירי.

(11 a)

Se un testimone è presente e un'altra persona presente al mercato può non aggiungersi a testimoniare sulla validità del sigillo del secondo testimone. Quindi non è necessaria altra testimonianza. Se vi sono due testimoni, uno riconosce la scritto di suo pugno, e un altro, se nessuno conosce il primo testimone, il suo compagno può riconoscerlo. Questa è la legge che uno presente al mercato può testimoniare su colui (che ha fatto un atto di compravendita). Se è così ogni testimonianza ha bisogno di essere sostenuta da una singola testimonianza. : è nato vengono da una città in cui la maggioranza sono Goyim, per esempio la città di Susisah, se uno di essi tutti quelli del Sanhedrin lo conoscono come ebreo, e un altro non è conosciuto da nessuno, salvo il suo compagno, quale è la legge? Il suo compagno va considerato come un estraneo presente al mercato che può testimoniare sulla sua validità. Se tu dici così non si trova che qualsiasi testimonianza va sostenuta da un singolo testimone? (sicuramente sì) Abbiamo imparato nella Mishnah (Yomà 3,1) “Il sacerdote addetto dice ai Cohanim raggruppati: uscite a vedere se è il tempo per la macellazione del sacrificio quotidiano. Se è arrivato il momento, l’osservatore dice: è l’aurora (*burkai*)” Qual è il significato di *burkai*? Sta facendo luce. Lì in Babilonia essi dicono *Brak barka* la luce ha lampeggiato. Ma è un singolo testimone che viene creduto. Il caso è differente, poi si può verificare. Ma qui vuol indicare il tempo che l’osservatore esce a vedere la luce. Il passaggio dal buio alla luce è un momento individuabile. (ALTRO CASO) Se un singolo testimone dice : è nato di Shabat un figlio a tale persona. Si può circoncidere il bambino sulla sua (sola) testimonianza.. Se (tale testimone) dice: era l’imbrunire dell’uscita dello Shabat quando nato, si trasporta la circoncisione del bambino sulla base della sua testimonianza. Rabbi Ammi vorrebbe determinare la data sulla base della testimonianza delle Levatrici. Rabbi Matanyah vorrebbe trasportare la data se è stato visto l’ultimo raggio di luce. (al tramonto dello Shabat). Rabbi Immì circonciderebbe un bambino sulla testimonianza delle donne. Che avessero detto che il sole era tramontato su Susisah (quando il bambino è nato).. Riguardo a uno che debba riconoscere il suo compagno (come testimone valido per il novilunio), qual è la legge per cui può profanare lo Shabat? Lo impariamo dalla seguente Baraita: dice Rabbi Nehorai Ben Shinyah che accadde che un solo testimone scese ad Usha (sede del Sanhedrin) a testimoniare. Ma mi fu difficile scusare il mio compagno perché era Shabat

ומה קלקול הוה תמן שהיו אומרים עצרת לאחר השבת והיו יוצאין עליו מבערב בחזקת דף יא, ב פרק ב הלכה א גמרא שנתקדש. מעתה על ניסן לא יקבלינון על שאר ירחיא יקבלינון א"ר יוסי בי רבי בון עיקר קלקלתהון מן אדר הוות. מעתה כד היא דכוותהון יקבלינון אין לית הוא דכוותהון לא יקבלינון זו מפני זו. מעשה ששכרו בייתוסין שני עידי שקר להעיד על החדש שנתקדש ובא אחד והעיד עדותו והלך לו ובא אחד ואמר עולה הייתי במעלה אדומים ראיתיו רבוץ בין שני סלעים ראשו דומה לעגל אזניו דומות לגדי וראיתיו ונבהלתי ונרתעתי לאחוריי והרי מאתים וזו קשורים באפונדתי. אמרו לו הרי מאתים וזו נתונין לך במתנה ושלחך יבאו וילקו. אתה למה הכנסתה עצמך למספק. אמר להן ראיתי אותם מבקשין להטעות את חכמים אמרתי מוטב שאלך אני ונודיע לחכמים. ומה קלקול הוה תמן דהוון אילין מסבין יום דין ואילין מסבין למחר והיו סבורין שנמלכו ב"ד לעברו והן מתקלקלין. מי ביטל את המשואות רבי ביטל את המשואות והתיר רוצח והתיר עד מפי עד והתיר שיהו יוצאין עליו מבערב בחזקת שנתקדש. א"ר אבהו אע"ג דאמר את בטלו את המשואות לא בטלו מים טיבריה. ר' זעירא בעא קומי ר' אבהו אילין דחמיין צפת מהו דיסבון א"ל רבי ביטל את המשואות צפת למה מסבה. אלא בגין מודעא דאינון ידעין אין משיאין לילי זמנו אלא לילי עיבורו. לילי זמנו אין משיאין מפני י"ט אבל משיאין לילי עיבורו. אין משיאין אלא על החדשים

(11 b)

GLI ERETICI: Quale provocazione fecero gli eretici? Essi dissero che Shavuot cadeva un giorno dopo Shabat. Uscirono a testimoniare che il novilunio (di Nissan) era di Shabat. Ma ora, rispetto a Nissan il Sanhedrin non accetta la testimonianza (che il novilunio sia caduto di Shabat) mentre rispetto agli altri mesi lo si accetta. Rabbi Yossè, figlio di Rabbi Bun dic, ma se i teste: la provocazione degli eretici cadde dal mese di Adar. (Quindi anche la testimonianza sul novilunio di Adar sarebbe sospetta). Ma ora quando la testimonianza concorre con le loro credenze, non la si accetta. Ma se i testimoni non concorrono con la loro credenza. Si potrebbe accettare la testimonianza. Accadde un seguace di Boetus comprasse due falsi testimoni. Per testimoniare sul novilunio. Uno di loro venne a testimoniare e andò per la sua strada. Un altro venne e disse: “Io stavo salendo in Maaleh Adumim, e vidi la luna fra due rocce. La sua testa sembrava un vitello, e i suoi orecchi sembravano un agnello. Lo vidi, ne fui scioccato, e tornai indietro. Quindi sono i 200 Zuz che io ho nella mi borsa (per la falsa testimonianza). Gli dissero: i 200 Zuz li diamo ate come regalo, vengano quelli che hai inviato per essere frustati . Perché sei entrato in questi affari? Avevo visto gli eretici richiedere di imbrogliare i Hakhamim. E qual era il loro imbroglio? Che dopo che (il Sanhedrin aveva santificato) avevano segnalato il giorno. Invece questi eretici avevano segnalato un giorno dopo., e la gente (in Diaspora) pensò che il Beth Din avesse cambiato decisione, e sbagliarono. Chi ha cancellato l’uso delle torce? Rabbi cancellò questo uso. Fu permesso anche a un assassino (di fare il messaggero) e fu permesso a questi di fare il testimone. Fu permesso che i messaggeri uscissero dalla sera, nel caso che il Beth Din avesse santificato il novilunio. Dice Rabbi Abahu: anche nel caso che tu dica che i Hakhamim avevano cancellato l’uso delle torce, non lo abolirono vicino al Lago di Tiberiade. Rabbi Zerà domandò in presenza di Rabbi Abahu. Quelli che avevano visto (le torce) da Zfat, cosa facevano? Prendevano anch’essi le torce? Ma se Rabbi aveva abolito le torce, perché quelli di Zfat prendevano le torce? Solo per far sapere che (sarebbe arrivato il messaggero) a far sapere. Non si accendono le torce la notte (del novilunio), ma sono accese in estensione per più notti. La notte del giorno dovuto non si accendono luci prima della festa (di Rosh HaShanah) ma si accendono per estensione (la notte prima). Non si accendono le torce salvo nei mesi

12 A

המיושבין בזמנן מפני יום טוב שחל להיות בע"ש. ליל זמנו אין משיאין מפני י"ט לילי עיבורו אין **דף יב, א פרק ב הלכה א גמרא** משיאין מפני כבוד שבת. שאם אומר את משיאין בין על החדשים המיושבין בזמנן בין על החדשים המעוברין שאינן מיושבין בזמנן בין על החדשים המעוברין שאינן מיושבין בזמנן אם אומר את כן אף הן סבורין שמא נמלכו ב"ד לעברו והן מתקלקלין:

מהו עצי שמן דדנין. א"ר יונה כהדין מקזנה. א"ר זעירא דלא יהוון סברין דהוא כוכב א"ר **דף יב, א פרק ב הלכה ב גמרא** יוסה חמינן כוכב סלק ונחית חמינן כוכב אזיל ואתי. תני בהרי מכוור וגדור. אמר רב חונה כד סלקינן להכא סלקינן לראש בית בלתינן והוינן חמיין דקליא דבבל כאילין חגייא:

חצר גדולה היתה בירושלם ובית יעזק היתה נקראת ולשם כל העדים מתכנסין וב"ד בודקינן **דף יב, א פרק ב הלכה ג משנה** אותן שם וסעודות גדולות היו עושין להן בשביל שיהו רגילין לבא בראשונה לא היו זזין משם כל היום התקין רבן גמליאל הזקן שיהו מהלכין אלפיים אמה לכל רוח ולא אלו בלבד אלא אף חכמה הבאה ליילד והבא להציל מיד הדליקה מיד הגייס מיד המפולת הרי אלו כאנשי העיר ויש להן אלפיים לכל רוח:

מהו בית יעזק ששם היו עוזקין את הלכה כמה דאת אמר (ישעיהו ה) ויעזקהו ויסקלהו **דף יב, א פרק ב הלכה ג גמרא** וגו': בראשונה לא היו זזין משם כל היום. חזרו ועשו אותם ככלי שבא חוץ לתחום משחשיכה שמותר לטלטלו בתוך ארבעה אמות חזרו ועשו אותם ככלים ששבתו בחצר שמותר לטלטן בחצר עד שבא ר' גמליאל הזקן והתקין שיהו מהלכין אלפיים אמה לכל רוח. תני אף בא למול את הקטן כן מתניתא דרבי ליעזר דתנינן תמן ועוד אמר ר' אליעזר כורתין עצים לעשות פחמין ולעשות ברזל:

(12 a)

che abbiano un tempo regolarmente stabilito . Riguardo al giorno di Rosh HaShanah la cui vigilia sia di venerdì, le torce non vengono accese al tempo dovuto, per rispetto della festa. E nel giorno della sua estensione non si accendono per rispetto dello Shabat. Se tu dicessi che noi accendiamo le torce tutti i mesi che hanno un tempo stabilito (di 30 giorni), e anche per i mesi che non hanno un tempo stabilito (in cui Rosh Hodesh ha un secondo giorno), se tu dicessi questo, vedendo le torce potrebbero pensare “hanno deciso di posticipare l’inizio del mese” e il popolo sarebbe indotto a sbagliare. **Halachà 2,2- Mishnah** : Come si facevano queste torce per segnale? Si prendevano lunghe pertiche di cedro, in cima alle quali si legavano con una fascia delle canne, dei rami di legno resinoso, e del lino. Quindi salivano sulla cima del monte, appiccavano il fuoco e poi agitavano in direzione orizzontale e verticale, finchè vedevano un altro fare altrettanto in vetta a un altro monte e così in vetta a un terzo monte. Da dove si cominciava a fare questi fuochi? Dal monte degli ulivi, verso Santavah; da Sartavah verso Gerofinah, da Gerofinah a Horevan; da Horevan a Beth Baltin e da Beth Baltin non si muovevano , ma continuavano ad agitare orizzontalmente e verticalmente, finchè non si vedeva davanti a sè tutta la terra dell’Esilio come una fiamma di fuoco. **Ghemarà:** Cos’è il “legno resinoso”? è il “Dadnin”. Disse Rabbi Yonah, è come quello chiamato “Makzenah”. Rabbi Zerà dice: che non pensino che sia una stella cadente. Gli dissero “abbiamo visto una stella che saliva e scendeva. Abbiamo visto una stella che andava qua e là”. Una Baraita dice: sulle montagne di Machvar e Ghedor. Rabbi Chunah dice: quando siamo saliti qui in Israele da Babilonia andammo sulla vetta del Beth Baltin e potevamo vedere le palme di Babilonia, ci apparivano come piccole spine. **Halachà 3,2- Mishnah:** C’era un largo cortile in Yerushalaim, che era chiamato Beth Yazek, e lì tutti i testimoni venivano esaminati dal Beth Din. Veniva fatto un grande banchetto per i testimoni. Al principio i testimoni non si muovevano di lì l’intera giornata. Rabban Gamliel il Vecchio stabilì che fosse loro permesso di camminare duemila AMMOT in ogni direzione, E non solo (per il novilunio) fu stabilita questa regola, ma anche la levatrice che aveva preso un parto, o chi aiuta per un incendio o per un esercito nemico, da un fiume in piena o da un crollo. Tutti questi sono considerati come funzionari della città, e hanno il permesso di camminare per duemila AMMOT in qualsiasi direzione. **Ghemarà:** Dice la Mishnah: “C’era un largo cortile in Yerushalaim, che era chiamato Beth Yazek”. Che significa “Beth Yazek”? che lì avrebbero chiarito la halachà. Come è scritto : (Isaia 5,2) “Ed egli dissodò (la vigna) e rimosse le pietre”. Dice la Mishnah: “Al principio i testimoni non si muovevano di lì l’intera giornata”. Essi erano considerati come uno strumento che andasse fuori dal confine sabbatico, in quanto a ciascuno era permesso di muoversi solo per quattro AMMOT. Successivamente i Hakhamim riconsiderarono la questione e li considerarono come utensili che stavano nel cortile, che si potevano muovere in ogni direzione nel cortile. Finchè non venne Rabban Gamliel il Vecchio. E stabilì che avrebbero potuto camminare per duemila AMMOT in ogni direzione. (fuori da Gerusalemme) Una Baraita dice: allo stesso modo, uno che viene per circoncidere un bambino, ha lo stesso permesso. La regola di questa Baraita riflette le opinioni di Rabbi Eliezer. Perché noi abbiamo imparato lì (M. Shabat 19.1): “e aggiunse Rabbi Eliezer possiamo portare carbone per fare il ferro”.

12 B

אמר רבי יוחנן אפילו טועה שבטועין אינו טועה בדבר הזה לפני החמה לאחר החמה. לא צורכא די לא דף יב, ב פרק ב הלכה ד גמרא פיגמתה לפני החמה פיגמתה לאחר החמה. תני בר קפרא תרתי לפני החמה לאחר החמה פיגמתה לפני החמה פיגמתה לאחר החמה אמר רבי יוחנן כתיב (איוב כה) המשל ופחד עמו עושה שלום במרומיו. מימיה של חמה לא ראתה פגימתה של לבנה. תני רבי שמעון ב"י לפי שהרקיע של מים והכוכבים של אש והן דרים זה עם זה ואינן מזיקין זה את זה לפיכך עושה שלום במרומיו. אמר ר' אבון המלאך עצמו חציו מים וחציו אש ואית ביה חמש גפין (דנייא' י) וגויתו כתרשיש ופניו כמראה ברק ועיניו כלפידי אש וגו'. א"ר לוי לעולם לית מזל חמי מה דקומי אלא כולהון סלקין כאילין דסלקין בסולמא הפיך. שלש מאות וששים וחמש חלונות ברא הקב"ה שישתמש בהן העולם. מאה ושמונים ושתים במזרח ומאה ושמונים ושתים במערב ואחד באמצעו של רקיע שממנו יצא מתחילת מעשה בראשית. מה שהחמה מהלכת לשלשים יום הלבנה מהלכת לב' ימים ומחצה מה שחמה מהלכת בשנים חדשים הלבנה מהלכת לחמשה ימים חמה מהלכת לג' חדשים הלבנה מהלכת לז' ימים ומחצה מה שהחמה מהלכת לו' חדשים הלבנה מהלכת לחמשה עשר יום מה שחמה מהלכת לשנים עשר חדש הלבנה מהלכת לשלשים יום. א"ר יונה לית כאן שיעורא אלא אפילו פרא מיכן. תני נראה באשש ובמים אין מעידין עליו אמר רבי חייה בר בא ראו אותו יוצא מענן זה ונכנס לתוך ענן אחר מעידין עליו כהדא ר' חנינה אזל לעין טב למימנא והוה אוריא מעונן אמר כדון אמרין מה נטיל אוריא דהן סבא והקדיח לו הקדוש ב"ה ככברה ונראה מתוכה. רבי חייה רבה הילך לאורו של ישן ד' מיל. ר' אבון משדי עלוי צררין ואמר לכולא תבהית בני מריך ברמשא אנן בעיין תיתחמי מיכא ואת מיתחמי מיכא מיד איתבלע מן קומוי: לצפונה לדרומה. אית תני תני לצפונה דבריו קיימין אית תני תני לדרומה דבריו קיימין מאן דאמר לצפונה דבריו קיימין מן טבת ועד תמוז מאן דאמר לדרומה דבריו קיימין מן תמוז ועד טבת. כמה היה גבוה זה אומר מלא מרדע אחת וזה אומר מלא שני מרדעים. אית תני תני דבריהן קיימין ואית תני תני אין דבריהן קיימין מאן דאמר דבריהן קיימין בהינן

(12 b)

Halachà 4,2-Mishnah: Come si esaminavano i testimoni? La coppia che si presentava per prima si esaminava per prima. S'introduceva il maggiore dei due e gli si diceva: dicci come vedi la luna? Le corna di essa erano rivolte verso il sole o all'incontrario? Stava a settentrione o a meridione di esso? Quanto era alta sulla terra? Da che parte era rivolta? Che larghezza aveva? Se il testimone diceva che aveva visto le corna della luna rivolte verso il sole la sua deposizione era nulla. Dopo di ciò facevano entrare il secondo testimone e lo esaminavano. Se trovavano che le loro deposizioni concordavano, la deposizione era valida. Alle altre coppie di testimoni venivano fatte solo le domande principali. Non perché ce ne fosse bisogno, ma perché non partissero avviliti, e si abituassero a venire. **Ghemarà:** Dice Rabbi Yochanan: anche il testimone che sbaglia più degli altri, non sbaglia in questa domanda: "prima del sole" o "dopo del sole"? Ma questa domanda non è essenziale. Avrebbe dovuto chiedere; "la concavità è prima del sole" oppure "la concavità è dopo del sole"? Bar Kapparah ha insegnato in una Baraita: cosa significano le due domande: A) La luna era prima del sole o dopo il sole? B) La concavità era prima del sole o dopo il sole? È scritto: (Job 25,2) "Potenza e terrore alui appartengono, autore della pace nelle eccelse regioni". Dai giorni della creazione il sole non ha mai visto la concavità della luna" Hanno insegnato in una Baraita: Rabbi Shimon Ben Yochai ha detto: poiché il cielo è fatto di acqua, e le stelle sono fatte di fuoco essi stanno insieme. Ma non causano l'un l'altro un danno. Tuttavia il verso dice "fa pace nelle eccelse regioni. Disse Rabbi Abun: anche un angelo è fatto per metà di acqua e per metà di fuoco. Esso ha cinque aspetti: (Dan. 10,6) "Il suo corpo assomigliava al topazio, la sua faccia era come la folgore, i suoi occhi come braci ardenti, le sue braccia e i suoi piedi erano come rame e il suono delle sue parole come il rumore di molte acque". Mai una delle costellazioni (dello zodiaco) vede la costellazione che la precede. Ma sale nel cielo come se montasse una scala all'incontrario. **LE TRECENTOSASSANTACINQUE FINESTRE DEL CIELO:** Il Santo Benedetto Egli Sia ha creato trecentosessantacinque finestre perché il mondo esista. 182 di queste all'Est, e 282 all'Ovest, e una finestra al centro del cielo da cui è emerso il sole all'inizio della creazione. La distanza del sole viaggia in trenta giorni, (attraverso una costellazione) e la luna due giorni e mezzo. La distanza che il sole completa in due mesi, la luna la completa in cinque giorni. Il cammino che il sole fa in tre mesi, la luna lo fa in sette giorni e mezzo. Il cammino che il sole fa in sei mesi, la luna lo fa in quindici giorni. Il cammino che il sole fa in dodici mesi, la luna lo fa in trenta giorni? Rabbi Yonah dice: questa non è una misura esatta. Ma è ancora minore il ciclo della luna. È spiegato in una Baraita: se la nuova luna è stata vista riflessa in una lanterna, o riflessa nell'acqua, la testimonianza non è valida. Dice Rabbi Chiyah Bar Ba: se tu dici che hai visto che la luna uscisse da una nuvola e entrasse in un'altra nuvola, si può accettare questa testimonianza. In modo simile accadde a Rabbi Chaninah. Venne ad Ein Tav per essere nominato (nel Beth Din che doveva santificare la luna nuova). Il cielo era nuvoloso, Egli disse: ora la gente dirà "cosa passa nell'aria di questo vecchio?". Intervenne il Santo Benedetto Egli sia e perforò le nubi come un setaccio, e si poté vedere attraverso, (la luna nuova). Rabbi Chiyah il Grande camminava per quattro miglia nella luce della vecchia luna e Rabbi Abun (che lo accompagnava) cominciò a lanciare sassolini (verso la luna) dicendo: "non portare vergogna ai figli del tuo Padrone". Stanotte abbiamo necessità di vederti da lì, ma poi tu fatti vedere da qui (da ovest). Immediatamente la luna si alzò da loro (e riemerse la sera a ovest). La Mishnah dice "Verso Nord o verso Sud?" Un Tannah ha insegnato la seguente tradizione: se il testimone dice verso Nord, la testimonianza è valida. Un altro Tannah dice l'opposto: verso Sud la testimonianza è valida. (il Talmud conclude) Chi ha detto che chi dice "verso Nord" la sua testimonianza è valida, da Tevet a Tamuz (è valida questa testimonianza). Chi dice "Verso Sud" è una testimonianza valida, da Tamuz fino Tevet (è valida questa testimonianza). Quant'era alta la luna? Chi dice che fosse alta come un pungolo per bestiame, e chi dice che era alta come due pungoli per bestiame. C'è un Tannah che dice: le loro parole sono valide. E un altro Tannah dice: le loro parole non sono valide. (il primo Tannah) dice le loro parole sono valide: si riferiscono a testimoni

13 A

דהוון קיימין חד מלעיל וחד מלרע מאן דאמר אין דבריהן קיימין בהינן דהוון קיימין שווי. כמה היה דף יג,א פרק ב הלכה ד גמרא רחב כשעורה ויותר מכשעורה. ואם אמר לפני החמה לא אמר כלום:

ראש ב"ד אומר מקודש וכל העם עונין אחריו מקודש מקודש בין שנראה בזמנו בין שלא נראה בזמנו דף יג,א פרק ב הלכה ה משנה: מקדשין אותו ר"א בי ר' צדוק אומר אם לא נראה בזמנו אין מקדשין אותו שכבר קידשוהו שמים:

תני רשב"י אומר (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים שנה שנים מקדשין ואין מקדשין חדשים. והא דף יג,א פרק ב הלכה ה גמרא תנינן ראש בית דין אומר מקודש מהו מקודש מקויים. תני לקידוש החדש מתחילין מן הגדול א"ר חייא רב אדא מתניתא אמרה כן ראש ב"ד אומר מקודש. תני לעיבור השנה מתחילין מן הצד א"ר זבידא והן בייתא דלרע לא נהגין כן ולא שמיע דא"ר חייא בר מרייא ר' יונה ר' בא ר' חייא בשם ר' חייא בשם ר' יוחנן לקידוש החדש מתחילין מן הגדול לעיבור השנה מתחילין מן הצד. וכבר נכנס ר' יוחנן והוא היה הקטן שבהן אמרו לו אמור הרי השנה מקודשת בעיבורה אמר הרי השנה מקודשת בעיבורה. א"ר יונתן ראה לשון שלימדנו בן הנפח אילו אמר בעיבורה הייתי אומר אלו י"א יום שהחמה עודפת על הלבנה בכל שנה אלא בעיבורה שהוסיפו לה חכמים שלשים יום ועיבורה. ר' יעקב בר אחא ר' יסא בשם ר' יוחנן לעיבור הולכין אחר המינוי לבית הוועד הולכין אחר הרגיל והוא שיהא כל אחד ואחד מדבר במקומו כגון ר' חנינא פתח ר"י ורשב"ל חתמין. ר' בא בר זבדא פתח ר' חייא ור' יסא ור' אימי חתמון. ר' חגי פתח ר' יונה ור' יוסי חתמין. כהנא איתמני קדמיי מן ר' יעקב בר אחא עאל ר' יעקב בר אחא קדמיי מיניה לעיבורה. אמר הכין מרה דשמועתא לא מקיים לה. רבי חייא בר בא הוה קאים מצלי עאל ר' כהנא וקם ליה מצלי מן אחוריי מן דחסל ר' חייא בר בא מן צלותיה יתיב ליה דלא מיעבור קומי רב כהנא מאריך בצלותיהן מן דחסל רב כהנא א"ל הכין אתון נהיגין גביכון מצערין רברביכון. א"ל ר' אנא מדבית עלי וכתוב על דבית עלי (שמואל א ג) אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה עד עולם בזבח ובמנחה אין מתכפר לו אבל מתכפר לו בתפילה. וצלי עלוי

(13 a)

che stavano in una salita, uno più in alto e uno più in basso. (il secondo Tannah) dice che le loro parole non sono valide: si riferisce a testimoni che stanno alla stessa altezza. Dice la Mishnah: "quanto era larga?". Secondo la sua misura. Oppure più della sua misura? (se dice "più della sua misura" il testimone è invalido) (Se il testimone dice: le sue corna erano rivolte) verso il sole: la testimonianza non è valida.

Halachà 5,2- Mishnah: Il presidente del Beth Din diceva: santificato, santificato, tanto se la luna si vedeva a suo tempo quanto se non si vedesse a suo tempo. Si procedeva alla santificazione. Rabbi Eliezer figlio di Rabbi Zadok diceva: se la luna non fu vista al suo tempo, non si procedeva alla santificazione, perché il Cielo aveva già determinato il novilunio. **Ghemarà:** Dice una Baraita: Rabbi Shimon Ben Yochai afferma ((Lev. 25,10) "Consacrerete il cinquantesimo anno e proclamerete la libertà nella terra per tutti i suoi abitanti"). Quindi la Torah dice che si santificano gli anni non i mesi. Qual è il significato di "Santificato"? Significa che è confermato. È insegnato in una Baraita: per la santificazione della luna nuova, ci rivolgiamo al giudice più grande Rabbi Chiyah Bar Adà dice che la Mishnah dice: "il presidente del tribunale dirà: santificato, santificato" (e il popolo risponde "è santificato, è santificato"). È insegnato in una Baraita: per l'intercalazione dell'anno (cioè l'aggiunta di un secondo mese di Adar) si può cominciare con un giudice minore. Rabbi Zevidah dice: ma questo tribunale (il Sanhedrin del Nassi) non si comporta così. Non si segue la tradizione detta da Rabbi Chiyah, Rabbi Madyà, Rabbi Yonah Rabbi Ba, Rabbi Chiyah che tutti hanno tramandato in nome di Rabbi Chiyah che riferiva in nome di Rabbi Yochanan: riguardo alla santificazione del mese si comincia dal giudice più grande, ma in riferimento alla intercalazione dell'anno, si comincia da un giudice minore. Quindi Rabbi Yochanan entrò nel Beth Din ed era il giudice minore. Gli dissero: dicci come è quest'anno ed egli disse "è santificato nella sua estensione" (con l'aggiunta di un tredicesimo mese). Dice Rabbi Yochanan: osserva il linguaggio che ci ha insegnato il figlio del fabbro (sarebbe Rabbi Yochanan stesso). Egli ha detto "è santificato nella sua estensione". Ci sarebbero 11 giorni che il ciclo del sole eccede ogni anno rispetto al ciclo della luna. Ma l'estensione che i Hakhamim aggiungono sono trenta giorni. Rabbi Yaakov Bar Ahà citando Rabbi Yassà in nome di Rabbi Yochanan dice: per l'intercalazione si segue l'ordine di designazione. Alla Casa dell'Assemblea (che santifica il novilunio) si segue il giudice più frequente. Ma ciascun giudice parla dal suo posto. Per esempio, Rabbi Chaninah apre il procedimento, Rabbi Yochanan e Rabbi Shimon Ben Laqish lo chiudono. Rabbi Zavdà apre il procedimento, Rabbi Chiyah, Rabbi Yassà, Rabbi Immi lo chiudono. Rabbi Chagay apre il procedimento, Rabbi Yonah e Rabbi Yossè lo chiudono. Kahana fu designato prima di Rabbi Yaakov Bar Ahà. Saliva quindi Rabbi Yaakov Bar Ahà prima di Kahana. Allora (Rabbi Kahana) disse allora Rabbi Yaakov che è la fonte della legge, non deve stabilirla? Rabbi Chiyah Bar Ba era in piedi e diceva le 18 benedizioni., Rabbi Kahana entrò e stette in preghiera dietro di lui. Quando Rabbi Chiyah Bar Ba concluse la sua preghiera si sedette, per non passare davanti a Rabbi Kahana. Quando terminò Rabbi Kahana, Rabbi Chiyah gli disse: così voi avete l'uso (in Babilonia) di trattare i più grandi di voi? Gli rispose Rabbi Kahana: Maestro mio, è scritto riguardo alla Scuola di Eli (1° Sam. 3,14) "Non si potrà spiare la colpa della casa di Eli in eterno, né con sacrifici né con oblazioni". Sull'altare non si potrà spiare, ma potrà spiare con la preghiera. Rabbi Chiyah Bar Ba pregò per lui

13 B

וזכה למיסב עד דאיתעבדון טפרוי סומוקן כהדא דקקה. רשב"ל אקדמון ליה חד סב לעיבורה ואעלוניה **ף יג, ב פרק ב הלכה ה גמרא** מן ההוא תרעא דלהל. אמר כן יהא בשכרן ולא שמיע דא"ר קריספא בשם ר' יוחנן מעשה שעיברו השנה שלשה רועי בקר חד מינון אמר בכיר לקיש באדר מיניץ וחורנה אמר קדום באדם פוח ליחיד ופיק לקיבליה וחורנה אמר תור באדר בעדרייה ימות ובטל תונתה משכיה ישלח ואנן חמין שתא דלית חד מינהון ועיברו את השנה על פיהם. א"ר חלבו והסכים ב"ד עמהן. לא כן א"ר זעירה והן שיהו כולם מורין מטעם אחד מכיון דאילין מודיי לאילין ואילין מודיי לאילין כמו שכולן מורין מטעם אחד. רבן שמעון בן לקיש מקפד על הדא מילתא חשש להיא דאמר רבי לעזר דאמר רבי לעזר (יחזקאל יג) והיתה ידי אל הנביאים החוזים שוא והקסמים כזב בסוד עמי לא יהיו זה סוד העיבור. ובכתב בית ישראל לא יכתבו זה המינוי. ואל אדמת ישראל לא יבואו זו ארץ ישראל. ואמר רבי לעזר כד סלקית להכא אמרית הא גבי חדא. כד מנוני אמרית הא גבי תרתיי. כד עלית לעיבורא אמרית הא תלתיהון גבי. רבי בא בר זבדא בשם רב טעמא דרבי לעזר בי רבי צדוק כיון שבית דין של מעלן רואין שאין בית דין שלמטן מקדשין אותו הן מקדשין אותו

וזכה למיסב עד דאיתעבדון טפרוי סומוקן כהדא דקקה. רשב"ל אקדמון ליה חד סב לעיבורה ואעלוניה **ף יג, ב פרק ב הלכה ה גמרא** מן ההוא תרעא דלהל. אמר כן יהא בשכרן ולא שמיע דא"ר קריספא בשם ר' יוחנן מעשה שעיברו השנה שלשה רועי בקר חד מינון אמר בכיר לקיש באדר מיניץ וחורנה אמר קדום באדם פוח ליחיד ופיק לקיבליה וחורנה אמר תור באדר בעדרייה ימות ובטל תונתה משכיה ישלח ואנן חמין שתא דלית חד מינהון ועיברו את השנה על פיהם. א"ר חלבו והסכים ב"ד עמהן. לא כן א"ר זעירה והן שיהו כולם מורין מטעם אחד מכיון דאילין מודיי לאילין ואילין מודיי לאילין כמו שכולן מורין מטעם אחד. רבן שמעון בן לקיש מקפד על הדא מילתא חשש להיא דאמר רבי לעזר דאמר רבי לעזר (יחזקאל יג) והיתה ידי אל הנביאים החוזים שוא והקסמים כזב בסוד עמי לא יהיו זה סוד העיבור. ובכתב בית ישראל לא יכתבו זה המינוי. ואל אדמת ישראל לא יבואו זו ארץ ישראל. ואמר רבי לעזר כד סלקית להכא אמרית הא גבי חדא. כד מנוני אמרית הא גבי תרתיי. כד עלית לעיבורא אמרית הא תלתיהון גבי. רבי בא בר זבדא בשם רב טעמא דרבי לעזר בי רבי צדוק כיון שבית דין של מעלן רואין שאין בית דין שלמטן מקדשין אותו הן מקדשין אותו

(13 b)

ed ebbe il merito di prolungare i suoi anni finchè le sue unghie divennero rosse. Come quelle di un bambino. Rabbi Shimon Ben Laqish era preceduto da un certo anziano, che era scelto per determinare l'intercalazione degli anni. Lo rimossero fuori dalla porta. Disse Rabbi Shimon Ben Laqish: lo hanno ripagato così! Ma non aveva ascoltato l'insegnamento di Rabbi Kerispà, in nome di Rabbi Yochanan. Accadde che avessero esteso l'anno tre giudici ignoranti. Uno di loro aveva detto: il primo raccolto di grano spunta nel mese di Adar. Un altro aveva detto: in Adar soffia l'ultimo vento (cioè si cambia la seconda benedizione della Amidah) L'aria calda soffia sul tuo viso e prevale. Un altro aveva detto: in Adar un bue in una mandria muore dal freddo, ma all'ombra di un albero di fico si strofina sull'albero. Tutti e tre avevano detto: "abbiamo visto quest'anno ciascuna di queste cose e su questa base i Rabbini estesero l'anno (aggiunsero un altro mese ad Adar). Rabbi Helbò dice: il Beth Din doveva ignorare il giudizio di questi. Ma Rabbi Zerà non disse la seguente regola?(Regola di R. Zerà): si estende 'anno solo se tutti i giudici sono d'accordo su un'unica considerazione. Poiché uno è d'accordo su una considerazione, un altro su un'altra, è considerato come se tutti fossero d'accordo su un'unica considerazione. Ma Rabbi Shimon Ben Laqish perché era particolarmente interessato a questa materia? Egli era interessato a ciò che aveva stabilito Rabbi Elazar. Rabbi Elazar aveva stabilito: (Ezech. 13,9) "La Mia mano sarà contro i profeti che vedono cose vane e annunziano divinazioni mendaci. Non rimarranno nel consesso del Mio popolo, non saranno registrati nel libro dei figli d'Israele, non entreranno nella terra d'Israele. "non rimarranno nel consesso del mio popolo" si riferisce al Beth Din per l'intercalazione. "Non saranno registrati nel libro dei figli d'Israele" si riferisce alla ordinazione. "non entreranno nella terra d'Israele" questo si riferisce a Erez Israel. Dice Rabbi Elazar: quando sono venuto (da Babilonia) ho detto: questo è il mio compito. Quando mi hanno ordinato, ho detto: questo è il mio secondo compito. Quando ho partecipato al Beth Din per l'intercalazione ho detto: questo è il mio terzo compito. Rabbi Ba Bar Zavda disse in nome di Rav: il significato di quel che dice Rabbi Elazar figlio di Rabbi Zadok è che quando il Bath Din dell'alto osserva il Beth Din qui in terra che non santifica Lui (il novilunio), il Beth Din celeste lo santifica. **Halachà 6,2- Mishnah:** Rabban Gamliel aveva sopra una tavola e sulle pareti della sua stanza superiore, dei disegni di figure lunari che mostrava ai testimoni ignoranti. E diceva loro: avete visto così o così

14 A

דף יד, א פרק ב הלכה ו משנה

וקיבלן רבן גמליאל. אמר רבי דוסה בן ארכינס עידי שקר הן האיך מעידין על האשה שילדה והרי כריסה בן שיניה אמר לו ר' יהושע
:רואה אני את דבריך

א"ר שמלאי טעמיה דר"י בן נורי כל חדש שנולד קודם לשש שעות אין כח בעין לראות את הישן ותני **דף יד, א פרק ב הלכה ו גמרא**
כן נראה ישן בשחרית לא נראה חדש בין הערבים נראה חדש בין הערבים לא נראה ישן בשחרית א"ר חיה בר בא ולמה קיבלן ר"ג
:שכן מסורת בידיו מאבותיו פעמים מהלך בקצרה פעמים מהלך בארוכה

שלח לו ר"ג גוזר אני עליך שתבא אצלי במקלך ובמעוטיך ביום שחל י"כ להיות בחשבונך הלך **דף יד, א פרק ב הלכה ז משנה**
ומצאו ר"ע מיצר אמר לו ויש לי ללמד שכל מה שעשה ר"ג עשוי שנאמר (ויקרא כג) אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אותם
:בין בזמנן בין שלא בזמנן אין לי מועדות אלא אלו

אצל מי שלח מן מה דתני א"ר יהושע נוח היה לי מוטל על המטה ולא שלח ר"ג הדבר הזה הדא אמרה **דף יד, א פרק ב הלכה ז גמרא**
אצל ר' יהושע שילח. ביד מי שילח מן מה דתני כלשון זה אמר לו ניהמתני עקיבה הדא אמרה ביד ר"ע שילח. מה היה לו ללמד. א"ר
יוסה יודעין היינו שאם קידשוהו שלא בעדים שהוא מקודש ומה בא להעיד שאם קדשוהו ואחר כך נמצאו העדים זוממין הרי זה מקודש
:והא תנינן מעשה שעברו יותר מארבעים זוג ועיכבן ר"ע בלוד. על ידי שהיו ארבעים זוג אבל אם היה זוג אחד לא היה מעכבו

בא לו אצל ר' דוסה בן ארכינס אמר לו אם באים אנו לדון אחר בית דינו של ר"ג צריכין אנו לדון **דף יד, א פרק ב הלכה ח משנה**
אחר כל ב"ד וב"ד שעמד מימות משה ועד עכשיו שנאמר (שמות כד) ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל ולמה לא
נתפרשו שמותן של זקנים אלא ללמדך שכל שלשה ושלשה שעמדו ב"ד על ישראל הרי הן כבית דינו של משה נטל מקלו ומעוטי בידו
והלך ליבנה אצל ר"ג ביום שחל י"כ להיות בחשבוננו עמד ר"ג ונשקו על ראשו ואמר לו בוא בשלום רבי ותלמידי רב בחכמה ותלמידי
:שקיבלת עליך את דברי

כתיב (שמואל א יב) ה' אשר עשה את משה ואת אהרן ואשר העלה וגו' (שם) וישלח ה' את ירבעל **דף יד, א פרק ב הלכה ח גמרא**
ואת בדן ואת יפתח ואת שמואל. ירבעל גדעון בדן שמשון יפתח זה יפתח הגלעדי הקיש שלשה קלי עולם לשלשה אבירי עולם ללמדך
שבית דינו של גדעון ושל יפתח ושל שמשון שקולין כנגד משה ואהרן ושמואל ולא עוד שסמך הגדולים מיכן ומיכן והקטנים
באמצע: עמד ר"ג ונשקו על ראשו ואמר לו בוא בשלום רבי ותלמידי רבי בחכמה ותלמידי שאלו מה שאני גוזר עליו הוא מקיים כתיב
(תהילים קמד) אלופינו מסבלים וגו'. ר' יוחנן ורשב"ל ר' יוחנן אמר אלפים מסבלים אין כתיב כאן אלא אלופינו מסבלים בשעה
שהגדולים סובלין את הקטנים (שם) אין פרץ ואין יוצאת ואין צוחה ברחבתינו רבן שמעון בן לקיש מסרס הדין קרייא אלופים מסובלים
אין כתיב כאן אלא אלופינו מסובלים בשעה שהקטנים סובלין את הגדולים אין פרץ ואין יוצאת ואין צוחה ברחבתינו. ר' שילה דכפר
תמרתה בשם ר' (תהילים קז) עשה ירח למועדים שמש ידע מבוא

(14 a)

Avvenne una volta che due testimoni dissero: abbiamo visto la luna al mattino a est e la sera a ovest. Rabbi Yochanan Ben Nuri li dichiarò testimoni falsi Ma quando andarono a Yavneh, Rabban Gamliel accettò la loro deposizione. Un'altra volta vennero altri due testimoni e dissero: abbiamo visto la luna a tempo debito (nella notte successiva al 29° giorno) mentre invece nella notte e nella giornata aggiuntiva (del giorno trentesimo)

non fu visibile. Rabban Gamliel accettò la deposizione. Rabbi Dosà Ben Urkinos disse: sono testimoni falsi. Perché, come si potrebbe attestare che una donna ha partorito, mentre all'indomani la pancia le arriva fino ai denti? Gli disse Rabbi Yehoshua: io approvo le tue parole. **Ghemarà:** Rabbi Simlai disse. Il significato delle parole di Rabbi Yochanan Ben Nuri è che ogni mese quando capita il novilunio, prima della ora sesta non c'è la capacità di vedere la vecchia luna. La Baraita dice: si vede la luna vecchia al mattino, non si vede la nuova il pomeriggio, e la luna nuova va vista la sera. Allora la vecchia luna non era stata vista al mattino. Rabbi Chiyah Bar Ba dice: perché Rabban Gamliel accettò le testimonianze? Perché era tradizione ricevuta dai suoi padri, che a volte la luna fa un piccolo cammino (nel cielo), a volte un cammino lungo. **Halachà 7,2-Mishnah:** Rabban Gamliel gli inviò (a Rabbi Dosà Ben Urkinos) un messaggio: io decreto che tu venga presso di me con il tuo bastone e il sacchetto del tuo denaro, nel giorno che second il tuo conteggio è Yom Kippur. Rabbi Aqivah venne e trovò (Rabbi Yehoshua) sconvolto. Rabbi Aqivah gli disse: io ti posso insegnare che tutto quel che ha fatto Rabbi Gamliel è un atto (legittimo) perché è scritto (Lev. 23,4) "Queste sono le feste di HaShem, sacre convocazioni, che voi convocherete". Sia che sia al tempo giusto, o che non sia al tempo giusto, Io non ho altre feste fuorché queste. **Ghemarà:** Verso chi Rabban Gamliel mandò questo decreto? Una Baraita insegna, Rabbi Yehoshua dice: non starò bene sul mio letto, finché Rabban Gamliel non avrà spedito questa cosa, si deduce che l'ha inviata a Rabbi Yehoshua. Per mano di chi fu inviato il decreto? Una Baraita dice che furono dette a voce a (a Rabbi Aqivah). (si dice che abbia detto) "Mi hai confortato, Aqivah", ciò fa dedurre che Rabban Gamliel inviò il decreto per mano di Rabbi Aqivah. Cosa doveva dimostrare R. Aqivah? Rabbi Yosah dice: sappiamo che se un Beth Din santifica il novilunio, senza testimoni, esso è santificato. E quindi Rabbi Aqivah aveva insegnato, che se i giudici avevano santificato il novilunio, dopodiché si sapeva che i testimoni erano bugiardi, tuttavia era santificato. Ma noi abbiamo imparato in una Mishnah (M. Rosh HaShanah 1,5) "Avvenne una volta che passarono (di Shabat) più di 40 coppie di testimoni e Rabbi Aqivah li trattenne a Lod. Rabban Gamliel gli mandò adire: se trattiene la gente, li induci in errore per l'avvenire". Ma se ci fosse stata una sola coppia non l'avrebbe trattenuta. **Halachà 8,2-Mishnah:** Rabbi Yehoshua venne da Rabbi Dosà Ben Urkinos, e gli disse: se noi avessimo avere scrupoli di giudicare in base al verdetto di Rabban Gamliel, tale scrupolo si dovrebbe estendere a tutti i tribunali che sussisteranno dai tempi di Moshè fino ad oggi. Sta scritto invece: "(Lev. 23,4) "salirono Moshè, Aronne, Nadav e Avihu e settanta anziani di Israele". Perché non furono indicati i nomi di questi settanta anziani? Per insegnare che qualsiasi tribunale composto da tre persone in Israele, ha l'autorità stessa del tribunale di Moshè. Rabbi Yehoshua prese con sé pertanto il suo bastone e andò a Yavneh da Rabban Gamliel nel giorno stesso, che secondo lui, avrebbe dovuto essere il giorno di Kippur. Rabban Gamliel si alzò in piedi e lo baciò sul capo, dicendogli: vieni in pace Maestro mio e allievo mio. Mio Maestro per sapienza e mio allievo perché ti sei sottomesso alle mie parole". **Ghemarà:** È scritto: (Esodo 24,9): "salirono Moshè, Aronne, Nadav e Avihu e settanta Anziani di Israele" e Shemuel disse al popolo; (1° Sam. 12,6): "Sia testimone HaShem che fece Moshè e Aronne e trasse i vostri padri dalla Terra d'Egitto" e aggiunse Shemuel (ib, 11) "E HaShem allora mandò Yerubaal, Bedan, Yftach Shemuel e vi salvò dalla mano dei vostri nemici che stavano intorno a voi". Yerubaal è Gid'on, Bedan è Shimshon, Yftach è Yftach HaGiladi, la scrittura eguaglia i tre insignificanti coi tre più forti, per insegnarti: che il Beth Din di Gid'on e il Beth Din di Yftach e il Beth Din di Shimshon sono uguali in peso a quelli di Moshè Aronne e Shemuel. Non solo. Ma mette i grandi da un lato e dall'altro, e i tre minori in mezzo. Dice la Mishnah "si alzò Rabban Gamliel e lo baciò sulla testa, e disse: "vieni in pace mio maestro e mio allievo, mio maestro in saggezza, mio allievo per timore del peccato. Mio allievo perché tutto quel che ho decretato hai fatto". È scritto (Sal. 144,14): "Mille *Mesubalim*" (I nostri buoi sono carichi). Rabbi Shimon Ben Laqish dice che Rabbi Yochanan dice: "I nostri capi (*Alufenu*) sono degli orsi (*Sovelim*)". Nel momento in cui vi sono gli orsi grandi e piccoli, (ib.) "non vi sarà disgrazia o perdita né grido di dolore sulle nostre piazze". Rabbi Shimon Ben Laqish inverte l'interpretazione del verso, di fronte a Rabbi Yochanan disse "non è scritto *Mesavlim* (carichi) ma *Mesubalim*". Nel caso che i più piccoli dei nostri capi si caricano del fardello dei più grandi "non vi sarà disgrazia o perdita o grido di dolore nelle nostre piazze". Rabbi Shilo di Kfar Temartah in me di Rabbi Yochanan ha detto è scritto (Sal. 104,19) "Ha creato la luna sulla base della quale si fissano le feste, il sole perché sa la sua destinazione".

14 B

משמש ידע מבואר עשה ירח למועדים. אמר ר' ברכיה כתיב (במדבר לג) ויסעו מרעמסס בחדש דף יד, ב פרק ב הלכה ח גמרא הראשון וגו'. כד יטמע בלילי מועדא ארבע עשר מטמיעין אית בה הוי משקיעת החמה את מונה ללבנה. א"ר סימון והיו על ידי זה וע"י זה. א"ר יוחנן (בראשית א) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. רשב"ל אמר החדש עד שיהא כולו מן החדש אשכחת אמר מה דאר"י צריכה לרשב"ל ומה דאמר רשב"ל צריכה לר' יוחנן אילו א"ר יוחנן ולא אמר רשב"ל הוינן אמרין לא אמר אלא אפילו כולו מן החדש. הוי צורכה להיא דאמר רשב"ל. או אילו ארשב"ל ולא א"ר יוחנן הוינן אמרין לא אמר אלא יום הא לילה לא. הוי צורכה להיא דאמר ר' יוחנן וצורכה להיא דאמר רשב"ל

ראוהו בית דין וכל ישראל נחקרו העדים ולא הספיקו לומר מקודש עד שחשיכה ה"ז מעובר ראוהו דף יד, ב פרק ג הלכה א משנה בית דין בלבד יעמדו שנים ויעידו לפניהם ויאמרו מקודש מקודש ראוהו שלשה והן ב"ד יעמדו שנים ויושיבו מחבריהם אצל היחיד ויעידו בפניהן ויאמרו מקודש מקודש שאין היחיד נאמן על ידי עצמו

כיני מתניתא או בית דין או כל ישראל. ר' זעירה רבי אימי בשם ר' יהושע בן לוי דף יד, ב פרק ג הלכה א גמרא

(14 b)

“il sole sa la sua destinazione” (è affiancato a) “ha creato la luna sulla quale si fissano le feste”. (quindi sia la luna che il sole determinano il calendario). Rabbi Berekhià dice, è scritto: (Num. 33,3) “Partirono da Ramses nel primo mese, nel quindicesimo giorno del mese, l’indomani di Pesach uscirono tutti i figli d’Israele, a mano alzata, agli occhi di tutti gli egiziani.” -Quindi quando il sole si alzò nella notte della festa, ci furono quattordici tramonti lì. Ma il tramonto del sole tu lo conti solo dopo la luna (nuova). Dice Rabbi Simon: (Gen. 1,14) “Siano luminari nella distesa del cielo, per fare distinzione fra il giorno e la notte, siano anche indici per le stagioni, per i giorni e per gli anni”. Attraverso sia l’uno (il sole) , sia l’altra (la luna). Rabbi Yochanan dice: (Gen. 1,5) “E fu sera, fu mattino giorno uno”. Rabbi Shimon dice : (Esodo 12,1) “Questo novilunio sarà per voi il capo di tutti i mesi”. Finchè l’intero Rosh Hodesh è il novilunio. Emerge che è detto: ciò che ha detto Rabbi Yochanan ha come necessità ciò che aveva detto Rabbi Shimon Ben Laqish. E ciò che aveva detto Rabbi Shimon Ben Laqish necessita di ciò che ha detto Rabbi Yochanan. Se Rabbi Yochanan avesse detto ciò che ha detto, ma Rabbi Shimon Ben Laqish non avesse detto ciò che detto, potremmo persino dire Che Rabbi Yochanan avesse voluto dire che tutto il mese si conta dopo il novilunio. Per tale necessità per cui ha aggiunto un’altra citazione Rabbi Shimon Ben Laqish. In maniera inversa, se non avesse detto Rabbi Yochanan questa citazione, si sarebbe potuto dire che Rabbi Shimon Ben Laqish conta il mese solo dal mattino, e non la notte. Quindi è necessaria la citazione di Rabbi Yochanan e quella di Rabbi Shimon Ben Laqish. **Cap.3 Halachà 3,1-Mishnah:**Se il Beth Din e tutto Israele hanno visto la luna nuova, oppure se i testimoni furono esaminati, e prima che il Beth Din abbia consacrato il novilunio è giunta la notte, si considera il mese di trentuno giorni. Se la luna fu vista solo dal Beth Din, due giudici depongono come testimoni. Questi due devono abbandonare i loro posti e associare due altre persone a quella rimasta, fare la loro deposizione, e quelli dicono: Santificato, santificato. Perché una sola persona non ha l’autorità legale per fare questo. **Ghemarà:** Dice la Mishnah: “Se il Beth Din e tutto Israele hanno visto la luna nuova”. Questo è il significato di questa Mishnah: o l’ha vista il Beth Din oppure tutto Israele. Rabbi Zerà in nome di Rabbi Amì in nome di Rabbi Yehoshua Ben Levì dice: noi siamo scrupolosi nell’interrogatorio del testimone per estendere il mese passato.

15 A

מעמעמין על הנראה לעברו ואין מעמעמין על שלא נראה לקדשו. ר' בא ור' חייה בשם ר' יהושע בן דף טו, א פרק ג הלכה א גמרא לוי מעמעמין על שלא נראה לקדשו ואין מעמעמין על הנראה לעברו. מתניתא פליגא על ר' זעירה ראוהו בית דין וכל ישראל נחקרו העדים ולא הספיקו לומר מקודש עד שחשיכה הרי זה מקודש מפני שחשיכה הא אם לא חשיכה לא הדא אמרה אין מעמעמין על הנראה לעברו. מתניתא פליגא על ר' בא יכול אם היה צריך שני ימים נותנין לו שני ימים תלמוד לומר אתן אין לו אלא יום אחד בלבד הדא אמרה אין מעמעמין על שלא נראה לקדשו. מתניתא פליגא על רבי בא יכול כשם שמעברין את השנה מפני הצורך כך יקדשו את החדש מפני הצורך תלמוד לומר (שמות יב) החדש אחר החדש הן הולכין הדא אמרה אין מעמעמין על שלא נראה לקדשו. מתני' פליגא על רבי בא יכול אם לא נראתה הלבנה לשני ימים כך יקדשו את החדש לשני ימים תלמוד לומר (ויקרא כג) אתם אלהים אין אלה מועדי מפני שלא נראתה הא אם נראתה לא הדא אמרה אין מעמעמין על שלא נראה לקדשו. הווי בעי מימר ולא פליגון מה דאמר רבי זעירה בשאר כל החדשים מה דאמר רבי בא על ניסן ועל תשרי. רבי אומר ניסן בזמנו אם בא לא בא. רב אמר תשרי לא נתעבר מימיו והא תנינן אם היה החדש מעובר אם היה לא היה. וכשקידשו את השנה באושא ביום הראשון עבר ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר כדברי

(15 a)

Non siamo oppressivi per il testimone per santificare la luna nuova, che non testimonia in tempo, ma non intimidiamo sui testimoni della nuova luna che è stata vista al tempo giusto, per estendere il mese (a 30 giorni)..La nostra Mishnah contraddice il punto di vista di R. Zerà. Se il Beth Din o tutto Israele vedono la luna nuova, o sono stati interrogati i testimoni, e il Beth Din non proclama la santificazione, prima dell'oscurità, allora tale mese viene esteso..“Prima dell'oscurità “ dice la Mishnah se non è ancora completamente buio, ciò non vale. Per questo è detto : non intimidiamo i testimoni per estendere il mese precedente. La seguente Baraita contraddice il punto di vista di Rabbi Ba: potrebbe essere necessario che siano necessari due giorni, il Beth Din dà due giorni. La Torah dice (Lev. 23,6) “Nel quindicesimo giorno di questo mese sarà la festa delle azzime”. La parola superflua “giorno” insegna che non c'è un giorno solo. Ciò dice di non intimidire i testimoni quando la luna nuova non è stata vista bene per santificarla...Un'altra Baraita contraddice Rabbi Ba: si può estendere l'anno per uno scopo, così si santifica il novilunio per uno scopo. Il verso dice “Questa luna nuova sarà per voi” (Esodo 12,2) ciò significa che si può andare dopo la luna nuova. Un'altra Baraita contraddice Rabbi Ba: Il Beth Din può se la luna nuova non appare in due giorni consacrare il nuovo mese dopo due giorni. La Torah dice (Lev. 23,6) “Nel quindicesimo giorno del Mese”, e la parola superflua “giorno” indica che il mese può avere solo un giorno di prolungamento. Per cui se non si vede la luna il Beth Din santifica, ma se la luna si vede il 31° giorno no, (il mese allora, come dice la Mishnah comincia dopo 31 giorni). Questo vuol dire che non si intimidisce i testimoni al fine di santificare la luna. Gli allievi della Yeshivah domandano dicendo: Ma Rabbi Zerà e Rabbi Ba non avevano discusso (sulla proclamazione del nuovo mese)? N Il punto di vista di Rabbi Zerà (di non intimidire i testimoni) si riferisce al resto dei mesi. Il punto di vista di Rabbi Ba (che dice che si può intimidire i testimoni pur di proclamare la santificazione del mese) si riferisce ai mesi di Nissan e Tishri. Rabbi dice: Rosh Hodesh di Nissan non può essere esteso per due giorni. Ma abbiamo imparato in una Mishnah (M. Shekalim 4,3) : Se il mese di Nissan viene a tempo dovuto, . “Se viene” ma in realtà questo sempre capita così. Rav dice: Rosh Hodesh Tishri non può essere esteso per due giorni.. Ma abbiamo imparato in una Mishnah (M. Shevit 10,1) “Se accade il mese di Elul è pieno (cioè di 30 giorni)” (cioè il primo giorno di Rosh HaShanah è ancora parte dell'anno sabbatico, l'obbligazione è cancellata) “Se accade” in realtà non accade mai.Quando hanno santificato l'anno a Usha, nel Primo Giorno di Rosh HaShanah, passò Rabbi Yshmael figlio di Rabbi Yochanan Ben Berokah, e recitò le preghiere in accordo con

15 B

דף טו, ב פרק ג הלכה א גמרא

ר' יוחנן בן נורי אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היינו נוהגין כן ביבנה. ביום השני עבר רבי חנינה בנו של רבי יוסי הגלילי ואמר כדבר רבי עקיבה אמר רבן שמעון בן גמליאל כן היינו נוהגין ביבנה. והא תני קידשוהו בראשון ובשני רבי זעירה בשם רב חסדא אותה השנה נתקלקלה. מהו בראשון מהו בשני ר' בא בשם רב שנה ראשונה ושנה השנייה והא תני ביום הראשון וביום השני. קידשוהו קודם לזמנו או לאחר עיבורו יום אחד יכול יהא מקודש תלמוד לומר אתם אלה הם מועדי אין אלה מועדי לפני זמנו כ"ט יום לאחר עיבורו ל"ב יום. ומניין שמעברין את השנה על הגליות שעלו ועדיין לא הגיע ת"ל (ויקרא כג) בני ישראל מועדי עשה את המועדות שיעשו אותן כל ישראל א"ר שמואל בר נחמן והן שהגיעו לנהר פרת. ר' יעקב בר אחא ר' אימי בשם רבי יהודה בר פזי קידשוהו ואח"כ נמצאו העדים. זוממין ה"ז מקודש קם ר' יוסה עם ר' יהודה בר פזי א"ל אתה שמעתה מן אבוך הדא מילתה א"ל כן אמר אבא בשם ר' יוחנן אין מדקדקין בעדות החדש. ב"ד שראו את ההורג אמרו אם רואין אנו אותו אין אנו מכירין אותו לא היו עורפין דכתיב (דברים כא) ועינינו לא ראו מ"מ והרי ראו. וב"ד ישראל את ההורג אית תניי תני יעמדו שנים ויעידו לפניהן אית תניי תני יעמדו כולן ויעידו במקום אחר. ר' יודה בר פזי בשם ר' זעירה כשם שהן חלוקין כאן כך חלוקין בעדות החדש. ויקום חד ויתיב חד ויקום חד ויתיב חד שניי' היא שאין העד נעשה דיין כהדא רב חונה הוה ידע שהדי לחד בר נש אזיל בעי מידון קומוי וכפר ביה. א"ל ר' שמואל בר ר' יצחק בגין דאת ידע דרב חונה בר נשא רבה את כפר ביה מה אילו ייזיל וישעד עלך קומי בית דין חורן א"ל רב חונה ועבדין כן א"ל אין ושרא רב חונה גרמיה מן ההוא דינא ואזל ואשהד עלוי קומי ב"ד חורן. קרא ערר על חתימת ידי העדים על חתימת ידי הדיינין רבי בא בשם רב יהודה

(15 b)

con Rabbi Yochanan Ben Nuri. Dice Rabban Shimon Ben Gamliel, non ci eravamo stabiliti in Yavneh, che passò Rabbi Chananià figlio di Rabbi Yossè HaGhelili, e recitò le benedizioni in accordo con Rabbi Aqivah. Disse Rabban Shimon Ben Gamliel, così eravamo soliti fare a Yavneh. Ora la Baraita dice che si santifica Rosh HaShanah il primo e il secondo giorno. Rabbi Zerà dice in nome di Rabbi Hisdà, questi due giorni di Rosh HaShanah furono osservati per sbaglio. Cosa intende la Mishnah quando dice “il primo giorno” e poi “il secondo giorno”? Rabbi Ba in nome di Rav dice: significa “il primo anno” e “il secondo anno” (v Talmud Bavli bRosh HaShanah 32 a).. Ma la Baraita insegna “il primo giorno e il secondo giorno”(Due giorni consecutivi? Questo non viene accettato da questa Ghemarà) Se il Beth Din ha santificato il novilunio prima del tempo o successivamente di un giorno si può santificare il nuovo mese. La Torah dice: “Questi sono i tempi di HaShem che li santificherete al loro tempo”. “OTAM” si riferisce ai tempi, ma non sono le feste, se non è il loro tempo. Prima del suo tempo, si riferisce a 29 giorni, “dopo l’estensione” significa il 32° giorno. Da dove sappiamo che si intercala un mese nell’anno? Per tutti gli ebrei della Diaspora, che salgono ma non riescono ad arrivare (in Eretz Israel), il verso dice: (Lev. 23,2) “Parla ai figli d’Israele e dici loro i tempi stabiliti di HaShem, che voi proclamerete come sacre assemblee. Queste sono le mie ricorrenze”. Il che va interpretato: stabilisci le feste in modo che tutti gli israeliti le osservino. Rabbi Shemuel Bar Nachman dice: si riferisce a coloro che almeno sono pervenuti al fiume Eufrate. Rabbi Yaakov Bar Ahà, Rabbi Immi in nome di Rabbi Yehudah Bar Pazi gli rispondono. Rabbi Yosah dice: tu hai imparato da tuo padre Rabbi Yehudah Bar Pazi risponde: sì, così ha detto mio padre in nome di Rabbi Yochanan: non siamo meticolosi nel ricevere le testimonianze per il novilunio. Se il Beth Din ha visto l’assassino (compiere l’omicidio), e dicono abbiamo visto l’omicida ma non lo riconosciamo, non lo possono decapitare. Come è scritto (Deut. 21,7) “E i suoi occhi non l’hanno visto” in ogni caso qui l’hanno visto il Beth Din che vede il corpo di un assassinato (per stabilire la legge della vitella accoppiata Deut. 21,1); in questo caso un Tannah insegna: due giudici testimoniano di fronte agli altri giudici. Un altro Tannah insegna: tutti sono testimoni e testimoniano verso un altro Beth Din. Rabbi Yehudah Bar Pazi dice in nome di Rabbi Zerà, come qui i due Tannaim sono in disaccordo fra loro, così essi sono in disaccordo rispetto al novilunio. Ma potrebbe un giudice alzarsi come testimone e testimoniare a un secondo, e il secondo alzarsi e testimoniare a un terzo? Il caso è differente, perché il testimone non può diventare giudice. Rav Chunah accolse una testimonianza su una certa persona (in una causa monetaria). Questi andò a protestare verso Rav Chunah per il giudizio, e negò. Disse Rabbi Shemuel Bar Rav Yzhaq, poiché tu hai riconosciuto Rav Chunah come una persona superiore. Ma se lui rinuncia al suo onore può andare a testimoniare presso un altro tribunale. Disse a lui Rav Chunah: sì faremo così. Rav Chunah rifiutò di giudicare il caso, e testimoniò contro il litigante di fronte a un altro Beth Din. Se il difensore ha sollevato un dubbio sulla firma dei testimoni, e sulla firma dei giudici. Rabbi Ba in nome di Rav Yehudah.

16 A

רצה לקיים בכתב ידי העדים מקיים בכתב ידי הדיינים מקיים ואני אומר אפילו בעד אחד אפילו בדיין **דף טז, א פרק ג הלכה א גמרא** אחד מקיים. ביומוי דרבי אבהו אתון בעיי מימר גואלינו ואמרין גאולתינו וקבלון בימוי דר' ברכי' אישתתקון אמר לון שמעתין דא תקדש ירחא וארכינן בראשיהן וקבלון

כל השופרות כשירין חוץ משל פרה מפני שהוא קרן א"ר יוסי והלא כל השופרות נקראו קרן שנאמר **דף טז, א פרק ג הלכה ב משנה** (יהושוע ו) והיה במשך בקרן היובל כשמעכם את קול השופר

הוון בעיי מימר ולא פליגין אשכחת תני ר' יוסה מכשיר בשל פרה וחכמים פוסלין. מ"ט דר' יוסי והיה **דף טז, א פרק ג הלכה ב גמרא** במשוך בקרן היובל מ"ט דרבנן (תהילים סט) ותיטב לה' משור פר מקרין מפריס מקרן כתיב. ורבנן כל השופרות נקראו קרן ונקראו שופר חוץ משל פרה שנקרא קרן ולא נקרא שופר התיבון הרי של יעל הרי אינו קרוי לא קרן ולא שופר. מאי כדון כהיא דאמר רבי לוי שנייא היא שאין קטיגור נעשה סניגור

שופר של ר"ה של יעל פשוט ופיו מצופה זהב ושתי חצוצרות מן הצדדין שופר מאריך וחצוצרות **דף טז, א פרק ג הלכה ג משנה** מקצרות שמצות היום בשופר

א"ר יונה כדי שיפשוטו לבם בתשובה. פיו מצופה זהב. ציפהו זהב מבפנים פסול מבחוץ כשר. ציפהו **דף טז, א פרק ג הלכה ג גמרא** מקום הנחת פיו או שהיה קולו עבה מחמת הציפוי פסול א"ר יוסה הדא אמרה פשוטה ששמע מקצתה מן המתעסק לא יצא. והיי דא אמרה תקע בראשונה ומשך בשנייה בשתים

(16 a)

se il litigante vuole sostenere la veridicità della firma di fronte a testimoni, la sostiene. Se vuole sostenere la veridicità del documento di fronte ai giudici, lo può sostenere. Ma io (dice Rabbi Ba) dico che persino con un solo testimone o di fronte a un giudice unico, può sostenerla. Nei giorni di Rabbi Abahu i testimoni vennero (di fronte a lui) essi volevano dire la formula “*Goalenu*” (Nostro redentore) e dissero per sbaglio *Goaltenu* (la nostra redenzione). Rabbi Abahu accettò quel che avevano detto. Nei giorni di Rabbi Berechià i messaggeri divennero muti (prima di poter testimoniare sul novilunio) Rabbi Berechià disse loro: “avete sentito dal Beth Din che la luna era stata santificata? Essi scossero la testa, e Rabbi Berechià accolse (la loro testimonianza). **Halachà 2,3-Mishnah:** Tutti gli *Shofar* sono idonei. Tranne quelli di mucca. Poiché il corno di mucca è detto *Keren*. Rabbi Yossè dice: che tutti gli *Shofar* sono chiamati *Keren*. Come è scritto: “Quando suonerà il *Keren*, quando sentirete il suono dello *Shofar* (Yeh.6,5)”. **Ghemarà:** Gli studenti della Yeshivah obbiavano, ma i Rabbini e Rabbi Yosè non discutevano fra loro. Una Baraita insegna che Rabbi Yosah considerò valido il corno di mucca. Ma i Hakhamim lo invalidarono. Qual’è la fonte scritturale di Rabbi Yossè? “Quando suonerà il *Keren* di montone, voi sentirete il suono dello *Shofar*”. Invece qual è la fonte scritturale dei Rabbini? (Sal. 69,32): “E ciò (la preghiera) sarà meglio di un bue, un toro, un toro con le corna e zoccoli” è scritto però *miKeren* sarà meglio più del corno. I Rabbini rispondono a Rabbi Yossè: tutti gli *Shofar* sono validi, anche chiamati *Keren* fuorchè il corno di mucca, che non è mai chiamato *Shofar*. Gli Studenti discutono: il corno della capra selvatica, anch’esso è chiamato *Keren* e non *Shofar*. Come dobbiamo giudicarlo? È come ha detto Rabbi Levi (il corno di mucca) è differente dagli altri corni, perché un accusatore (essendo il vitello d’oro un accusatore) non può diventare difensore. **Halachà 3,3- Mishnah:** Lo *Shofar* per Rosh HaShanah deve essere un corno dritto di stambecco, l’imboccatura era montata in oro e i due suonatori con le trombe stavano ai lati. Con lo *Shofar* si suonava più a lungo, con le trombe un suono breve, come prescrive la Mizvah dello *Shofar*. **Ghemarà:** Rabbi Yonah dice: in modo che si distenda il loro cuore verso la Teshuvah. Dice la Mishnah: “La sua imboccatura era montata in oro”. Se ai lati lo *Shofar* è laminato in oro è invalido, se è dal di fuori è valido. È laminato nel luogo in cui si posa la bocca., se il suono diventa spesso a causa della placcatura, lo *Shofar* è invalido. Rabbi Yosah dice: così dice la regola dei Tannaim, che insegna che un suono diritto che si ascolti da uno che suoni distrattamente non fa uscire d’obbligo. Cosa dicono i Tannaim. Uno suona la prima TEKIAH, e prolunga la seconda TEKIAH per la durata di due TEKIOT: ne ha una sola

16 B

דף טז, ב פרק ג הלכה ג גמרא

אין בידו אלא אחת. ר' אבא בר זמינא בשם ר' זעירה אפילו אחת אין בידו. למה ראשה גבי סופה מצטרף וסופה גבי ראשה מצטרף. לא
ראשה אית לה סוף ולא סופה אית לה ראש

אין בידו אלא אחת. ר' אבא בר זמינא בשם ר' זעירה אפילו אחת אין בידו. למה ראשה גבי סופה **דף טז, ב פרק ג הלכה ג גמרא**
מצטרף וסופה גבי ראשה מצטרף. לא ראשה אית לה סוף ולא סופה אית לה ראש

ובתעניות של זכרים כפופין ופיו מצופה כסף ושתי חצוצרות באמצע שופר מקצר וחצוצרות מאריכות **דף טז, ב פרק ג הלכה ד משנה**
שמצות היום בחצוצרות

א"ר יונה כדי שיכופו את לבם בתפלה קומי ריב"ל תקעין בתעניתא. רבי יוסה בעי ויתקעון קומיי **דף טז, ב פרק ג הלכה ד גמרא**
בחצוצרתא. ולא שמיע דתני חצוצרות במקדש אין חצוצרות בגבולין. ויתפללו לפניו עשרים וארבע כהדא ר' יוחנן מתפלל בתשעה
באב עשרים וארבע ומפקד לתלמידיו לא תילפון מיני הדין עובדה דצריכה ליה אבל הוא תענית ציבור הוא. ר' יוסה בשם ר' יהושע בן
לוי אינו תענית ציבור ר' יונה ר' יצחק בר נחמן בשם ר' יהושע בן לוי אבל הוא אינו תענית ציבור. אמר ר' זעירה מילתיה דר' יוחנן
לא אמר יחיד בתשעה באב מתפלל ארבע. לא אמר אלא ארבע הא כ"ד לא

שוה היובל לראש השנה לתקיעה ולברכות ר' יהודה אומר בראש השנה תוקעין בשל זכרים וביובל **דף טז, ב פרק ג הלכה ה משנה**
בשל יעלים

(במדבר י) אני ה' אלהיכם אלו מלכיות (ויקרא כג) זכרון תרועה אלו הזכרונות (ויקרא כג) שופר **דף טז, ב פרק ג הלכה ה גמרא**
תרועה אלו השופרות עד כדון ראש השנה. יובל (שם) והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש ביום הכיפורים שאין תלמוד
לומר בחדש השביעי מה תלמוד לומר בחדש השביעי אלא כל מה שאת עושה בר"ה הוי עושה בעשור לחדש מה כאן מלכיות זכרונות
ושופרות אף כאן מלכיות זכרונות ושופרות. מניין שהיא פשוטה לפני ת"ל והעברת שופר ומניין שהיא פשוטה לאחר ת"ל (שם)
תעבירו שופר עד כדון יובל. ר"ה והעברת שופר תרועה בעשור לחדש ביה"כ שאין תלמוד לומר בחדש השביעי מה ת"ל בחדש השביעי
אלא מה שאת עושה בחדש השביעי כבעשור לחדש מה כאן תוקע ומריע ותוקע אף כאן תוקע ומריע ותוקע. מניין שהן שלש על שלש
שלש ת"ל (במדבר כט) יום תרועה (ויקרא כג) זכרון תרועה (שם) שופר תרועה עד כדון כר' עקיבה. כר' ישמעאל תני ר' ישמעאל
(שם) ותקעתם תרועה ותקעתם תרועה שנית תרועה יתקעו למסעיהם

(16 b)

Rabbi Abbà Ben Zeminà dice: persino se non fa subito una TEKIA' estesa. Perché il suono dello Shofar ha l'inizio che coincide con la sua fine? Perché il suo inizio non ha fine, e la sua fine non ha inizio. **Halachà 4,3-Mishnah:** Nei giorni di digiuno lo Shofar è fatto con i corni dell'ariete, che sono ricurvi, e l'imboccatura è montata in argento, e sta in mezzo a due trombe. Lo Shofar suona la nota corta, e le trombe la nota lunga, perché la Mizvah del giorno sono le trombe

Ghemarà

Rabbi Yosah dice: in modo che tutto il popolo ricordi di piegare il cuore in preghiera. Prima di Rabbi Yehoshua Ben Levi essi suonavano lo Shofar nei giorni di digiuno. Rabbi Yosah dice: essi lo suonavano prima delle trombe? Rabbi Yosah non aveva capito quello che la Baraita insegna: le trombe erano suonate nel Tempio, ma non erano suonate nelle province. E pregavano prima di suonare ventiquattro benedizioni. Questo è in accordo con quel che dice Rabbi Yochanan, che pregavano ventiquattro benedizioni a Tishà BeAv. Rabbi Yochanan istruì i propri studenti: non avete imparato da me questa regola. In quanto (per Rabbi Yochanan) era incerta la tradizione, ma Tishà BeAv è anche un digiuno pubblico. Rabbi Yosah in nome di Rabbi Yehoshua Ben Levi dice: Tishà BeAv non è un digiuno pubblico (è solo una ricorrenza di lutto). Rabbi Yzhak Bar Nachman in nome di Yehoshua Ben Levi dice, ma il 9 di Av non è un digiuno pubblico. Rabbi Yochanan dice che uno deve pregare 4 volte (a Tishà BeAv) ma non con una preghiera che contenga 24 benedizioni. **Halachà 5,4-Mishnah:** Le leggi dello Yovel sono uguali a quelle di Rosh HaShanah, sia rispetto ai suoni che rispetto alle benedizioni. Rabbi Yehudah insegna: a Rosh HaShanah si suonava con corna di ariete, nello Yovel con corna di stambecco. **Ghemarà:** La Torah dice: (Lev. 22,23) (Io sono HaShem vostro D-o) in relazione alla Sovranità di D-o, e continua (ib. v.24) "giorno di ricordo del suono di TERUAH, è in allusione alle benedizioni di ricordo, delle benedizioni di Shofarot sul suono dello Shofar. Finché si giudica Rosh HaShanah come lo Yovel? La Torah dice: (Lev. 25,9) "Il dieci del mese del settimo mese ne farai l'annuncio (dello Yovel), nel giorno di Kippur farete questo annuncio, con lo Shofar per tutto il paese". Soltanto per insegnarti che fai in Rosh HaShanah quello che fai nel decimo giorno del mese (Kippur) dell'anno giubilare. Come qui in Rosh HaShanah noi recitiamo le benedizioni **Malchuyot-Zichronot- Shofarot**. Così in Rosh HaShanah noi recitiamo le benedizioni: **Malchuyot /Zichronot//Shofarot**. Da dove deriva che il suono rettilineo (TEKIAH) precede (il suono modulato) TERUAH? La Torah dice (Lev.25,9) "*Vehavartem Shofar Teruah*" (alludendo al suono rettilineo che precede il suono modulato). E da dove si trae che un altro suono rettilineo segue la TERUAH? (ib. 25,9) è scritto "*Taaviru Shofar*" (farai passare lo Shofar) . Noi abbiamo giudicato le leggi dello Yovel uguali a quelle di Rosh HaShanah, da dove proviene ciò? Dal verso che dice: Lev. 25,9) "Il dieci del mese del settimo mese ne farai l'annuncio (dello Yovel), nel giorno di Kippur farete questo annuncio, con lo Shofar per tutto il paese". Non è necessario precisare "nel settimo mese", ma è solo per insegnare che quel che tu farai nel novilunio del settimo mese (Rosh HaShanah) lo farai nel 10 giorno del settimo mese dell'anno giubilare. Come qui tu suonerai: TEKIAH/TERUAH/TEKIA Anche lì suonerai TEKIAH//TERUAH/TEKIAH. Da dove si trae che i suoni sono tre serie costituite dai tre suoni? Dalla Torah che dice (Lev. 25,9) "*Yom Teruah*" "*Zikaron*" e *Shofar Teruah*" Quindi noi determiniamo come Rabbi Aqivah, ma in accordo con Rabbi Yshmael come si determina? Rabbi Yshmael ha insegnato in una Baraita: la Scrittura dice (Num. 10,5) "Quando suonerete una TERUAH una seconda volta" "*Utkatem Teruah Shenit*" (che contiene le radici di TEKIAH e di TERUAH una di seguito all'altra). E il verso conclude "una TERUAH sarà suonata da voi (*Ytkau*) nelle vostre giornate.

17 A

אין תימר היא תקיעה היא תרועה והכתיב (במדבר י') ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו. (ויקרא דף יז, א פרק ג הלכה ה גמרא כה) יובל היא אע"פ שלא השמיטו אע"פ שלא תקעו בשופר. או יכול אע"פ שלא שילחו עבדים ת"ל היא דברי ר' יודה ר' יוסה אומר יובל אע"פ שלא השמיטו אע"פ שלא שילחו עבדים. או יכול אע"פ שלא תקעו בשופר ת"ל הוא א"ר יוסה מאחר שהכתוב תולה אותה לענין תקיעת שופר וכתוב אחד תולה אותה לענין שילוח עבדים. מפני מה אני אומר יובל שלא בשילוח עבדים שאיפשר ליובל בלא שילוח עבדים אבל אי אפשר ליובל שלא בתקיעת שופר. ד"א תקיעת שופר תלויה בב"ד ושילוח עבדים תלוי בכל אדם ואתיא כהיא דא"ר שמואל בר רב יצחק (שמות ו) וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל על מה ציום על פרשת שילוח עבדים. ואתיא כהיא דא"ר הילא לא נענשו ישראל אלא על פרשת שילוח עבדים הדא הוא דכתיב (ירמיהו לג) מקץ שבע שנים תשלחו איש את אחיו העברי וגו'. תני בשם רבי נחמיה (משלי לא) היתה כאניות סוחר ממרחק תביא לחמה. דברי תורה עניים במקומן ועשירים במקום אחר א"ר יוחנן זו דברי רבי יודא ורבי יסא אבל דברי חכמים קידוש ב"ד ותקיעת שופר והשמט כספים משמיטין ניהא קדוש בית דין ותקיעת שופר השמט כספים לא בסוף הן משמיטין. רבי זעירה שמע לה מן הדא (דנייאל י') ויאמר אלי אל תירא דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת לבך להבין ולהתענות לפני אלהיך נשמעו דבריך. כבר נשמעו דבריך. א"ר יוחנן טעמיה דר' יהודה כדי ליתן את המצוי על המצוי ואת שאינו מצוי על שאינו מצוי

שופר שנסדק ודיבקו פסול דיבק שיברי שופרות פסול ניקב וסתמו אם עיכב את התקיעה פסול ואם דף יז, א פרק ג הלכה ו משנה ל: לאו כשר

למי נצרכה לר' נתן דיבק שיברי שופרות פסול דף יז, א פרק ג הלכה ו גמרא

(17 a)

Se tu dici che i termini TEKIAH e TERUAH sono sinonimi, la Torah spiega: (Num. 10,7) “Quando invece, dovrete convocare la comunità suonerete una TEKIAH, non una TERUAH”. (Baraita per le leggi dello Yovel): la Torah dice: (Lev. 25,10) “Sarà per voi Yovel: ritornerete ciascuno al vostro possesso”, e anche se non raggiungano i loro campi, e anche se non suoni lo *Shofar*, anche se non saranno rilasciati in libertà gli schiavi. Il verso dice “Sarà per voi”, parole di Rabbi Yehudah Ma Rabbi Yosah dice: la Torah dice “Yovel” (che sarebbe qui una parola superflua), insegna che anche se non si rilasciano in libertà gli schiavi, o anche se non si suonerà lo Shofar (è lo Yovel). Rabbi Yosah dice: poiché il verso stabilisce la sospensione del lavoro (al suono dello Shofar) e un altro verso stabilisce il rilascio degli schiavi (all’anno settimo)..Poiché è possibile che sia l’anno del Giubileo e non vi sia la possibilità di rilasciare in libertà gli schiavi, ma non è possibile che sia lo Yovel e non si possa suonare lo Shofar. Altra opinione: il suono dello Shofar dipende dal Beth Din, la redenzione degli schiavi dipende da tutta l’umanità. Ne segue come dice Rabbi Shemuel Bar Rabbi Yzhaq: (Esodo 6,13): “HaShem parlò a Moshè e ad Aronne e comandò loro riguardo ai figli d’Israele” Su cosa? Sulla sezione in cui comanda di rilasciare gli schiavi. Tale giudizio è in accordo con quel che dice Rabbi Hilà: gli israeliti furono puniti (dai Babilonesi) solo perché non avevano osservato la redenzione degli schiavi. Ciò che è scritto : (Ger. 34,13-14) “Quando trassi i vostri padri dalla terra d’Egitto dicendo: in capo a sette anni dovrete mandare libero lo schiavo ebreo che era stato venduto a ciascuno di voi. Ti servirà sei anni, poi lo manderai libero. Ma i vostri padri non mi hanno dato retta, non hanno porto orecchio”, Una Baraita dice in nome di Rabbi Nechemiah: (Prov. 31,14) “ Come le navi mercantili , fa venire da lontano il vitto”. Le parole della Torah sono sparse nello spazio, e sono ricche in altro luogo”. Rabbi Yochanan dice: queste sono le parole di Rabbi Yudà e Rabbi Yosà, ma le parole dei Hakhamim dicono: la santificazione dello Yovel avviene da parte del Beth Din, il suono lungo dello Shofar e la cancellazione dei debiti, e il ritorno della terra agli antichi proprietari. È ovvio che la santificazione avvenga dal Beth Din, così come il suono dello Shofar. Ma la cancellazione dei debiti non avviene che alla fine della Shemittà. Rabbi Zerà apprende il principio dal seguente verso: (Dan. 10,12) “Non temere, Daniele, perché dal primo giorno in cui ponesti mente a comprendere e ad umiliarti dinnanzi al tuo D-o , sono state esaudite le tue parole”. Rabbi Yochanan dice: il significato del Ragionamento di Rabbi Yehudah è che come viene dato ciò che è comune insieme a ciò che è comune (Rosh HaShanah è l’evento comune), così viene dato ciò che non è comune, con ciò che non è comune (lo Yovel è l’evento non comune) .**Halachà 6,2-Mishnah:** Lo Shofar che ha una fessura, o che è stato riattaccato, è invalido. Se ha incollato insieme pezzi di più Shofarot, non è valido. Uno Shofar che ha un buco, che è stato chiuso, se impedisce il suono è invalido altrimenti è valido”. **Ghemarà:** La Mishnah dice: “uno Shofar che ha una fessura , o che è stato riattaccato è invalido”. Per chi è necessaria tale regola? Per Rabbi Natan . “Se uno ha incollato pezzi di più Shofarot non è valido”.

17 B

עוד היא דר' נתן ניקב וסתמו. ר' חייה בשם ר' יוחנן דר' נתן היא דתני ניקב וסתמו בין במינו בין שלא דף יז, ב פרק ג הלכה ו גמרא במינו אם היה מעכב את התקיעה פסול אם לאו כשר ר' נתן אומר במינו כשר שלא במינו פסול. ר' חייה בשם ר' יוחנן כיני מתני' אם היה מעכבת את התקיעה פסול ואם לאו כשר ר' אבא בר זמינא בשם ר' זעירה והוא שסתמו אבל אם לא סתמו כשר שכל הקולות כשירין בשופר. ר' יעקב בר אהא אמר אבא בר בא שאל לר' שופר קדוח מהו א"ל כזה תוקעין בעייני טב

התוקע לתוך הבור או לתוך הדות אולתוך הפיטם אם קול שופר שמע יצא אם קול הברה שמע לא יצא דף יז, ב פרק ג הלכה ז משנה וכן מי שהיה עובר אחורי בה"כ או שהיה ביתו סמוך לבה"כ ושמע קול שופר או קול מגילה אם כוין לבו יצא ואם לאו לא יצא אע"פ שזה שמע וזה שמע זה כוין לבו וזה לא כוין לבו

א"ר יוסי בן חנינה לא אמר אלא וכן מי שהיה עובר הא אם עמד חזקה כוין. נתן שופר בתוך שופר דף יז, ב פרק ג הלכה ז גמרא ותקע אם קול הפנימי שמע יצא אם קול חיצון שמע לא יצא. ר' אבינא בעי הפכו מהו נישמענה מן הדא גרדו מבפנים פסול מבחוץ כשר לא אמר אלא גרדו הא אם הפכו פסול. מה בין זה לזה זה ביטל חללו וזה לא ביטל חללו

(שמות יז) והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו' וכי ידיו של משה עשות מלחמה או שוברות דף יז, ב פרק ג הלכה ח משנה מלחמה אלא כל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלן ומכונין לבן לאביהן שבשמים הן מתגברין ואם לאו היה נופלין

(שמות יז) והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו' וכי ידיו של משה עשות מלחמה או שוברות דף יז, ב פרק ג הלכה ח משנה מלחמה אלא כל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלן ומכונין לבן לאביהן שבשמים הן מתגברין ואם לאו היה נופלין

(17 b)

anche questo è detto in nome di Rabbi Natan. “Uno Shofar che ha un buco che è stato chiuso” Sia nel suo stesso materiale, o con materiale diverso, “se non impedisce il suono è valido” se impedisce il suono è invalido”. Rabbi Chiyah in nome di Rabbi Yochanan dice: , questa è una spiegazione esatta della Mishnah. Se il buco impediva il suono (prima di essere riparato) è invalido (anche dopo la riparazione) . Se non impediva il suono è valido (anche dopo la riparazione). Rabbi Abbà Bar Zeminà dice in nome di Rabbi Zerà. Se lo Shofar ha avuto un buco, e non lo si ripara, è invalido. Una Baraita dice: ogni suono è valido nel caso di uno Shofar.

Rabbi Yaakov Bar Ahà ha detto : Abbà Bar Ba domandò a Rabbi: cosa ne è di uno Shofar da cui è stata rimossa una parte ossea? Rav rispose: questo è quello che si suonava a Yavneh. **Halachà 7,3-Mishnah:** Se uno suona lo Shofar dentro una fossa o una cisterna, oppure dentro un tino, se il suono che si sente è suono di Shofar, è uscito d’obbligo, se non è quello che si sente è l’eco. Così pure uno che passasse dietro una Sinagoga , o avesse la casa contigua alla Sinagoga, e sentisse il suono dello Shofar o quella di uno che legge la Meghillah di Ester, Se egli si concentra nel pensiero di uscire d’obbligo, è uscito d’obbligo, altrimenti no. Anche se sia l’uno che l’altro abbiano udito quello che si è concentrato esce d’obbligo, quello che non si è concentrato non:Yossè Ben Chaninah dice: la Mishnah dice solo “uno che passasse dietro una Sinagoga”. Se si è alzato in piedi si presume che abbia sentito lo Shofar. Se pone uno Shofar dentro un altro Shofar e suona, se sente il suono dello Shofar che sta dentro è uscito d’obbligo. Ma se ha sentito il suono dello Shofar esterno non è uscito d’obbligo. Rabbi Avina dice: se uno capovolge lo Shofar (e suona) qual è la legge: Impariamo dalla Baraita. Se rascia lo Shofar, se lo fa davanti è invalido se lo fa al di fuori è valido. La Baraita dice solo se l’ha raschiato. Se l’ha rovesciato allora è invalido. Che differenza c’è? Questo (il rovesciamento) distrugge la form:Dice la Torah: (Esodo 17,11) “Finchè Moshè aveva le mani alzate, vinceva Israele”. Forse le braccia di Moshè potevano rendere vittoriosi in guerra o sconfitti in guerra? Ciò sta solo ad indicare che ogni volta che gli israeliti volgevano la mente al Cielo e assoggettavano il loro cuore al Padre Celeste uscivano vittoriosi. Quando non lo facevano rimanevano sconfitti. **Ghemarà:** Rabbi Yehoshua Ben Levi diceva: Amalek era uno stregone. Come vinceva in guerra? Poneva la gente a combattere nel giorno del loro compleanno. Cosa fece Moshè? Mischiò in alto le costellazioni. Questo vuol dire (Abacuc 3,11) “Il sole e la luna si fermano in cielo”. Ed è scritto (ib. v. 10) “La sua voce usciva dall’abisso, la forza del Suo braccio smisurata”. La forza del suo braccio

18 A

נתן תהום קולו. שמואל אמר (דניאל ח) וצבא תנתן על התמיד בפשע בפשעה של תורה. (שם) **דף יח, א פרק ג הלכה ח גמרא** ותשלך אמת ארצה אימתי שישאל משליכין דברי תורה לארץ המלכות העכו"ם הזאת גוזרת ומצלחת מ"ט ותשלך אמת ארצה ועשתה והצליחה ואין אמת אלא תורה היך מה דאת אמר (משלי כג) אמת קנה ואל תמכר חכמה ומוסר ובינה. א"ר יודה בר פזי (הושע ח) זנח ישראל טוב אויב ירדפו ואין טוב אלא תור' היך מה דאת אמר (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזבו:

כיוצא בו (במדבר כא) ויאמר ה' אל משה עשה לך שרף ושים אותו על נס וגו' וכי נחש ממית ומחיה **דף יח, א פרק ג הלכה ט משנה** אלא כל זמן שישאל מסתכלין כלפי מעלן ומשעבדין את לבן לאביהן שבשמים היו מתרפאין ואם לאו היו נימוקין

א"ר יסא בארבעה מקומות נאמר עשה לך בשלשה פירש ואחד לא פירש (בראשית ו) עשה לך תיבת **דף יח, א פרק ג הלכה ט גמרא** עצי גפר (במדבר י) עשה לך שתי חצוצרת כסף (יהושוע ה) עשה לך חרבות צורי' (במדבר כא) עשה לך שרף לא פירש. אמר משה עיקרה לא נחש הוא. לפיכך (שם) ויעש משה נחש נחשת. מיכן היה ר"מ דורש שמות. חד בר נש הוה שמיה כידור אמר לון ר"מ הובא לכון מיניה. בר נש ביש הוא (דברים לב) כי דור תהפכת המה. ר' לוי בשם ר' חמא ב"ח (במדבר כא) והיה הנשוך אין כתיב כאן אלא כל הנשוך אפילו נשיכת כלב אפילו נשיכת נחש. ולא דמיא נשיכת כלב יראה נשיכה נחש והביט. ר' יודה גוזריא בשם ר' אחא נשיכת כלב שאינו ממונו וראה נשיכת נחש שהוא ממינו והביט ורבנן אמר נשיכת כלב שאינו מחלחל וראה נשיכת נחש שהוא מחלחל והביט

חרש שוטה וקטן אינו מוציא את הרבים ידי חובתן זה הכלל כל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את **דף יח, א פרק ג הלכה י משנה** הרבים ידי חובתן

תני אבל אמרו אשה מברכת לבעלה עבד לרבו קטן לאביו ניהא אשה מברכת לבעלה עבד לרבו. קטן **דף יח, א פרק ג הלכה י גמרא** לאביו לא כן א"ר אחא בשם ר' יוסה בר נוחריי כל שאמרו בקטן כדי לחנכו. תיפתר בעונה אחריהן. כדי דתנינן תמן מי שהיה עבד או אשה או קטן מקרים אותו. ועונה אחריהם מה שהם אומרים ותהא לו מאירה. תבוא מאירה לבן עשרים שצריך לבן עשר

(18 a)

“la sua voce usciva dall’abisso” (cit.) . Shemuel disse riguardo di ciò: e guerra sarà mossa con empietà contro l’olocausto quotidiano” (Dan. 8,12) a causa del peccato. Per causa del peccato di trascurare lo studio della Torah. “sarà buttata in terra la verità” (ib.), quando gli israeliti getteranno le parole della Torah in terra, ed essa (Roma) vincerà e prospererà”. Ma la parola “verità “ vuol dire solo Torah. Poiché è detto: (Prov. 23,23) “Acquista a qualsiasi prezzo la verità e non venderla, così la sapienza, la buona morale e l’intelligenza” Rabbi Yudah Bar Pazi ha detto: (Osea 8,3) “Ma Israele ha abbandonato il bene, e il nemico lo perseguita”. Non c’è bene salvo la Torah Lo sappiamo dal verso che dice: (Prov. 4,2) “Perché vi ho trasmesso una buona dottrina, non abbandonate la Mia Torah”..**Halachà 9,3-Mishnah:**(È scritto) : (Num. 21,8) “HaShem parlò a Moshè dicendo: realizza tu stesso la figura di un serpente velenoso, e mettila su una pertica, chiunque sarà morso, se lo guarderà continuerà a vivere”. Perché? Forse il serpente fa morire e mantiene in vita? Invece, ogni qualvolta gli israeliti volgevano la mente al Cielo e assoggettavano il loro cuore al loro padre celeste, guarivano, altrimenti si distruggevano. **Ghemarà:** Rabbi Yassà dice: in quattro punti la Torah dice “”*Assè Lechà*” “realizza tu stesso”. In tre specifica il materiale, e in uno non lo specifica. (Gen. 6,14) “realizza tu stesso un’arca di legno di cipresso”. (Num. 10,2) realizza tu stesso due trombe d’argento” (Yeh. 5,2) “fate per voi lame di pietra” ma in un caso non specifica il materiale. Moshè chiese? Ma on è effettivamente un serpente? Perciò Moshè fece un serpente di rame. Da lì Rabbi Meir interpretò le parole. Un uomo aveva per nome Kidor. Rabbi Meir disse: stai lontano da lui, è un uomo cattivo perché è scritto (Deut.32,20) “Perché sono una generazione (*Ki dor*) che fa mutare il mio animo in ira” Rabbi Levi dice in nome di Rabbi Hammà Bar Chaninah: non è stabilito forse “chiunque sarà morso, se lo guarderà vivrà” (loc.cit.)? Persino chi sarà morso da un cane o persino da un serpente. Ma le situazioni non sono simili. In riferimento al morso di un cane è scritto: “e lo guarderà”, ma in riferimento al morso di serpente è scritto: “chiunque guarderà il serpente”(v. Num. 21,9).Rabbi Yudah Gozrayà dice in nome di Rabbi Ahà: riguardo al morso di un cane, che non è della stessa specie del serpente fatto da Moshè, è detto “E guarderà” nel caso del morso di un serpente, che è della stessa specie è detto: “e guarderà il serpente” Ma i Rabbini dicono: riguardo al morso di un cane che non è penetrante, è detto “guarderà”, rispetto al morso di un serpente che è penetrante, è detto “e guarderà il serpente” ..**Halachà 10,3.-Mishnah:** Un sordomuto, un pazzo e un minorenne non possono far uscire d’obbligo gli altro. La regola è la seguente: chi non è obbligato auna cosa non può fare uscire d’obbligo gli altri dal dovere di compierla. **Ghemarà :**Una Baraita insegna: hanno detto i Maestri, una donna può recitare la Benedizione al posto di suo marito (la Birkat HaMazon dopo il pasto). Uno schiavo cananeo può recitarla al posto del suo adrone, e un minorenne al posto di suo padre. È chiaro che una donna può recitarla al posto del marito e uno schiavo cananeo al posto del padrone, ma perché un minorenne può recitarla al posto di su padre?Forse non ha detto Rabbi Ahà il seguente statuto in nome di Rabbi Yosah Bar Nohoray? Esso dice che i Maestri hanno detto riguardo a un minorenne che può farlo. Interpretate la Baraita riferentesi a un minore che ascolta e ripete parola per parola, come è nella Mishnah quando gli viene trasmessa. Chi è un o schiavo, una donna o un minore recitano lo Hallel e risponde dopo di loro, ciò che essi hanno detto. E sia per lui come maledizione. È una maledizione per un adulto di vent’anni, che ha ancora bisogno di un minore di dieci anni per la *Birkat HaMazon*.

CAP. 4

18 A

יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה משחרב בית המקדש **דף יח, א פרק ד הלכה א משנה** התקין ריב"ז שיהו תוקעין בכ"מ שיש בו ב"ד אר"א לא התקין ריב"ז שיהו תוקעין אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כ"מ שיש בו ב"ד:

ר' אבא בר פפא א"ר יוחנן ורשב"ל הוון יתיבון מקשיי אמרין תנינן י"ט של ר"ה שחל להיות בשבת **דף יח, ב פרק ד הלכה א גמרא** במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה אין דבר תורה הוא אף בגבולין ידחה אין לית הוא דבר תורה אף במקדש לא ידחה עבר כהנא אמרין הא גברא רבה דנישאו ליה. אתון שאלון ליה אמר לון כתוב אחד אומר (במדבר כט) יום תרועה וכתוב אחד אומר (ויקרא לג) זכרון תרועה הא כיצד בשעה שהוא חל בחול יום תרועה בשעה שהוא חל בשבת זכרון תרועה מזכירין אבל לא תוקעין. ר' זעירה מפקד לחברי' עולון ושמעין קליה דרבי לוי דרש. דלית איפשר דהוא מפיק פרשתיה דלא אולפן. ועל ואמר קומיהון כתוב אחד אומר יום תרועה וכתוב אחד אומר זכרון תרועה הא כיצד בשעה שהוא חל בחול יום תרועה בשעה שהוא חל בשבת זכרון תרועה מזכירין אבל לא תוקעין. מעתה אף במקדש לא ידחה תנא (שם) באחד לחדש. מעתה אפילו במקום שהן יודעין שהוא באחד לחדש ידחה. תני רשב"י (שם) והקרבתם במקום שהקרבות קריבין. אמרין חבריי' קומי ר' יונה והכתיב (ויקרא כה) והעברת שופר תרועה בחדש השביעי וגו' אמר לון זו את מעביר בארצכם הא אחרת לא. אמרין ליה או נאמר זו אתם מעבירין בארצכם הא אחרת בין בארץ בין בח"ל. א"ר יונה אילו הוה כתיב תעבירו שופר בארצכם הייתי אומר כאן מיעט ובמקום אחר ריבה אלא בכל ארצכם כאן ריבה ובמקום אחר מיעט

ועוד זאת היתה ירושלם יתירה על יבנה שכל עיר שהיא רואה ושומעת וקרובה ויכולה לבוא תוקעין **דף יח, ב פרק ד הלכה ב משנה** בה וביבנה לא היו תוקעין אלא בבית דין בלבד:

והן שיהו כל הדרכים האלו בה. רואה ואינו שומעה כגון ירושלם מלמעלן ועיר מלמטן ושומעת ואינו **דף יח, ב פרק ד הלכה ב גמרא** רואה ההר מפסיק. רואה ושומעת ואינה יכולה לבא

18 A**Halachà 1,4****Mishnah**

Quando Rosh HaShanah cade di Shabat, nel Tempio di Gerusalemme si suonava lo Shofar, ma non nel resto del paese. Dopo la distruzione del Tempio, Rabban Yochanan Ben Zakay stabilì di suonare in ogni luogo vi fosse un Beth Din. Rabbi Elazar disse: Rabban Yochanan Ben Zakay ha stabilito tale regola solo per Yavneh. Gli risposero: sia per Yavneh che per ogni luogo ve sia un Beth Din.

Ghemarà

Dice la Mishnah “quando Rosh HaShanah ecc.”

18 B

דף יח, ב פרק ד הלכה א גמרא

ר' אבא בר פפא א"ר יוחנן ורשב"ל הוון יתיבון מקשיי אמרין תנינן י"ט של ר"ה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל **גמרא** לא במדינה אין דבר תורה הוא אף בגבולין ידחה אין לית הוא דבר תורה אף במקדש לא ידחה עבר כהנא אמרין הא גברא רבה דנישאול ליה. אתון שאלון ליה אמר לון כתוב אחד אומר (במדבר כט) יום תרועה וכתוב אחד אומר (ויקרא לג) זכרון תרועה הא כיצד בשעה שהוא חל בחול יום תרועה בשעה שהוא חל בשבת זכרון תרועה מזכירין אבל לא תוקעין. ר' זעירה מפקד לחברי' עולון ושמעין קליה דרבי לוי דרש. דלית איפשר דהוא מפיק פרשתיה דלא אולפן. ועל ואמר קומיהון כתוב אחד אומר יום תרועה וכתוב אחד אומר זכרון תרועה הא כיצד בשעה שהוא חל בחול יום תרועה בשעה שהוא חל בשבת זכרון תרועה מזכירין אבל לא תוקעין. מעתה אף במקדש לא ידחה תנא (שם) באחד לחדש. מעתה אפילו במקום שהן יודעין שהוא באחד לחדש ידחה. תני רשב"י (שם) והקרבתם במקום שהקרבת קריבין. אמרין חבריי' קומי ר' יונה והכתיב (ויקרא כה) והעברת שופר תרועה בחדש השביעי וגו' אמר לון זו את מעביר בארצכם הא אחרת לא. אמרין ליה או נאמר זו אתם מעבירין בארצכם הא אחרת בין בארץ בין בח"ל. א"ר יונה אילו הוה כתיב תעבירו שופר בארצכם הייתי אומר כאן מיעט ובמקום אחר ריבה אלא בכל ארצכם כאן ריבה ובמקום אחר מיעט

ועוד זאת היתה ירושלם יתירה על יבנה שכל עיר שהיא רואה ושומעת וקרובה ויכולה לבוא תוקעין **דף יח, ב פרק ד הלכה ב משנה** ב: וביבנה לא היו תוקעין אלא בבית דין בלבד

והן שיהו כל הדרכים האלו בה. רואה ואינו שומעה כגון ירושלם מלמעלן ועיר מלמטן ושומעת ואינו **דף יח, ב פרק ד הלכה ב גמרא** רואה ההר מפסיק. רואה ושומעת ואינה יכולה לבא

(18b)

Rabbi Abbà Bar Papà dice: Rabbi Yochanan e Rabbi Shimon Ben Laqish erano in Yeshivah e discutevano. Essi dissero: noi impariamo dalla nostra Mishnah “quando Rosh HaShanah cade di Shabat, nel Tempio di Gerusalemme si suonava lo Shofar, ma non nel resto del paese”. Non è un permesso dato dalla Torah (di potere suonare lo Shofar di Shabat), ma si sarebbe potuto sospendere la legge dello Shabat anche nelle provincie? Ma nell’area del Tempio non valevano le leggi sabbatiche. Passò Rabbi Kahana e disse chi ha posto la questione è un grande uomo! I Maestri si avvicinarono e gli domandarono. Egli disse: “un verso dice: “giorno del suono di TERUAH” (Num. 29,1).un altro verso dice (Lev. 23,24) “Giorno di ricordo del suono di TERUAH”. Come si accordano questi due versi? Nel momento in cui Rosh HaShanah cade in giorno feriale vale “giorno del suono di TERUAH”, ma quando capita di Shabat si applica “ricordo del suono di TERUAH” . Lo si ricorda (nella preghiera) ma non si suona lo Shofar. Rabbi Zerà istruì i suoi colleghi. Alzatevi e ascoltate cosa dice Rabbi Levi. Che non è possibile esporre una sezione di Torah senza esporre un nuovo insegnamento. Un verso dice “Giorno del suono di TERUAH” un altro dice “giorno di ricordo del suono di TERUAH” . Come si conciliano? Quando Rosh HaShanah capita di giorno feriale si suona lo Shofar, se invece capita di Shabat lo si ricorda ma non si suona. Ma ora che abbiamo stabilito una base scritturale, non si può suonare nemmeno nel Tempio? Una Baraita dice “Nel primo del mese” (Num. 29,1) (quindi anche se è Shabat il primo giorno del settimo mese la Torah prescrive di suonare lo Shofar). Ma da questo, persino in altri luoghi, se sappiamo che è il primo del mese (di Tishri) (lo Shofar) prevale sullo Shabat! Dicono i Maestri della Mishnah: Rabbi Shimon Ben Yochai insegna che voi farete una offerta di Ola’ nel luogo in cui i sacrifici vengono offerti. Gli studenti dissero davanti a Rabbi Yochanan: ma è scritto: “Suonerete una TERUAH nello Shofar nel settimo mese” (Lev. 25,9) . (Rabbi Yonah) rispose agli studenti: questo Shofar (del Giubileo) lo suonerete “per tutto il paese” (ib) (quindi anche di Shabat, solo in Terra d’Israele) ma un altro Shofar lo suonerete dappertutto, sia in Terra d’Israele che fuori dalla Terra d’Israele. Infatti è scritto, dice Rabbi Yonah: “suonerete lo Shofar in tutta la vostra terra”. Il verso limita lo Shofar del Giubileo (alla sola Terra d’Israele), e in altri luoghi il suono si estende. Ma “per tutta la vostra terra” la parola “tutto” estende il suono dello shofar. Ma in altro caso (citato dalla Mishnah) c’è una limitazione (alla sola area del Tempio)

.Halachà 2,4- Mishnah: Oltre a ciò, Yerushalaim è più importante di Yavneh, anche perché in ogni città da cui si vedeva Yerushalaim e nella quale si sentiva il suono dello Shofar, ed era vicina, si suonava lo Shofar. A Yavneh si suonava solo davanti al Beth Din.

Ghemarà: Tutti questi sentieri erano in essa. La Mishnah dice: (una città) da cui si veda Yerushalaim ma non si senta lo Shofar, capita quando Yerushalaim è sopra e questa città è al di sotto. Una città in cui si senta (il Suono dello Shofar suonato a Yerushalaim, quando una città ha una montagna che impedisce la vista. Una città in cui si veda Yerushalaim, si senta (il Suono dello Shofar suonato a Yerushalaim) ma non si possa andare

19 A

חוץ לתחום רואה ושומעת וקרובה ואינה יכולה לבוא הנחל מפסיק. ר' יונה בעי היתה יכולה לבוא **דף יט, א פרק ד הלכה ב גמרא** בעירובין היך מה דאת אמר בירושלם שכל עיר שהיא רואה ושומעת וקרובה ויכולה לבוא תוקעין בה ואמר אף ביבנה כן. ירושלם דבר תורה והעיירות הסמוכות לה דבר תורה וריב"ז מתקין על דבר תורה ויבנה מדבריהן והעיירות הסמוכות לה מדבריהן וריב"ז מתקין על דבריהן ויש תקנה אחר התקנה. רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי יצאו בית דין ממקום ולא היו תוקעין רבי יוסה בעא קומי רבי סימון אפילו מבית לבית אפילו מטריקלון לקיטון א"ל בי רבי עד כאן שמעתי:

בראשונה היה הלולב ניטל במקדש שבעה ובמדינה יום אחד משחרב בית המקדש התקין ריב"ז שיהא **דף יט, א פרק ד הלכה ג משנה** :לולב ניטל במדינה שבעה זכר למקדש ושיהא יום הנף כולו אסור:

כתיב (ויקרא כג) ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים אית תניי תני בשמחת שלמים הכתוב מדבר **דף יט, א פרק ד הלכה ג גמרא** אית תניי תני בשמחת הלולב הכתוב מדבר מאן דאמר בשמחת שלמים הכתוב מדבר ביום הראשון דבר תורה ושאר כל הימים דבר תורה וריב"ז מתקין על דבר תורה מאן דאמר בשמחת הלולב הכתוב מדבר ביום הראשון דבר תורה ושאר כל הימים מדבריהן וריב"ז מתקין על דבריהן ויש תקנה אחר תקנה. חברייא בעון קומי ר' יונה כמה דאת אמר תמן והקרבתם אשה לה' שבעת ימים אין שבעה בלא שבת ודכוותה ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים אין שבעה בלא שבת. אמר לון שניא היא דכתיב ולקחתם לכם ביום הראשון חלק הראשון מהם. מעתה במקדש ידחה ובגבולין לא ידחה אמר ר' יונה אילו היה כתוב ולקחתם לפני ה' אלהיכם הייתי אומר כאן ריבה ובמקום אחר מיעט. אלא ולקחתם לכם מכל מקום ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים בירושלם:

בראשונה היו מקבלין עדות החדש כל היום פעם אחת נשתהו העדים מלבוא וקילקלו הלויים בשיר **דף יט, א פרק ד הלכה ד משנה** התקינו שלא יהו מקבלין אלא עד המנחה באו מן המנחה ולמעלן נוהגין אותו היום קודש ולמחר קודש משחרב בית המקדש התקין רבי יוחנן ב"ז שיהו מקבלין עדות החדש כל היום:

דף יט, ב פרק ד הלכה ד גמרא

אמר ר' שמואל בר נחמן מפני מעשה שאירע פעם אחת נפלה הברה בעיר ובאו סרקי' ונטלו' ונתקלקלו הלויים בשיר. אמר רבי אחא בר פפא קומי ר' זעירא חברייא בעון קומי ר' שמואל בר נחמן בשם מן ר' אמר לה. אמר לון דכוותכון דאית לכון רברבין סגין בשם ריב"ל א"ל ורבי לא מייתי לה טעם דהלכה. דתני שירו של ה' היו אומרים (תהילים פח) הרנינו לאלהים עוזינו ובר"ה היו אומרים (שם) הסירותי מסבל שכמו. חל יום טוב להיות בה' בשחרית היו אומרים הרנינו לאלהים עוזינו ובמנחה היו אומרים הסירותי מסבל שכמו אם באו מן המנחה ולמטן אומרים הרנינו לאלהים עוזינו נמצאו אומרים שיר וכופלין אותו. רבי אדא דקיסרין בשם רבי יוחנן סבר עבר רובו של יום בקדושה. אמר רבי חייה בר בא רבי יוחנן מפקד לאילין דכנישא דכיפרא סבין מטול ומיעול עד דו איממא ואתון מדכרין זמנו ועיבורו:

בראשונה היו מקבלין עדות החדש כל היום פעם אחת נשתהו העדים מלבוא וקילקלו הלויים בשיר **דף יט, א פרק ד הלכה ד משנה** התקינו שלא יהו מקבלין אלא עד המנחה באו מן המנחה ולמעלן נוהגין אותו היום קודש ולמחר קודש משחרב בית המקדש התקין רבי יוחנן ב"ז שיהו מקבלין עדות החדש כל היום:

(19 a)

La città è fuori dalla distanza sabbatica (*techum*) da Yerushalaim. Se si vede Yerushalaim, si sente il suono dello Shofar suonato in essa, ma non si può raggiungerla, è una città separata da un fiume. Rabbi Yonah chiede, un'altra città la si può raggiungere con un *Eruvè Techum* (un collegamento fra distinti confini sabbatici). Ma come tu dici per Yerushalaim, ogni città che da cui si può vedere Yerushalaim o sentire lo Shofar suonato a Yerushalaim, è vicina ad essa e in essa si può suonare lo Shofar (di Shabat). Perché non in Yavneh, Il suono dello Shofar in Yerushalaim proviene dalla Scrittura, e le città vicine ad essa è un precetto della Scrittura è legge dalla Scrittura, mentre il suono dello Shofar in Yavneh è un precetto dato dai Rabbini. . E Rabbi Yochanan Ben Zakay disse che non si può aggiungere una TAKANAH (un decreto rabbinico) su un'altra TAKANAH. Rabbi Simon disse in nome di Rabbi Yehoshua Ben Levi: se i giudici del Beth Din lasciano il loro posto abituale. Rabbi Yosah domandò di fronte a Rabbi Simon: persino se esce dal Beth Din per andare a casa, o persino dalla sala del Beth Din all'atrio? Rispose Rabbi Simon: Caro Rabbino, ho fin qui ricevuto l'insegnamento. **Halachà 3,4 -Mishnah:** Al principio il Lulav era portato nel Tempio di Gerusalemme tutti i sette giorni di Succot, E nelle province solo un giorno. Quando il Tempio fu distrutto, stabilì Rabbi Yochanan Ben Zakay che fosse portato il Lulav nelle province tutti i sette giorni, in ricordo del Tempio. E che fosse proibito mangiare (il prodotto nuovo) per tutto il periodo in cui si agitava (l'Omer). **Ghemarà:** La Torah dice: (Lev. 23,40) “e vi rallegrerete di fronte ad HaShem Elokim per sette giorni” . Un Tannah dice: questo verso parla della gioia di offrire sacrifici di Shelamim per sette giorni. Un altro Tannah insegna: questo verso parla di rallegrarsi con il Lulav. Colui che dice che la Scrittura parli di rallegrarsi con il Lulav dice: (la dimenazione del Lulav) il primo giorno è un precetto della Scrittura. Rabban Yochanan Ben Zakay ha esteso con decreto rabbinico (di fare la mizvah del Lulav) tutti i sette giorni. Ma qui c'è stata una *Takanah* su un'altra *Takanah* ? (evidentemente ,no)Gli Studenti posero una domanda Rabbi Yonah. Come tu hai detto, riguardo al verso (Lev. 23,8) “prenderete per sette giorni sacrificio da ardersi di fronte ad HaShem” Non vi sono sette giorni che non includano uno Shabat. In modo simile “vi rallegrerete di fronte ad HaShem Elokim per sette giorni”, non ci sono sette giorni che non comprendano uno Shabat. Egli disse loro : la Mizvah del Lulav è differente, in quanto è scritto nella Torah (Lev. 23,40) “E prenderete per voi nel primo giorno il frutto dell'albero di bell'aspetto, rami di palma rami dell'albero della mortella e rami di salice”. Dicendo “prenderete nel primo giorno” ha separato il primo giorno dagli altri.Ma ora , nel Tempio di Gerusalemme erano sospese le leggi dello Shabat, ma nelle province la mizvah del Lulav non sospendeva le leggi dello Shabat.Rabbi Yonah dice: Essendo scritto “prenderete di fronte ad HaShem Vostro Di soltanto nella sede del tribunale. Io dico che il verso include l'area del Tempio, ma esclude altri luoghi. Ma tuttavia il verso dice “prenderete per voi stessi”, in ogni luogo. E “vi rallegrerete di fronte ad H' vostro D-o , per sette giorni, vale per Yerushalaim. **Halachà 4,4- Mishnah:**In principio si accettavano le testimonianze sulla luna nuova tutti i giorni. Una volta i testimoni tardarono a venire, e i Leviti si sbaigliarono nel canto. Allora stabilirono che i testimoni venissero accettati solo fino alla fine di Minchà. Se arrivavano da Minchà in poi , si considerava tale giorno santificato, e anche il giorno festivo santificato. Rabban Yochanan Ben Zakay dopo la distruzione del Tempio, stabilì che si potessero accettare testimonianze dall'inizio del mese per tutto il mese di Elul. Disse Rabbi Yehoshua Ben Korhà: Rabban Yochanan Ben Zakay stabilì anche: in qualsiasi luogo fosse il Presidente del Tribunale, i testimoni dovevano recarsi a testimoniare solo nella sede del Beth Din.

19 B

דף יט, ב פרק ד הלכה ד גמרא

אמר ר' שמואל בר נחמן מפני מעשה שאירע פעם אחת נפלה הברה בעיר ובאו סרקי' ונטלו' ונתקלקלו הלויים בשיר. אמר רבי אחא בר פפא קומי ר' זעירא חברי'א בעון קומי ר' שמואל בר נחמן בשם מן ר' אמר לה. אמר לון דכוותכון דאית לכון רברבין סגין בשם ריב"ל א"ל ורבי לא מייתי לה טעם דהלכה. דתני שירו של ה' היו אומרים (תהילים פח) הרנינו לאלהים עוזינו ובר"ה היו אומרים (שם) הסירותי מסבל שכמו. חל יום טוב להיות בה' בשחרית היו אומרים הרנינו לאלהים עוזינו ובמנחה היו אומרים הסירותי מסבל שכמו אם באו מן המנחה ולמטן אומרים הרנינו לאלהים עוזינו נמצאו אומרים שיר וכופלין אותו. רבי אדא דקיסרין בשם רבי יוחנן סבר עבר רובו של יום בקדושה. אמר רבי חייה בר בא רבי יוחנן מפקד לאילין דכנישא דכיפרא סבין מטול ומיעול עד דו איממא ואתון מדכרין זמנו ועיבורו:

אמר ר' יהושע בן קרחה ועוד זו התקין רבי יוחנן בן זכיי שאפילו ראש בית דין בכל מקום שלא יהו **דף יט, ב פרק ד הלכה ה משנה** העדים הולכין אלא למקום הוועד:

כיני מתני' למקום הוועד של חודש **דף יט, ב פרק ד הלכה ה גמרא**

סדר ברכות אומר אבות וגבורות וקדושת השם וכולל מלכיות עמם ואינו תוקע קדושת היום ותוקע **דף יט, ב פרק ד הלכה ו משנה** זכרונות ותוקע שופרות ותוקע ואומר עבודה והודייה וברכת כהנים דברי ר"י בן נורי:

ביהודה נהגו כר"ע ובגליל כריב"ן עבר ועשה ביהודה כגליל ובגליל כיהודה יצא **דף יט, ב פרק ד הלכה ו גמרא**

(19 b)

Ghemarà: Rabbi Shemuel Bar Nachman dice: accadde un incidente; una volta venne la notizia in città (che i testimoni erano in viaggio) , ma i Sarkin vennero e rapirono i testimoni. Questo causò l'errore e i Leviti omisero l'inno .-Rabbi Ahà Bar Pappà dice di fronte a Rabbi Zerà: i colleghi interrogarono di fronte Rabbi Shemuel Bar Nachman chiedendo: in nome di quale Rabbi stai facendo la spiegazione? Rabbi Shemuel Bar Nachman rispose loro: come voi volete avere molti Maestri, io ho parlato (solo) in nome di Rabbi Yehoshua Ben Levi. Rabbi La ha dato una spiegazione diversa della Baraita. I Leviti dovrebbero cantare il salmo del mercoledì (Sal. 81,1) "cantate con gioia a D-o che ci dà forza, suonate strumenti a fiato in onore del D-o di Giacobbe. Intonate una musica e suonate il tamburo, la dolce cetra insieme con l'arpa. Suonate lo Shofar al Capomese nel novilunio, al nostro giorno di festa. Perché ciò è legge per Israele, norma stabilita del D-o di Giacobbe. Idd-o disse ciò che segue come ammonizione a Giuseppe, quando si manifestò in terra d'Egitto. Io udii un linguaggio che non conoscevo ". con l'aggiunta "Ho liberato la spalla da duri pesi ecc."(Sal 81,7 sgg.). Se Rosh HaShanah capitava di mercoledì aggiungevano a Shachrit "Intonate un canto a D-o Che ci dà forza, suonate strumenti a fiato in onore del D-o di Giacobbe". A Minchà si cantava "Ho liberato la spalla da duri pesi ecc."(Sal 81,7)". Se i testimoni arrivarono prima del sacrificio quotidiano del pomeriggio, i Leviti cantavano: "Cantate con gioia a D-o che ci dà forza". Non sembra che avevano recitato il Salmo e poi l'avevano ripetuto? Rabbi Addà di Keirin in nome di Rabbi Yochanan dice: perciò la maggior parte del giorno passò in santità. Dice Rabbi Chiyah Bar Ba che Rabbi Yochanan istruiva i membri della Sinagoga di Kufra. Guardate il cibo che entra nella sinagoga tutto il giorno e osservate l'obbligo di menzionare il Rosh Hodesh (nella Birkat HaMazon) nel suo tempo, e anche nel giorno intercalare. **Halachà 5,4:Mishnah:**Dice Rabbi Yehoshua Ben Korhà, questo in aggiunta è il precetto stabilito da Rabban Yochanan Ben Zakay, che persino se il Capo del Beth Din è altrove, i testimoni vengano ascoltati solo nel luogo della radunanza. **Ghemarà:** La Mishnah spiega: al luogo della radunanza della santificazione del novilunio. **..Halachà 6,4:Mishnah:** Questo è l'ordine delle benedizioni (aggiunte nella preghiera di Mussaf di Rosh HaShanah). Si dice la prima benedizione sui patriarchi, poi quella sulle Ghevurot, poi sulla santità del Nome. E si collega ad essa la benedizione. MALCHIOT e non si suona lo Shofar. La KEDUSHAH e si suona lo Shofar. ZIKRONOT (i ricordi) e si suona lo Shofar. SHOFAROT (i suoni di Shofar) e si suona lo Shofar. Poi si dice le benedizioni di RETZE , MODIM e la Benedizione Sacerdotale. Queste sono le parole di Rabbi Yochanan Ben Nuri. **Ghemarà:** In Giudea sono d'accordo con Rabbi Aqivah, in Galilea sono d'accordo con Rabbi Yochanan Ben Nuri. Ma se uno trasgredisce e fa in Giudea secondo l'halachà prevista in Galilea, in ogni caso è uscito d'obbligo

20 A

וכשקידשו את השנה באושא ביום הראשון עבר ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה ואמר כדברי דף כ,א פרק ד הלכה ו גמרא ריב"ן אמר רשב"ג לא היינו נוהגין כן ביבנה. ביום שני עבר ר' חנניה בנו של ר"י הגלילי ואמר כדברי ר"ע אמר רשב"ג כך היינו נוהגין ביבנה. ר' אבהו בשם ר' לעזר בכל מקום עבר והזכיר אדיר המלוכה לא יצא חוץ מן האל הקדוש של ר"ה ובלבד במוסף ואתיאי כריב"ן רשב"ג אומר אומר קדושת היום עם זכרונות ואתיאי כרבי עקיבה. [אמר] רשב"ג מה מצאנו בכל מקום אומרה אמצעית אף כאן אומרה אמצעית ר' אומר מה מצאנו מ"מ אומרה רביעית אף כאן אומרה רביעית. ר' יעקב בר אחא ר"ז חנין בר בא בשם רב צ"ל האל הקדוש ר' בא בשם אבא בר רב חונה צ"ל האל הקדוש ומרבה לסלוח. ר' בא בשם אבא בר ירמיה בתפלה הוא אומר אלהי דוד ובונה ירושלים בנביא הוא אומר אלהי דוד מצמיח ישועה. י"ט של ר"ה שחל להיות בשבת אית תניי פותח בי"ט וחותר בשבת ואית תניי פותח בשבת וחותר בי"ט רבי אומר פותח בשבת וחותר בי"ט בינתיים ר' יודה בר פזי בשם ריב"ל הלכה כרבי

א"ל ר"ע אם אינו תוקע למלכות למה הוא מזכיר אלא אומר אבות וגבורות וקדושת השם וכולל מלכות דף כ,א פרק ד הלכה ז משנה עם קדושת היום ותוקע זכרונות ותוקע שופרות ותוקע ואומר עבודה והודייה וברכת כהנים אין פותחין מי' מלכות מי' זכרונות מי' שופרות ריב"ן אומר אם אמרן שלשה שלשה יצא אין מזכירין מלכות זכרון שופר של פורענות מתחיל בתורה ומשלים בנביא ר' יוסי אומר אם השלים בתורה יצא:

אין פותחין מי' מלכות כנגד י' קילוסין שאמר דוד (תהילים קנ) הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע דף כ,א פרק ד הלכה ז גמרא עזו וגו' עד כהתי"ה. מי' זכרונות כנגד י' וידויים שאמר ישעיה (ישעיהו א) רחצו הזכו הסירו וגו' למדו היטב דרשו משפט וגו' מה כתיב בתריה לכו נא ונוכחה יאמר ה' וגו'. מי' שופרות כנגד ז' כבשים פר ואיל ושעיר. אלוהות עולין לו לשם מלכות דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר אינן עולין לו. אלוהות ומלכות עולין לו משם שנים דברי ר' יוסי ר' יהודה אומר אינן עולין. (תהילים מז) זמרו אלהים זמרו זמרו למלכנו זמרו עולין לו משם שנים ד"ר יהודה ר' יוסה אומר אינן עולין. ר"ז בעי

אין פותחין מי' מלכות כנגד י' קילוסין שאמר דוד (תהילים קנ) הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע דף כ,א פרק ד הלכה ז גמרא עזו וגו' עד כהתי"ה. מי' זכרונות כנגד י' וידויים שאמר ישעיה (ישעיהו א) רחצו הזכו הסירו וגו' למדו היטב דרשו משפט וגו' מה כתיב בתריה לכו נא ונוכחה יאמר ה' וגו'. מי' שופרות כנגד ז' כבשים פר ואיל ושעיר. אלוהות עולין לו לשם מלכות דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר אינן עולין לו. אלוהות ומלכות עולין לו משם שנים דברי ר' יוסי ר' יהודה אומר אינן עולין. (תהילים מז) זמרו אלהים זמרו זמרו למלכנו זמרו עולין לו משם שנים ד"ר יהודה ר' יוסה אומר אינן עולין. ר"ז בעי

(20 a)

e quando consacrarono la luna di Rosh HaShanah nel Sinedrio di Usha, nel primo giorno pregò Rabbi Yshmael figlio di Rabbi Yochanan Ben Berokah e recitò la Tefillah come Rabbi Yochanan Ben Nuri. Disse Rabban Shimon Ben Gamliel: non facevamo così a Yavneh. Nel secondo giorno passò a pregare Rabbi Chananià figlio di Rabbi Yossè HaGhelili. E recitò la Tefillah in accordo con Rabbi Aqivah. Disse Rabban Shimon Ben Gamliel: questo è quello che facevamo in Yavneh. Rabbi Abahu dice in nome di Rabbi Lazar: in ogni luogo si menziona (sempre, nella preghiera) La forza e il Regno (di D-o), non è uscito d'obbligo fino a che non dice "D-o Santo" di Rosh HaShanah. Questo accade solo a Mussaf di Rosh HaShanah e tale insegnamento è conforme all'opinione di Rabbi Yochanan Ben Nuri. Rabban Shimon Ben Gamliel dice: si parla della santità del giorno nella benedizione ZIKRONOT. Rabban Shimon Ben Gamliel segue Rabbi Aqivah. Cosa troviamo in ogni luogo (nella preghiera)? Ma qui lo si dice nella benedizione di mezzo. Rabbi dice: in ogni luogo (della preghiera) cosa troviamo? Menzioniamo (la santità del giorno) nella quarta benedizione. E anche qui a Rosh HaShanah si menziona nella quarta benedizione. Rabbi Yaakov Bar Ahà, Rabbi Zerà citando Chanin Bar Ba, in nome di Rav dice: è necessario (anche di Rosh HaShanah) dire "D-o Santo" Rabbi Ba in nome di Abbà Bar Rabbi Chunah dice: è necessario dire: è necessario dire "D-o Santo e che perdoni generosamente" Rabbi Ba in nome di Abbà Bar Yirmiah : nella Tefillah dei giorni feriali si dice "D-o di Davide e costruttore di Yerushalaim". E nella benedizione che si dice dopo aver letto i Profeti si dice "D-o di David che fa fiorire la salvezza". Riguardo al giorno di Rosh HaShanah che capita di Shabat, un Tannah dice: si apre la benedizione con il giorno di festa e si conclude benedicendo lo Shabat. Un altro Tannah insegna si inizia benedicendo lo Shabat e si conclude benedicendo il giorno di festa. Rabbi dice: si apre benedicendo lo Shabat e si conclude benedicendo il giorno di Shabat, e il giorno di festa lo si benedice in mezzo. Rabbi Yudà Bar Pazi in nome di Rabbi Yehoshua Ben Levi dice: la halachà è come dice Rabbi. **Halachà 7,4: Mishnah:** Rabbi Aqivah gli disse (a Rabbi Yochanan Ben Nuri): se non si suona dopo la benedizione MALCHUIOT perché si ricorda (la proclamazione del Regno di D-o) ? Di conseguenza, l'ordine è questo: si dice la benedizione AVOT, la benedizione GHEVUROT e la KEDUSHAH , si combina poi MALCHUIOT con la santificazione del giorno, e si suona, si recita la benedizione ZIKRONOT e si suona. Si recita la benedizione SHOFAROT e si suona. Infine si dice la benedizione sui sacrifici (REZE) , sul ringraziamento (MODIM) e la benedizione sacerdotale. Recitiamo non meno di dieci versi (del Tana"kh) in MALCHUIOT, dieci versi in ZIKRONOT, dieci versi in SHOFAROT. Rabbi Yochanan Ben Nuri dice: chi ne ha detto tre è uscito d'obbligo. Non si ricorda il Regno di D-o, Il ricordo, lo Shofar della punizione. Si comincia con la Torah e si conclude coi versi dei Profeti. Rabbi Yossè dice: se si conclude con un verso di Torah, si è usciti d'obbligo. **Ghemarà:** Dice la Mishnah: Sal. 150,1) "Recitiamo non meno di dieci versi (del Tana"kh) in MALCHUIOT" in corrispondenza alle dieci preghiere che re David fece nel salmo che comincia (Sal. 150,1) "Halleluyah, lodate D-o nel Suo Santuario, lodatelo nel firmamento simbolo della Sua forza" e alla fine diciamo (Sal. 150,6) "Ogni anima lodi HaShem Halleluyah". Per la benedizione ZIKRONOT si recitano dieci versi in corrispondenza coi dieci atti di pentimento stabiliti da Isaia (Isaia 1,16) "Lavatevi, purificatevi, allontanate da davanti a Me le vostre cattive azioni, cessate di operare il male" . Cosa è scritto dopo (ib. v. 18) "Su venite a Me e discutiamo, dice HaShem, . Anche se i vostri peccati sono stoffa tinta di scarlatto, potranno diventare bianchi come la neve." Per la benedizione di SHOFAROT dieci versi, in corrispondenza ai sette agnelli, e un toro, un ariete e un capro offerti (a Mussaf di Rosh HaShanah).I versi che contengono il Nome (ELOKIM) contano come versi di MALCHUIOT. Parole di Rabbi Yehudah. Rabbi Yossè invece dice: non contano come versi di MALCHUIOT . Versi che contengono la ELOHUT e la MALCHUT, contano come due versi di MALCHUIOT. Queste sono le parole di Rabbi Yehudah. Ma Rabbi Yossè dice non contano. (Nel Salmo 47,7): "Salmeggiate per Elokim , cantate! Cante per il Nostro Re cantate". Si contano due MALCHUIOT secondo l'opinione di Rabbi Yehudah. Ma Rabbi Yossè dice, non contano. Rabbi Zerà domanda

20 B

ביה ובדבתריה פליגיין או ביה לגרמיה פליגיין מן מה דתני הכל מודיין (תהילים מז) במלך אלהים על גוים **דף כב, ב פרק ד הלכה ז גמרא** שהוא אחד הדא אמרה בי' ודברתיה פליגיין. (שם) שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם וגו' שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם הראשון משם א' והשני משם ב' דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר הראשון משם ב' והשני משם ג': ריב"ן אומר אם אמרן ג' יצא. הוינן סברין מימר שלשה מכל אחד ואחד אשכחת תני אפילו שלשה מכולן יצא. אין מזכירין זכרון ומלכות ושופר של פורענות זכרון דכתיב (תהילים ט) אותם זכר וגו' מלכות דכתיב (יחזקאל כ) חי אני נאם ה' אלהים אם לא ביד חזקה וגו' שופר דכתיב (ירמיהו ד) כי קול שופר שמעת נפשי תרועת מלחמה: מתחיל בתורה ומשלים בנביא. מה לשעבר הא בתחילה לא א"ר יוחנן כיני מתניתא ר' יוסה אומר צריך להשלים בתורה:

העובר לפני התיבה בי"ט של ר"ה השני מתקיע ובשעת ההלל הראשון מקרא את ההלל **דף כב, ב פרק ד הלכה ח משנה**

ר' יעקב בר אחא בשם ר' יוחנן מפני מעשה שאירע פעם אחת תקעו בראשונה והיו השונים סבורין שמא **דף כב, ב פרק ד הלכה ח גמרא** עליהם הם הולכין ועמדו עליהן והרגום. מיגו דאינון חמי לון קראיי שמע ומצליין וקוראין באורייתא מצליי ותקעין אינון אמרין בנימוסין אינון עסיקין. ואמר אף בהלל כן. לית כל עמא תמן. ואמר אף בתקיעה כן לית כל עמא תמן. א"ר יונה כתיב (ישעיהו נח) ואותי יום יום ידרושון זו תקיעה וערבה ריב"ל בשם ר' אלכסנדרי שמע לה מן הדא (תהילים יז) שמעה ה' צדק זו קריאת שמע הקשיבה רנתי

(20 b)

C'è una discussione (fra Rabbi Yehudah e Rabbi Yossè) fra le parole del le due parti del verso, l'inizio e la fine, oppure c'è una discussione solo sulla prima parte del verso? Si può dedurre da questa Baraita: tutti e due (Rabbi Yehudah e Rabbi Yossè) sono d'accordo che il verso (Sal. 47,9) "Elokim regnò su tutti i popoli" conta come una menzione di MALCHUIOT. Questo ci dice che essi stanno discutendo sulle due parti del verso, l'inizio e la fine. (Nel Salmo 24) (Sal. 24,7) "Sollevate i vostri stipiti, o porte, e sollevatevi voi stesse, o porte eterne, in modo che il Re di Gloria possa entrare" e poi continua (Sal. 24,8-9) "Chi è il Re di Gloria? È HaShem, forte e prode, HaShem che è prode in guerra /Sollevate i vostri stipiti o porte, sollevateli dunque, o porte eterne, in modo che il Re di Gloria possa entrare". Il primo verso conta per una menzione di MALCHUIOT, e i secondi due versi valgono per due menzioni di MALCHUIOT, secondo l'opinione Rabbi Yehudah, ma Rabbi Yossè dice: il primo passo vale per due menzioni di MALCHUIOT e il secondo per tre menzioni. Rabbi Yochanan Ben Nuri dice: se uno ha recitato solo tre versi è uscito d'obbligo. Abbiamo supposto che Rabbi Yochanan Ben Nuri intendesse tre versi per ogni (parte del Tanakh . 3 versi di Torah, 3 versi di Profeti, tre versi di Agiografi. Ma una Baraita ci dice: anche se uno ha detto in tutto tre versi è uscito d'obbligo. La Mishnah dice: non si menziona nessun verso in ZIKRON ; MALCHUT, SHOFAR, se allude a una punizione. (Per esempio) Nella sezione di ZIKRONOT il verso (Ger. 44,21): "HaShem ricorda e ha bene in mente l'incenso che avete offerto nelle città di Yehudah e nelle vie di Yerushalaim. , voi, i vostri padri, i vostri re, i vostri principi e il popolo del paese". Oppure un verso in cui il Regno (MALCHUT) è menzionato (Ezech. 20,33): "Come è vero che Io Vivo, dice HaShem Elokim, con mano possente, con braccio disteso e con sdegno manifesto Io regnerò su di voi".(Un esempio di verso in cui si allude allo Shofar annunciando punizioni) Rispetto allo Shofar è scritto: (Ger. 4,19) " Le mie viscere le mie viscere io tremo. Oh, le pareti del mio cuore geme dentro i me; non riesco a tacere, perché ho udito il suono dello Shofar della guerra".(Dice la Mishnah): Uno comincia con un verso della Torah e conclude con un verso dei Profeti. Cosa succede se uno ha sbagliato e non ha fatto inizialmente così? Rabbi Yochanan dice: il significato della Mishnah è che secondo quel che dice Rabbi Yosah , è necessario concludere con un verso della Torah. **Halachà 8,4:Mishnah:**Fra coloro che passano davanti all'Arca per dire la Preghiera di giorno festivo di Rosh HaShanah, quello che fa suonare lo Shofar è il secondo Nei giorni in cui si legge lo Hallel, il primo legge lo Hallel **Ghemarà:** Rabbi Yaakov Bar Ahà disse in nome di Rabbi Yochanan , per caso vi fu un incidente. Una volta suonarono lo Shofar al principio (durante Shachrit d Rosh HaShanah) e i nemici di Israele pensarono che gli ebrei erano in guerra contro di loro. . Essi si levarono contro gli israeliti uccidendoli. Perciò se (i Goyim) vedono che gli ebrei recitano lo Shemà pregano la Amidah e poi suonano lo Shofar, essi vedono che si tratta di una mizvah (e non fanno guerra). Ma non potrebbero dire lo stesso dell'Hallel? Lo Hallel non parla di tutti i popoli. Ma anche rispetto allo Shofar, non tutti i popoli sono coinvolti. (la Ghemarà lascia senza risposta).Rabbi Yonah dice il verso che dice: (Isaia 58,2) "E a Me, giorno per giorno, essi cercano e desiderano seguire le mie vie". Si riferisce al suono dello Shofar e al giorno della dimenazione dei salici (Hoshanah Rabbah). Rabbi Yehoshua Ben Levi in nome di Rav Alexandrì interpretano tale verso (Sal. 17,1) "Ascolta HaShem, la mia preghiera onesta, fa attenzione alla mia invocazione, porgi orecchio alla preghiera che non è pronunciata da labbra ingannatrici". Questo si riferisce alla Keriat Shemà " Fa attenzione alla mia invocazione"

21 A

דף כא, א פרק ד הלכה ח גמרא

זו רינון תורה האזינה תפלתו זי תפלה בלא שפתי מרמה זו מוסף מה כתיב בתריה מלפניך משפטי יצא א"ר אחא בר פפא קומי ר' זעירה שנייא היא שמצות היום במוסף. א"ר תחליפה קיסרייא קרייא אמר כן (במדבר כח) יום תרועה ועשיתם. ר' לעזר בי ר' יוסה בשם ר' יוסי בר קצרתא בכל הקרבנות כתיב והקרבתם וכאן כתיב ועשיתם אמר להן הקב"ה מכיון שנכנסתם לדין לפני בראש השנה ויצאתם בשלום מעלה אני עליכם כאילו נבראתם בריה חדשה ר' משרשיא בשם ר' אידי בכל הקרבנות כתיב חטא ובעצרת אין כתיב חטא אמר להן הקב"ה מכיון שקיבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימכם

שופר של ר"ה אין מעבירין עליו את התחום ואין מפקחין עליו את הגל ולא עולין באילן ולא רוכבין **דף כא, א פרק ד הלכה ט משנה ע"ג** בהמה ולא שטין על פני המים ואין חותכין אותו לא בדבר שהוא משום שבות ולא בדבר שהוא משום ל"ת אבל אם רצה ליתן לתוכו יין או מים יתן אין מעכבין את התינוקות מלתקוע אבל מתעסקין בהם עד שילמודו והמתעסק לא יצא והשומע מן המתעסק לא יצא

כיני מתני' אסור משום שבות ובל"ת. אמר ר' לעזר מתניתא בגדול ביום טוב של ראש השנה שחל **דף כא, א פרק ד הלכה ט גמרא** :להיות בשבת ותני כן מתלמדין מלתקוע בשבת אין מעכבין את התינוקות מלתקוע ביום טוב

סדר תקיעות שלשה של שלשה ושיעור תקיעה כדי שלשה תרועות שיעור תרועה כדי שלשה **דף כא, א פרק ד הלכה י משנה יב**בות תקוע בראשונה ומשך בשנייה בשתיים אין בידו אלא אחת מי שבירך ואח"כ נתמנה לו שופר תוקע ומריע ותוקע ומריע ותוקע ג"פ כשם שש"צ חייב כך כל יחיד ויחיד חייב ר"ג אומר ש"צ מוציא את הרבים ידי חובתן ותוקע ג"פ

דף כא, ב פרק ד הלכה י גמרא

אמרן בנפיחה אחת. אשכחת תני אמר בנפיחה אחת יצא והא תנינן סדר תקיעות שלשה של שלשה שלא יפחות. רבי זעירה רבי אבא בר עילאי בשם רב צריך להריע מתוך פשוטה ר' בא בשם אבא בר רב חונה אינו צריך להריע מתוך פשוטה איזו היא הרעה רבי חנניא ורבי מנא חד אמר אהן טרימוטה וחורנה אמר תלת דקיקן. רבי חנניה חשש להדא דר' מנא ולהדא דידן. והיידא אמרה דא תקוע בראשונה ומשך בשנייה כשתיים אין בידו אלא אחת רבי אבא בר זמינא בשם רבי זעירה אפילו אחת אין בידו. למה ראשה גבי סופה מצטרף וסופה גבי ראשה מצטרף לא ראשה אית לה סוף ולא סופא אית לה ראש. במקום אחד תוקעין ובמקום אחד מברכין אית תני הולך לו אצל התוקע אית תני אצל המברך מאן דאמר הולך לו אצל התוקע בשאין ביום כדי לתקוע מאן דאמר הולך לו אצל המברך בשיש ביום כדי לתקוע נישמענה מן הדא דאמר רבי יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי במקום אחד תוקעין ובמקום אחד מברכין הולך לו אצל תוקע ואינו הולך לו אצל מברך. והיידא אמרה דא יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקום אחד תוקעין ובמקום אחד מברכין הולך לו אצל מברך ואינו הולך לו אצל תוקע למה שהכל יודעין לתקוע ואין הכל יודעין לברך דבר אחר אדם מוציא ידי חבירו בתקיעה ואין אדם מוציא ידי חבירו בברכה. יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת לא כמי שאין ביום כדי לתקוע ואת אמר הולך לו אצל מברך. הדא אמרה פליגון. רבן גמליאל אומר שליח הציבור מוציא את הרבים ידי חובתן ר' חונה רבה דציפורין בשם ר' יוחנן הלכה כרבן גמליאל באילין תקיעתה. רבי זעירה ורב חסדא הוון יתיבין תמן בתקיעתא מן דצלון את צלותא קמי רב חסדא בעי מצליה אמר ליה ר' זעירא לא כבר צלינן אמר ליה מצלינא וחזר ומצלי

דנחתון מערביים ואמרין תמן בשם רבי יוחנן הלכה כרבן גמליאל באילין תקיעתה ואנא דלא **דף כא, ב פרק ד הלכה י גמרא** כוונת. אילו כוונת נפק ידי חובתו. אמר רבי זעירא ויאית כל תנייא תני לה בשם רבן גמליאל ורבי הושעיה תני לה בשם חכמים. רבי אדא דקיסרין בשם ר"י והוא שיהא שם מראש התפלה אמר רבי תנחום ברבי ירמיה מתניתא אמרה כן סדר ברכות אומר אבות וגבורות וקדושת השם

(21 a)

fa riferimento al canto della Tora e alla sua Preghiera. Rabbi Lazar il figlio di Rabbi Yossè: (Num. 29,1-2) “ Nel settimo mese, il primo del mese, sarà per voi santa convocazione. Non farete lavoro servile, giorno di TERUAH sarà per voi. Farete un Olà, profumo gradito ad HaShem” è scritto qui “voi farete” . Disse per loro il Santo Benedetto Egli sia, al popolo ebraico. Quando entrerete in giudizio prima di Rosh HaShanah ed usciranno in pace. Io vi considero come una nuova creazione. Rabbi Mesharsheyah in nome di Rabbi Iddi. Riguardo alle offerte di peccato è scritto. In tutti le feste, ma non in Shavuot. Disse loro il Santo Benedetto Egli Sia ha detto al popolo ebraico, se accetterete il giogo della Torah su di voi, vi considerò che non avrete mai peccato. **Halachà 9,2: Mishnah:** Per lo Shofar di Rosh HaShanah, vale la regola di non superare il *Techum* (il limite sabbatico). Non si scoprono le rovine, non si sale su un albero, non si cavalca un animale. Non si attraversa un corso d’acqua, e non si fa uso di un oggetto che violi l’obbligo (dei Hakhamim) del riposo, né con un oggetto che faccia violare un comandamento della Torah. Però se si vuole mettere nello Shofar acqua e vino si può farlo. Non si impedisce ai fanciulli di suonare lo Shofar , anzi ci occupa di loro finchè non lo abbiano imparato. Chi si esercita non esce d’obbligo, e così non si esce d’obbligo da uno che si stia esercitando. **Ghemarà:** Il significato della Mishnah “non si fa uso di un oggetto che violi il comandamento (dei Hakhamim) del riposo, o con un oggetto che faccia violare un comandamento della Torah” Rabbi Lazar dice: la nostra Mishnah si riferisce solo al ragazzo che è cresciuto, , in un giorno di Rosh HaShanah che cada di Shabat. Così insegnano i Maestri della Mishnah: noi insegniamo (ai ragazzi) di (non) suonare lo Shofar quando Rosh HaShanah cade di Shabat, ma non impediamo ai bambini di suonare lo Shofar durante la festa. **Halachà 10,4: Mishnah:** L’ordine dei suono dello Shofar è (una serie) di tre , tre e tre. (TEKIAH TERUAH TEKIAH/ TEKIAH TERUAH TEKIAH/TEKIAH TERUAH TEKIAH).La lunghezza della TEKIAH è di tre TERUOT .La lunghezza di una TERUAH è come tre suoni intermittenti (YABAMOT).Se uno ha suonato la prima TEKIAH, si dilunga sulla seconda quanto basta a suonarne due. Questa viene considerata un’unica suonata. Chi ha detto le benedizioni (dell’Amidah di Mussaf) e solo dopo trova uno Shofar. Fa tre volte una serie TEKIAH TERUAH TEKIAH. Come l’officiante è obbligato, anche il singolo è obbligato. Rabban Gamliel dice: l’officiante fa uscire d’obbligo il pubblico.¹

¹ Attualmente la Halachà è diversa vedi Mishneh Torah Ilchot Shofar

21 B

אמרן בנפיחה אחת. אשכחת תני אמר בנפיחה אחת יצא והא תנינן סדר תקיעות שלשה של שלשה דף כא, ב פרק ד הלכה י גמרא שלא יפחות. רבי זעירה רבי אבא בר עילאי בשם רב צריך להריע מתוך פשוטה ר' בא בשם אבא בר רב חונה אינו צריך להריע מתוך פשוטה איזו היא הרעה רבי חנניא ורבי מנא חד אמר אהן טרימוטה וחורנה אמר תלת דקיקן. רבי חנניה חשש להדא דר' מנא ולהדא דידן. והיידא אמרה דא תקע בראשונה ומשך בשנייה כשתיים אין בידו אלא אחת רבי אבא בר זמינא בשם רבי זעירה אפילו אחת אין בידו. למה ראשה גבי סופה מצטרף וסופה גבי ראשה מצטרף לא ראשה אית לה סוף ולא סופא אית לה ראש. במקום אחד תוקעין ובמקום אחד מברכין אית תני תני הולך לו אצל התוקע אית תני תני אצל המברך מאן דאמר הולך לו אצל התוקע בשאין ביום כדי לתקוע מאן דאמר הולך לו אצל המברך בשיש ביום כדי לתקוע נישמענה מן הדא דאמר רבי יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי במקום אחד תוקעין ובמקום אחד מברכין הולך לו אצל תוקע ואינו הולך לו אצל מברך. והיידא אמרה דא יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקום אחד תוקעין ובמקום אחד מברכין הולך לו אצל מברך ואינו הולך לו אצל תוקע למה שהכל יודעין לתקוע ואין הכל יודעין לברך דבר אחר אדם מוציא ידי חבירו בתקיעה ואין אדם מוציא ידי חבירו בברכה. יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת לא כמי שאין ביום כדי לתקוע ואת אמר הולך לו אצל מברך. הדא אמרה פליגון. רבן גמליאל אומר שליח הציבור מוציא את הרבים ידי חובתן ר' חונה רבה דציפורין בשם ר' יוחנן הלכה כרבן גמליאל באילין תקיעתה. רבי זעירה ורב חסדא הוון יתיבין תמן בתקיעתא מן דצלון את צלותא קמי רב חסדא בעי מצלייה אמר ליה ר' זעירא לא כבר צלינן אמר ליה מצלינא וחזר ומצלי

(21b)

Ghemarà: Coloro che fanno (l'intera sequenza di suoni) in un solo respiro. Troviamo una Baraita che dice a proposito di questi: se uno ha fatto l'intera sequenza di suoni con un solo respiro è uscito d'obbligo. Abbiamo studiato nella nostra Mishnah: l'ordine del suono dello Shofar è tre volte tre. La Mishnah significa che non si può ridurre. Rabbi Zerà, citando Rabbi Abbà in nome di Rav dice: si deve suonare la TERUAH subito dopo la TEKIAH, (senza pausa). Rabbi Ba invece in nome di Abbà bar Rav Chunah dice: non è necessario suonare la TERUAH di seguito al suono della TEKIAH. Qual'è la lunghezza di una TERUAH? Rabbi Chananià e Rabbi Mana sono in disaccordo: uno dice che la TERUAH è come i suoni di una trombetta (suono che noi chiamiamo SHEVARIM). E un altro dice che è come tre note corte. Rabbi Chananià suppone ciò secondo l'opinione di Rabbi Manà che aveva una opinione come la sua. (quindi la serie sarebbe TEKIAH SHEVARIM TEKIAH). Quale insegnamento dei Tannaim dice questo? "Se uno suona la prima TEKIAH e prolunga la seconda per la durata di due TEKIOT, ne ha una sola contata. Rabbi Abbà Bar Zeminà dice: non ha nemmeno una nel suo conto. Perché? (perché estendendo la TEKIAH sarebbe invalido il suono?) Il suono dello Shofar al principio è connesso con quello alla fine, non è che l'inizio non ha fine. E non è che la fine non ha un principio (questo sarebbe il caso del suono prolungato). Se in un luogo suonano lo Shofar e in un altro recitano la Amidah (di Mussaf), un Tannah dice, che bisogna andare dove si suona.. Un altro Tannah dice: bisogna andare dove si dice la Amidah. Colui che dice che bisogna andare verso dove si suona, poiché non c'è tempo nel giorno per suonare. Rabbi Chunah di Zipporì in nome di Rabbi Yochanan dice: la halachà è secondo Rabban Gamliel riguardo alle benedizioni della Amidah e al suono dello Shofar. (UN ANEDDOTO) Rabbi Zerà e Rav Hisdà erano seduti in Yeshivah nel giorno del suono dello Shofar. Dopo la Tefillah del mattino (Shachrit), si alzò Rav Hisdà per recitare il Mussaf. Rabbi Zerà gli disse: ma noi non abbiamo ancora detto Shachrit. Rav Hisdà disse: io ho già detto la Preghiera di Shachrit,

22 A

דנחתון מערביים ואמרין תמן בשם רבי יוחנן הלכה כרבן גמליאל באילין תקיעתה ואנא דלא דף כב, א פרק ד הלכה י גמרא
כוונית. אילו כוונית נפק ידי חובתו. אמר רבי זעירא ויאית כל תנייא תני לה בשם רבן גמליאל ורבי הושעיה תני לה בשם חכמים. רבי
אדא דקיסרין בשם ר"י והוא שיהא שם מראש התפלה אמר רבי תנחום ברבי ירמיה מתניתא אמרה כן סדר ברכות אומר אבות וגבורות
וקדושת השם:

(22 a)

ora ritorno a ripeterla. I Maestri dell'Ovest (della Terra d'Israele) vennero in Babilonia e dissero in nome di Rabbi Yochanan : la halachà segue Rabban Gamliel riguardo alla preghiera e al suono dello Shofar, e io non sono concentrato (durante la recitazione ripetuta) Tuttavia se riesco a concentrarmi opportunamente, sono uscito d'obbligo. Rabbi Zerà disse : è così. Tutti i Tannaim insegnano d'accordo con Rabban Gamliel, e Rabbi Hoshià insegna secondo i Hakhamim. Rabbi Addà di Kisrin disse in nome di Rabbi Yochanan: colui che è presente e ascolta dal Maestro che recita la Preghiera. Rabbi Tanchum figlio di Rabbi Yrmiah dice: la Mishnah dice proprio così: l'ordine delle benedizioni è AVOT GHEVUROT KEDUSHAH HaShem ecc.

הדרן עלך יום טוב של ראש השנה וכולא מסכתא דראש השנה בס"ד

FINE DEL TRATTATO YERUSHALMI ROSH HASHANAH CON L'AIUTO DEL CIELO